

Školní vzdělávací program

Zdravotnické lyceum

Školní vzdělávací program Zdravotnické lyceum zpracovaný
podle rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání
78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3
Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

Obsah

1	Úvodní identifikační údaje	6
1.1	Název a adresa školy	6
1.2	Zřizovatel.....	6
1.3	Název školního vzdělávacího programu	6
1.4	Kód a název oboru vzdělání	6
1.5	Stupeň poskytovaného vzdělání	6
1.6	Délka a forma vzdělávání.....	6
1.7	Platnost dokumentu	7
1.8	Vyjádření školské rady	7
2	Profil absolventa.....	8
2.1	Název a adresa školy, zřizovatel	8
2.2	Název ŠVP, kód a název oboru vzdělání; platnost.....	8
2.3	Popis uplatnění absolventa v praxi	8
2.4	Cíle středního odborného vzdělávání	8
2.5	Kompetence absolventa.....	10
2.6	Způsob ukončení vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání, stupeň dosaženého vzdělání	20
3	Charakteristika vzdělávacího programu	21
3.1	Identifikační údaje.....	21
3.2	Popis celkového pojetí vzdělávání	21
3.3	Organizace výuky.....	21
3.4	Způsob hodnocení žáků.....	21
3.5	Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných	21
3.6	Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence	25
3.7	Podmínky pro přijímání ke vzdělávání	26

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

3.8	Způsob ukončení vzdělávání, potvrzení dosaženého vzdělání a kvalifikace.....	26
4	Učební plán.....	27
5	Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP.....	28
6	Učební osnovy	29
6.1	Český jazyk a literatura.....	30
6.2	Anglický jazyk.....	42
6.3	Německý jazyk	56
6.4	Latinský jazyk.....	74
6.5	Občanská nauka	79
6.6	Dějepis	88
6.7	Matematika	94
6.8	Fyzika.....	103
6.9	Chemie	113
6.10	Somatologie	120
6.11	Biologie.....	128
6.12	Zeměpis.....	137
6.13	Informační a komunikační technologie	145
6.14	Tělesná výchova	154
6.15	Ekonomika.....	166
6.16	Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena.....	173
6.17	Psychologie a sociální komunikace	180
6.18	První pomoc	193
6.19	Úvod do ošetrovatelství	204
6.20	Ochrana a podpora zdraví	211
6.21	Patologie	217
6.22	Ekonomika.....	226

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3
Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

6.23	Klinická propedeutika	233
6.24	Biologický seminář.....	240
6.25	Matematický seminář	246
6.26	Společenskovědní seminář	251
6.27	Fyzikální seminář	257
6.28	Chemický seminář.....	261
6.29	Psychologický seminář.....	266
6.30	Odborná praxe	274
7	Materiální a personální zajištění výuky.....	279
7.1	Materiální zajištění výuky	279
7.2	Personální zajištění výuky	279
8	Charakteristika spolupráce se sociálními partnery	281

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

1 Úvodní identifikační údaje

1.1 Název a adresa školy

Oficiální název školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, České Budějovice, Husova 3

Adresa školy: Husova 3, 371 60 České Budějovice, Česká republika

Právní forma: příspěvková organizace

IČO: 00582239

REDIZO: 600 019 578

IZO: 110 030 494

Ředitel školy: PhDr. Karel Štix

Telefon: 387 023 011

E-mail: skola@szscb.cz

Internetová stránka: <https://www.szscb.cz>

1.2 Zřizovatel

Název: Jihočeský kraj

Adresa: U Zimního stadionu 1952/2, 370 76 České Budějovice

Telefon: 386 720 111

Fax: 386 359 048

Internetová stránka: <https://www.kraj-jihocesky.cz>

1.3 Název školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program Zdravotnické lyceum zpracovaný podle rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

1.4 Kód a název oboru vzdělání

78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

1.5 Stupeň poskytovaného vzdělání

Střední vzdělání s maturitní zkouškou

1.6 Délka a forma vzdělávání

Obor vzdělání lze realizovat v těchto formách vzdělávání:

- 4 roky v denní formě vzdělávání

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

1.7 Platnost dokumentu

od 1. 9. 2025

.....
PhDr. Karel Štix
ředitel
Střední zdravotnické školy
a Vyšší odborné školy zdravotnické,
České Budějovice, Husova 3

1.8 Vyjádření školské rady

Školská rada Střední zdravotnické školy a Vyšší odborné školy zdravotnické, České Budějovice, Husova 3 projednala dne 26. 8. 2025 školní vzdělávací program Zdravotnické lyceum zpracovaný podle rámcového vzdělávacího programu Zdravotnické lyceum a souhlasí s výukou podle tohoto dokumentu počínaje prvním ročníkem od školního roku 2025/2026.

.....
Mgr. Hana Dohnalová
předseda
Školské rady Střední zdravotnické školy
a Vyšší odborné školy zdravotnické,
České Budějovice, Husova 3

2 Profil absolventa

2.1 Název a adresa školy, zřizovatel

Oficiální název školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, České Budějovice, Husova 3

Adresa školy: Husova 3, 371 60 České Budějovice, Česká republika

Zřizovatel: Jihočeský kraj, U Zimního stadionu 1952/2, 370 76 České Budějovice

2.2 Název ŠVP, kód a název oboru vzdělání; platnost

Název ŠVP: Zdravotnické lyceum

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Platnost: od 1. 9. 2025

2.3 Popis uplatnění absolventa v praxi

Absolvent oboru vzdělání zdravotnické lyceum je připraven především pro studium lékařských i nelékařských zdravotnických oborů na vysokých školách a vyšších odborných školách.

Osvojené klíčové kompetence spolu se získanými odbornými znalostmi vytvářejí velmi dobré předpoklady i pro přímé uplatnění na trhu práce na specifických pracovních pozicích, např. ve zdravotnické administrativě, zdravotnickém pojišťovnictví, v orgánech veřejné správy.

2.4 Cíle středního odborného vzdělávání

Koncepce středního vzdělávání, tedy i odborného, vychází z celoživotně pojatého a na principu znalostní společnosti vybudovaného konceptu vzdělávání, ve kterém je vzdělávání cestou i nástrojem rozvoje lidské osobnosti. Jako teoretické východisko pro koncipování struktury cílů středního vzdělávání byl použit známý a respektovaný koncept čtyř cílů vzdělávání pro 21. století.

V souladu s tím je záměrem (obecným cílem) středního odborného vzdělávání připravit žáka na úspěšný, smysluplný a odpovědný osobní, občanský i pracovní život v podmínkách měnícího se světa, tzn.:

a) Učit se poznávat, tj. osvojit si nástroje pochopení světa a rozvinout dovednosti potřebné k učení se, prohloubit si v návaznosti na základní vzdělání poznatky o světě a dále je rozšiřovat.

Vzdělávání směřuje k:

- rozvoji základních myšlenkových operací žáků (*analýza, syntéza, indukce, dedukce, generalizace, abstrakce, konkretizace, srovnávání, uspořádání, třídění aj.*), jejich paměti a schopnosti koncentrace;
- osvojení obecných principů a strategií řešení problémů (*praktických i teoretických*), stejně jako dovedností potřebných pro práci s informacemi;
- vytvoření takové struktury poznání žáků v jednotlivých oblastech středoškolského odborného vzdělávání, na jejímž základě lépe porozumějí světu, ve kterém žijí, a pochopí nezbytnost udržitelného rozvoje;
- prohloubení a rozšíření vědomostí žáků o světě, který je obklopuje;

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická České Budějovice, Husova 3

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

- *porozumění potřebným vědeckým, technickým a technologickým metodám, nástrojům a pracovním postupům z různých oborů lidské činnosti a poznání (které tvoří obsah středoškolského vzdělávání) a k rozvíjení dovedností jejich aplikace;*
- *osvojení poznatků, pracovních postupů a nástrojů potřebných pro kvalifikovaný výkon povolání a pro uplatnění se na trhu práce;*
- *rozvoji dovedností žáků učit se a být připraven celoživotně se vzdělávat.*

b) Učit se pracovat a jednat, tj. naučit se tvořivě zasahovat do prostředí, které žáky obklopuje, vyrovnávat se s různými situacemi a problémy, umět pracovat v týmech, být schopen vykonávat povolání a pracovní činnosti, pro které byl připravován.

Vzdělávání směřuje k:

- *formování aktivního a tvořivého postoje žáků k problémům a k hledání jejich různých řešení;*
- *adaptabilitě žáků na nové podmínky, k jejich schopnosti tvořivě do těchto podmínek zasahovat, tj. k flexibilitě a kreativitě žáků;*
- *rozvoji aktivního přístupu žáků k pracovnímu životu a profesní kariéře včetně schopnosti přizpůsobovat se změnám na trhu práce;*
- *zodpovědnému, tj. cílevědomému, soustředěnému, vytrvalému a pečlivému přístupu žáků k týmové i samostatné práci;*
- *vytváření odpovědného přístupu žáků k plnění povinností a k respektování stanovených pravidel;*
- *tomu, aby žáci uměli správně odhadovat své možnosti a schopnosti, zvažovali a respektovali možnosti a schopnosti jiných lidí;*
- *rozvoji dovedností potřebných k vyjednávání, diskusi, případnému kompromisu, k obhájení svého stanoviska i přijímání stanoviska jiných;*
- *tomu, aby chápali práci a pracovní činnosti jako příležitost k seberealizaci.*

c) Učit se být, tj. rozumět vlastní osobnosti a jejímu utváření, jednat v souladu s obecně přijímanými morálními hodnotami, se samostatným úsudkem a osobní zodpovědností.

Vzdělávání směřuje k:

- *rozvoji tělesných i duševních schopností a dovedností žáků;*
- *prohlubování dovedností potřebných k sebereflexi, sebepoznání a sebehodnocení;*
- *utváření adekvátního sebevědomí a aspirací žáků;*
- *utváření a kultivaci svobodného, kritického a nezávislého myšlení žáků, k rozvoji jejich úsudku a rozhodování;*
- *přijímání odpovědnosti žáků za vlastní myšlení, rozhodování, jednání, chování a citění;*
- *kultivaci emočního prožívání žáků, včetně prožívání a vnímání estetického;*
- *rozvoji kreativity a imaginace žáků;*
- *rozvoji volných vlastností žáků;*
- *rozvoji specifických schopností a nadání žáků.*

d) Učit se žít společně, učit se žít s ostatními, tj. umět spolupracovat s ostatními, být schopen podílet se na životě společnosti a nalézt v ní své místo.

Vzdělávání směřuje k:

- *tomu, aby žáci respektovali lidský život a jeho trvání jako vysokou hodnotu;*
- *vytváření úcty k živé i neživé přírodě, k ochraně a zlepšování přírodního a ostatního životního prostředí a k chápání globálních problémů světa;*
- *prohlubování osobnostní, národnostní a občanské identity žáků, jejich připravenosti tuto identitu chránit a současně také respektovat identitu jiných lidí;*
- *tomu, aby se žáci ve vztahu k jiným lidem oprostili od předsudků, xenofobie, intolerance, rasismu, agresivního nacionalismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti;*
- *utváření slušného a odpovědného chování žáků v souladu s morálními zásadami a pravidly společenského chování;*
- *tomu, aby žáci cítili potřebu aktivně se zapojit do občanského života a spolupracovat na zachování demokracie a jejím zdokonalování, aby jednali v souladu se strategií udržitelného rozvoje;*
- *rozvoji komunikativních dovedností žáků a dovedností potřebných pro hodnotný partnerský život i pro život v širším (pracovním, rodinném, zájmovém aj.) kolektivu.*

2.5 Kompetence absolventa

Vzdělávání v oboru směřuje v souladu s cíli středního odborného vzdělávání k tomu, aby si žáci vytvořili, v návaznosti na základní vzdělávání a na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům, následující klíčové a odborné kompetence.

2.5.1 Klíčové kompetence

a) Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn. že absolventi by měli:

1. *mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;*
2. *ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;*
3. *uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;*
4. *s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), porizovat si poznámky;*
5. *využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;*
6. *sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;*
7. *znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.*

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3
 Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

	Číslo klíčové kompetence	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Německý jazyk	Latinský jazyk	Občanská nauka	Dějepis	Matematika	Fyzika	Chemie	Somatologie, Biologie	Zeměpis	Informační a komunikační technologie	Tělesná výchova	Ekonomika	Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena	Psychologie a sociální komunikace, Psychologický seminář	Úvod do ošetrovatelství	Ochrana a podpora zdraví	První pomoc	Patologie	Klinická propedeutika	Biologický seminář	Matematický seminář	Společenskovědní seminář	Fyzikální seminář	Chemický seminář
1	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X		X		X		X
2	X	X	X	X	X	X	X	X	X			X			X		X	X	X		X			X	X	X	X
3	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			X		X						X	X	X		X
4	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X		X	X	X		X		X	X	X	X	X
5	X	X	X	X	X	X		X	X	X		X	X	X	X		X	X	X	X	X				X	X	X
6		X				X		X			X	X	X	X	X		X	X	X	X	X					X	
7									X		X					X	X			X	X	X					

b) Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimořádné problémy, tzn. že absolventi by měli:

1. porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
2. uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
3. volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
4. spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

	1	2	3	4	Číslo klíčové kompetence
	X		X	X	Český jazyk a literatura
	X		X	X	Anglický jazyk
	X		X	X	Německý jazyk
	X	X	X	X	Latinský jazyk
	X		X	X	Občanská nauka
	X		X		Dějepis
	X	X			Matematika
	X	X	X	X	Fyzika
	X	X	X		Chemie
	X		X		Somatologie, Biologie
	X	X	X	X	Zeměpis
	X	X		X	Informační a komunikační technologie
	X			X	Tělesná výchova
	X	X	X	X	Ekonomika
					Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena
	X	X	X	X	Psychologie a sociální komunikace, Psychologický seminář
	X	X	X	X	Úvod do ošetrovatelství
	X	X	X	X	Ochrana a podpora zdraví
	X	X	X	X	První pomoc
	X	X	X	X	Patologie
					Klinická propedeutika
	X		X		Biologický seminář
	X	X			Matematický seminář
	X	X	X	X	Společenskovední seminář
	X	X	X		Fyzikální seminář
	X	X	X		Chemický seminář

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická České Budějovice, Husova 3

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

c) Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn. že absolventi by měli:

1. vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
2. formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
3. účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
4. zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;
5. dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
6. zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
7. vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
8. dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce;
9. dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě);
10. chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

Číslo klíčové kompetence	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Německý jazyk	Latinský jazyk	Občanská nauka	Dějepis	Matematika	Fyzika	Chemie	Somatologie, Biologie	Zeměpis	Informační a komunikační technologie	Tělesná výchova	Ekonomika	Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena	Psychologie a sociální komunikace; Psychologický seminář	Úvod do ošetrovatelství	Ochrana a podpora zdraví	První pomoc	Patologie	Klinická propedeutika	Biologický seminář	Matematický seminář	Společenskovední seminář	Fyzikální seminář	Chemický seminář
1	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
6	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
7	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
8	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
9	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
10	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

d) Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn. že absolventi by měli:

1. posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
2. stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
3. reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
4. ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
5. mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti;
6. adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní;
7. pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
8. přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
9. podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
10. přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Číslo klíčové kompetence	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Německý jazyk	Latinský jazyk	Občanská nauka	Dějepis	Matematika	Fyzika	Chemie	Somatologie, Biologie	Zeměpis	Informační a komunikační technologie	Tělesná výchova	Ekonomika	Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena	Psychologie a sociální komunikace, Psychologický seminář	Úvod do ošetrovatelství	Ochrana a podpora zdraví	První pomoc	Patologie	Klinická propedeutika	Biologický seminář	Matematický seminář	Společenskovědní seminář	Fyzikální seminář	Chemický seminář
1		X			X			X					X	X		X			X					X		
2		X											X	X		X	X	X	X	X						
3		X		X		X		X			X		X	X		X	X	X		X						
4		X			X			X						X		X	X	X	X	X				X	X	
5										X			X	X		X	X	X		X		X				
6					X									X		X		X						X		
7	X	X	X		X			X			X			X		X			X					X		
8	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X			X	X	X	X		X	X	X	X	
9	X	X	X		X			X			X			X					X					X		
10	X	X	X	X	X			X					X	X		X	X		X					X		

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická České Budějovice, Husova 3

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

e) Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn. že absolventi by měli:

1. *jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;*
2. *dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;*
3. *jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;*
4. *uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;*
5. *zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;*
6. *chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;*
7. *uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;*
8. *uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;*
9. *podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.*

Číslo klíčové kompetence	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Německý jazyk	Latinský jazyk	Občanská nauka	Dějepis	Matematika	Fyzika	Chemie	Somatologie, Biologie	Zeměpis	Informační a komunikační technologie	Tělesná výchova	Ekonomika	Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena	Psychologie a sociální komunikace, Psychologický seminář	Úvod do ošetrovatelství	Ochrana a podpora zdraví	První pomoc	Patologie	Klinická propedeutika	Biologický seminář	Matematický seminář	Společenskovědní seminář	Fyzikální seminář	Chemický seminář
1		X	X	X	X			X			X			X		X	X	X	X	X				X		
2				X	X			X			X			X		X			X					X		
3			X		X			X			X		X	X		X			X					X		
4		X	X		X	X					X					X	X		X					X		
5					X						X			X		X								X		
6					X			X	X	X	X		X			X		X	X	X		X		X		X
7					X			X		X	X		X			X	X	X		X		X		X		
8	X			X	X	X					X					X		X						X		
9	X	X	X	X	X	X					X					X								X		

f) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, tzn. že absolventi by měli:

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

1. mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
2. mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
3. mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
4. umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
5. vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
6. znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;
7. rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi.

	Číslo klíčové kompetence	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Německý jazyk	Latinský jazyk	Občanská nauka	Dějepis	Matematika	Fyzika	Chemie	Somatologie, Biologie	Zeměpis	Informační a komunikační technologie	Tělesná výchova	Ekonomika	Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena	Psychologie a sociální komunikace, Psychologický seminář	Úvod do ošetrovatelství	Ochrana a podpora zdraví	První pomoc	Patologie	Klinická propedeutika	Biologický seminář	Matematický seminář	Společenskovední seminář	Fyzikální seminář	Chemický seminář
1				X					X		X				X		X	X	X	X	X		X				
2						X									X		X	X	X		X				X		
3						X									X		X							X			
4						X									X										X		
5	X		X												X		X										
6						X									X										X		
7															X												

g) Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, tzn. že absolventi by měli:

1. správně používat a převádět běžné jednotky;
2. používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
3. provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
4. nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení;

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická České Budějovice, Husova 3

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

5. číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
6. aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
7. efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

Číslo klíčové kompetence	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Německý jazyk	Latinský jazyk	Občanská nauka	Dějepis	Matematika	Fyzika	Chemie	Somatologie, Biologie	Zeměpis	Informační a komunikační technologie	Tělesná výchova	Ekonomika	Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena	Psychologie a sociální komunikace, Psychologický seminář	Úvod do ošetrovatelství	Ochrana a podpora zdraví	První pomoc	Patologie	Klinická propedeutika	Biologický seminář	Matematický seminář	Společenskovední seminář	Fyzikální seminář	Chemický seminář
1							X	X	X	X	X											X	X		X	X
2							X	X			X												X		X	
3							X	X	X		X			X									X		X	X
4							X	X			X			X									X		X	
5					X		X	X		X	X			X								X	X	X	X	
6							X	X			X												X		X	
7							X	X			X			X									X		X	

h) Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života, tzn. že absolvent:

1. ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;
2. získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
3. vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;
4. navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokáže poradit ostatním s běžnými technickými problémy;
5. vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

6. *předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.*

Číslo klíčové kompetence	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Německý jazyk	Latinský jazyk	Občanská nauka	Dějepis	Matematika	Fyzika	Chemie	Somatologie, Biologie	Zeměpis	Informační a komunikační technologie	Tělesná výchova	Ekonomika	Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena	Psychologie a sociální komunikace,	Úvod do ošetrovatelství	Ochrana a podpora zdraví	První pomoc	Patologie	Klinická propedeutika	Biologický seminář	Matematický seminář	Společenskovední seminář	Fyzikální seminář	Chemický seminář	Psychologický seminář
1	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
2	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X								X	X		X	X	
4							X	X	X	X	X	X			X		X	X		X	X	X	X		X	X	
5	X		X	X	X	X				X		X		X	X	X	X	X	X	X	X			X			X
6	X		X	X	X					X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			X			X

2.5.2 Odborné kompetence

a) *Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn. aby absolventi:*

1. *znali systém péče o zdraví pracujících a prevence rizik souvisejících s prací a chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zaměstnance i jako součást řízení jakosti;*
2. *znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence ve škole a na odborných pracovištích;*
3. *osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci s pracovními pomůckami a zařízením školy nebo odborného pracoviště a bezpečné práce se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik;*
4. *byli připraveni uplatňovat nároky na ochranu zdraví před úrazem nebo poškozením zdraví při vykonávání práce;*
5. *byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout.*

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3
 Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

Číslo klíčové kompetence	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Německý jazyk	Latinský jazyk	Občanská nauka	Dějepis	Matematika	Fyzika	Chemie	Somatologie, Biologie	Zeměpis	Informační a komunikační technologie	Tělesná výchova	Ekonomika	Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena	Psychologie a sociální komunikace, Psychologický seminář	Úvod do ošetrovatelství	Ochrana a podpora zdraví	První pomoc	Patologie	Klinická propedeutika	Biologický seminář	Matematický seminář	Společenskovední seminář	Fyzikální seminář	Chemický seminář
1								X		X												X				
2								X		X								X	X			X				
3							X			X												X				
4							X										X									
5							X											X								

b) Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb, tzn. aby absolventi:

1. *chápalí kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména organizace;*
2. *seznámili se s nástroji pro zajišťování kvality ve zdravotnictví.*

Číslo klíčové kompetence	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Německý jazyk	Latinský jazyk	Občanská nauka	Dějepis	Matematika	Fyzika	Chemie	Somatologie, Biologie	Zeměpis	Informační a komunikační technologie	Tělesná výchova	Ekonomika	Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena	Psychologie a sociální komunikace, Psychologický seminář	Úvod do ošetrovatelství	Ochrana a podpora zdraví	První pomoc	Patologie	Klinická propedeutika	Biologický seminář	Matematický seminář	Společenskovední seminář	Fyzikální seminář	Chemický seminář
1														X												
2										X				X								X				
3														X												

c) Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, tzn. aby absolventi:

1. *zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí a zdraví, sociální dopady;*
2. *efektivně hospodařili s finančními prostředky;*
3. *nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.*

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3
 Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

Číslo klíčové kompetence	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Německý jazyk	Latinský jazyk	Občanská nauka	Dějepis	Matematika	Fyzika	Chemie	Somatologie, Biologie	Zeměpis	Informační a komunikační technologie	Tělesná výchova	Ekonomika	Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena	Psychologie a sociální komunikace, Psychologický seminář	Úvod do ošetrovatelství	Ochrana a podpora zdraví	První pomoc	Patologie	Klinická propedeutika	Biologický seminář	Matematický seminář	Společenskovední seminář	Fyzikální seminář	Chemický seminář
1											X			X												
2										X			X				X					X				
3													X				X									
4							X		X			X					X	X	X			X				

d) Ovládat vědomosti a dovednosti potřebné pro další studium zdravotnických oborů, tzn. aby absolventi:

1. získali vhled do základních disciplín studia zdravotnických oborů a představu o obsahu a náročnosti uvažovaného vysokoškolského nebo vyššího odborného studia těchto oborů;
2. seznámili se s možnostmi dalšího studia a svého uplatnění ve zdravotnictví;
3. ovládali základní metody vědecké práce a řešení odborných problémů, hledali souvislosti mezi jevy a možnosti využití teoretických poznatků v praktických úlohách;
4. samostatně zpracovávali a interpretovali data a poznatky získané z odborných pramenů nebo prostřednictvím pozorování, experimentů a jiných badatelských metod;
5. dovedli využívat znalosti přírodovědných jevů a zákonů i poznatky z odborných disciplín při řešení vybraných problémů souvisejících se studovaným oborem;
6. vyjadřovali se přesně, odborně a jazykově správně, rozuměli základní odborné terminologii;
7. efektivně pracovali s prostředky digitálních technologií a užívali získané dovednosti, spolu s dovednostmi pracovat efektivně s odbornou literaturou, ke studijním účelům a k řešení zadaných úkolů;
8. uplatňovali teoretické znalosti při aktivní podpoře a ochraně zdraví a měli přehled o systému péče o zdraví obyvatel v ČR.

Číslo klíčové kompetence	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Německý jazyk	Latinský jazyk	Občanská nauka	Dějepis	Matematika	Fyzika	Chemie	Somatologie, Biologie	Zeměpis	Informační a komunikační technologie	Tělesná výchova	Ekonomika	Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena	Psychologie a sociální komunikace, Psychologický seminář	Úvod do ošetrovatelství	Ochrana a podpora zdraví	První pomoc	Patologie	Klinická propedeutika	Biologický seminář	Matematický seminář	Společenskovední seminář	Fyzikální seminář	Chemický seminář
1								X		X						X						X				
2							X			X						X						X				

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

3								X	X										X				
4								X	X										X				
5				X				X	X						X	X		X	X				
6				X				X	X							X			X				
7								X															
8								X	X						X	X		X	X				

2.6 Způsob ukončení vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání, stupeň dosaženého vzdělání

2.6.1 Způsob ukončení vzdělávání, potvrzení dosaženého vzdělání a kvalifikace

Maturitní zkouška; dokladem o získání středního vzdělání s maturitní zkouškou je vysvědčení o maturitní zkoušce. Konání maturitní zkoušky se řídí školským zákonem a příslušným prováděcím právním předpisem.

2.6.2 Dosažený stupeň vzdělání

- *střední vzdělání s maturitní zkouškou;*
- *kvalifikační úroveň EQF 4.*

3 Charakteristika vzdělávacího programu

3.1 Identifikační údaje

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, České Budějovice, Husova 3

Název školního vzdělávacího programu: Zdravotnické lyceum

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Platnost školního vzdělávacího programu: od 1. 9. 2025

Délka a forma vzdělávání: 4 roky v denní formě vzdělávání

Stupeň poskytovaného vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou, kvalifikační úroveň EQF 4

3.2 Popis celkového pojetí vzdělávání

Pojetí vzdělávání ve školním vzdělávacím programu se uskutečňuje podle rámcového vzdělávacího programu 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum.

V rovině teoretického vyučování budou ve větší míře využívány moderní metody výuky pomocí nových didaktických pomůcek a moderní techniky (multimediální PC, interaktivní tabule, dataprojektory,...) společně se stávající technikou (zejména zpětné projektory, videa,...).

Žáci se v prvním ročníku zúčastňují lyžařského výcvikového kurzu, ve druhém ročníku absolvují sportovně turistický kurz, odborná praxe je zařazena do třetího a čtvrtého ročníku.

3.3 Organizace výuky

Odborné vzdělávání má teoreticko-praktický charakter. K výuce jsou využívány kmenové a odborné učebny školy. Praktické vyučování vymezené v RVP se zařazuje v odpovídajícím rozsahu a s ohledem na předchozí vzdělání žáků a získanou kvalifikaci nebo praxi do všech forem vzdělávání tak, aby byly splněny požadavky RVP na kompetence absolventa.

Hodnocení probíhá podle platného klasifikačního řádu školy.

3.4 Způsob hodnocení žáků

Hodnocení teoretického i praktického vyučování probíhá podle zásad pro hodnocení výchovy a vzdělávání.

3.5 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vychází z novely školského zákona č. 82/2015 Sb. a vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

3.5.1 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Speciální vzdělávání se poskytuje žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně. Podpůrná opatření prvního stupně představují minimální úpravu metod, organizace a hodnocení vzdělávání žáků. Pokud by k naplnění vzdělávacích potřeb nepostačovalo poskytování podpůrných opatření prvního stupně, bude zletilému žáku nebo zákonnému zástupci

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická České Budějovice, Husova 3

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

žáka doporučeno využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení za účelem posouzení jeho speciálních vzdělávacích potřeb a stanovení odpovídajícího stupně podpůrných opatření.

Škola spolupracuje zejména s Pedagogicko-psychologickou poradnou České Budějovice (Nerudova 59, 370 04 České Budějovice), která má pracoviště v Českých Budějovicích, Českém Krumlově, Jindřichově Hradci, Písku, Prachaticích, Strakoniciích a Táboře. V případě potřeby škola spolupracuje i s některým ze speciálních pedagogických center.

Podpůrná opatření prvního stupně

Podpůrná opatření prvního stupně slouží ke kompenzaci přetrvávajících mírných obtíží ve vzdělávání žáka (např. pomalejší tempo práce, drobné obtíže v koncentraci pozornosti, v psaní, čtení, počítání apod.), u nichž je možné prostřednictvím mírných úprav v režimu školní výuky a domácí přípravy dosáhnout zlepšení.

Tato opatření jsou poskytována v případě, že se jedná o obtíže vyvolané aktuálně nepříznivým zdravotním a psychickým stavem, případně se jedná o dlouhodobé problémy malého rozsahu a intenzity. Zohledňován je i sociální status žáka, jeho sociální a rodinné prostředí, případně i odlišné kulturní prostředí žáka.

Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně

Při zjištění problému a jeho rozsahu na základě podnětu pedagogických pracovníků (a to i ve spolupráci se základní školou, ve které žák plnil základní povinnou docházku), zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka škola nastaví a konkretizuje míru podpory žáka a podle potřeb vypracuje:

- a) plán přímé podpory žáka učitelem ve výuce (jedná se o individualizovanou pomoc učitele v předmětu, ve kterém má žák problémy, zejména o didaktické úpravy průběhu vyučování a práci s učivem)
- b) plán pedagogické podpory, dále jen PLPP (s popisem obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, se stanovením cílů podpory a způsobem vyhodnocování naplňování plánu)
 - PLPP vypracuje třídní učitel ve spolupráci s jednotlivými vyučujícími
 - Třídní učitel seznámí s PLPP žáka a zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky (výchovný poradce, případně vedení školy)
 - Zvolené postupy, formy a metody vzdělávání budou pravidelně konzultovány a vyhodnocovány
 - Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření na základě PLPP škola vyhodnotí, zda stanovená podpůrná opatření vedou k naplnění cílů; není-li tomu tak, bude zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci žáka doporučeno využít poradenskou pomoc školského poradenského zařízení

Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření jiného stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení budou žákovi poskytována podpůrná opatření prvního stupně stanovená PLPP.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně

Poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně je podmíněno stanovením podpůrných opatření školským poradenským zařízením na základě diagnostiky speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

Postup školy při poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická České Budějovice, Husova 3

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

Po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka škola vypracuje – pokud bude doporučen ŠPZ – individuální vzdělávací plán (ve spolupráci třídního učitele, jednotlivých vyučujících, výchovného poradce, případně dalších pedagogických pracovníků podílejících se na provádění tohoto plánu).

Individuální vzdělávací plán, dále jen IVP:

- IVP bude vypracován nejpozději do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdrží doporučení školského poradenského zařízení a žádost zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka
- IVP může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka
- Třídní učitel seznámí s IVP všechny vyučující žáka, vedení školy a současně žáka a zákonného zástupce žáka, není-li žák zletilý, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem
- Poskytování vzdělávání podle IVP lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka podle § 16 odst. 1

Škola ve spolupráci se školským poradenským zařízením, žákem a zákonným zástupcem žáka průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrných opatření (nejméně jednou ročně). Shledá-li školské poradenské zařízení na základě této spolupráce, že podpůrná opatření nejsou dostačující nebo nevedou k naplňování vzdělávacích možností a potřeb žáka, vydá doporučení stanovující jiná podpůrná opatření, případně stejná podpůrná opatření vyššího stupně.

3.5.2 Vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků

Za nadaného žáka se považuje žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků

Vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků provádí škola ve spolupráci se sociálními partnery školy (zejména s rodiči žáků) a také se základními školami, ve kterých tito žáci plnili povinnou školní docházku. Pracovat s nadanými žáky bude škola i na základě informací jednotlivých vyučujících, kteří toto nadání podchytili při výuce ve svých předmětech.

Postup školy při zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Žákům, kteří podávají výkony vysoké nebo mimořádné úrovně v oblastech školní i mimoškolní činnosti, budou podle potřeb a rozsahu nadání poskytnuty:

- a) individuální podpora učitelem v konkrétním vyučovacím předmětu (jedná se např. o zadávání specifických úkolů, projektů, obohacování vzdělávacího obsahu, uplatnění adekvátních metod a forem výuky)
- b) plán pedagogické podpory, dále PLPP (s popisem specifických vzdělávacích potřeb žáka, metod výuky, organizace výuky a hodnocení)
 - PLPP vypracuje třídní učitel ve spolupráci s jednotlivými vyučujícími a výchovným poradcem
 - V PLPP budou zohledněny speciální vzdělávací potřeby žáka a na jejich základě poskytnuty zejména tyto formy podpory:
 - adekvátní motivace žáka

- individualizace výuky
- zadávání specifických úkolů a zapojení žáka do různých projektů (školních i mimoškolních)
- možnost účastnit se výuky jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících nebo jiné škole
- možnost účastnit se studijních a jiných pobytů v zahraničí
- příprava a účast žáka na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol (např. předmětové olympiády, středoškolská odborná činnost a jiné soutěže)
- možnost účastnit se stáží na vysokých školách, vyšších odborných školách nebo odborných pracovištích (vědeckých, zdravotnických, sociálních)
- Třídní učitel seznámí s PLPP žáka a zákonného zástupce žáka, všechny vyučující, případně vedení školy
- Zvolené postupy, metody a formy podpory budou pravidelně konzultovány a vyhodnocovány ve spolupráci pedagogických pracovníků s žákem nebo zákonným zástupcem žáka
- c) individuální vzdělávací plán (dále jen IVP) pro mimořádně nadaného žáka (ve spolupráci se školským poradenským zařízením)
 - IVP bude vycházet ze školního vzdělávacího programu, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření ve školském poradenském zařízení a vyjádření zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka
 - IVP bude zpracován nejpozději do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdrží doporučení školského poradenského zařízení
 - IVP může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka
 - Třídní učitel seznámí s IVP všechny vyučující žáka, vedení školy a současně žáka a zákonného zástupce žáka, není-li žák zletilý, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem

Poskytování vzdělávání podle IVP lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka.

3.5.3 Použití informačních a komunikačních technologií ve vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním

Využívání ICT ve vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním je nutné přizpůsobit individuálním potřebám žáka, a to jak ve smyslu druhu nebo typu používaných produktů, tak rozsahu jejich uplatňování. Při posuzování těchto hledisek je nutné mj. vycházet z toho, jaké podpůrné nebo kompenzační technologie a produkty žák v průběhu předchozího vzdělávání využíval, na jaké úrovni je využívá a do jaké míry lze toto využívání dále zdokonalovat, aby co nejlépe reflektovaly individuální vzdělávací potřeby žáka. Při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu zdravotně znevýhodněného žáka je proto důležité vycházet z odborného hodnocení a doporučení školského poradenského zařízení, jehož je žák klientem, případně dalších odborných pracovišť, která se zabývají specializovanými technologiemi pro zdravotně znevýhodněné.

Výrobci prostředků informačních a komunikačních technologií vycházejí vstříc zdravotně znevýhodněným osobám a upravují tyto prostředky pro jejich specifické potřeby. Tělesně a zrakově postiženým lidem je k dispozici široké spektrum hardwarových a softwarových produktů, které usnadňují používání osobního počítače a umožňují jim tak komunikaci se světem, pomáhají jim vzdělávat se i pracovat. V oblasti hardwaru byly vyvinuty pomůcky pro jednodušší ovládání klávesnice počítačů, nahrazení části klávesnice pohybem myši, úpravy ovládání monitorů a nastavení tiskáren, řada přístrojů je nastavována vzdáleně prostřednictvím připojení k síti. Při potížích s používáním standardního rozložení klávesnice se používá rozložení alternativní (např. typu Dvorak). K použití těchto funkcí není zapotřebí žádné zvláštní vybavení. Bylo vyvinuto alternativní vstupní zařízení, jako je jednoduchý vypínač nebo vstupní zařízení ovládané nádechem a výdechem pro osoby, které nemohou používat myš ani klávesnici.

Pro potřebu nevidomých a slabozrakých byla vyvinuta komplexní řešení, která umožňují realizovat vstup i výstup dat pomocí externího zařízení pracujícího s Braillovým písmem, navíc v kombinaci s hlasovým výstupem.

V oblasti softwaru má většina operačních systémů již zabudované usnadňující funkce. Tyto funkce pomohou lidem, kteří mají problémy s používáním klávesnice nebo myši, jsou mírně zrakově postižení, či osobám s poškozeným sluchem. Usnadňující funkce je možné nainstalovat spolu s operačním systémem nebo je lze přidat později z instalačního disku. Vzhled a chování prostředí operačních systémů lze vzhledem k různým omezením zraku a pohybu upravit rovněž pomocí ovládacích panelů a dalších vestavěných funkcí. Patří sem například nastavení barev a velikostí ikon a písma, hlasitosti a chování myši a klávesnice.

Mezi podpůrné aplikace dostupné pro běžné operační systémy patří například:

- *programy pro osoby s postižením zraku, které mění barvu informací na obrazovce nebo informace na obrazovce zvětšují;*
- *programy pro nevidomé nebo osoby, které nemohou číst; tyto programy zprostředkují informace z obrazovky na externí zařízení v Braillově písmu nebo je převádějí do syntetizované řeči;*
- *programy, které dovolují „psát“ pomocí myši nebo hlasu;*
- *software, který umožňuje předvídat slova nebo fráze; tento software umožňuje rychlejší zadávání textu s menším počtem úhozů na klávesnici.*

3.6 Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence

Podle školského zákona poskytuje škola nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví prostřednictvím školního řádu, provozních řádů odborných učeben, pokynů k výuce tělesné výchovy a k průběhu sportovních výcvikových kurzů, pokynů k odborné praxi, pokynů k průběhu exkurzí a výletů.

S těmito dokumenty jsou žáci na začátku každého školního roku prokazatelně seznámeni.

Všechny uvedené dokumenty vycházejí z platných právních předpisů, jež představují zejména:

- *Školský zákon č. 561/2004 Sb.;*
- *Vyhláška o středním vzdělávání č. 13/2005 Sb.;*
- *Metodický pokyn MŠMT k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních;*
- *Zákon o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami č. 379/2005 Sb.;*

- *Vyhláška o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých č. 410/2005 Sb.*

Prevence společensky negativních jevů probíhá ve škole podle Minimálního preventivního programu, vypracovaného školní metodickou prevencí v souladu s národním programem Zdraví pro 21. století.

Činnost školy při vzniku mimořádné události se řídí zpracovaným Plánem opatření při vzniku mimořádných událostí a vyhlášení krizového stavu.

3.7 Podmínky pro přijímání ke vzdělávání

Přijímání ke vzdělávání se řídí Zákonem č. 561/2004 Sb. (Zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání – školský zákon), v platném znění, a Vyhláškou č. 422/2023 Sb. (Vyhláška o přijímacím řízení ke střednímu vzdělávání a vzdělávání v konzer-vatoři), v platném znění.

Podmínky pro přijetí ke vzdělávání

- *splnění podmínek přijímacího řízení.*

3.8 Způsob ukončení vzdělávání, potvrzení dosaženého vzdělání a kvalifikace

Maturitní zkouška; dokladem o získání středního vzdělání s maturitní zkouškou je vysvědčení o maturitní zkoušce. Konání maturitní zkoušky se řídí školským zákonem a příslušným prováděcím právním předpisem.

3.8.1 Společná část maturitní zkoušky

Zkušebními předměty společné části maturitní zkoušky jsou

- *český jazyk a literatura (formou didaktického testu);*
- *cizí jazyk (formou didaktického testu), který si žák zvolí z nabídky anglického a němec-kého jazyka, nebo matematika (formou didaktického testu).*

3.8.2 Profilová část maturitní zkoušky

Profilová část maturitní zkoušky se skládá ze zkoušky z českého jazyka a literatury konané formou písemné práce a formou ústní zkoušky a ze zkoušky z cizího jazyka konané formou písemné práce a formou ústní zkoušky, pokud si žák z povinných zkoušek společné části ma-turitní zkoušky zvolil cizí jazyk, a z dalších dvou nebo tří povinných zkoušek. Ředitel školy určí nabídku povinných zkoušek tak, aby nejméně jednu z povinných zkoušek žák konal ze vzdělávací oblasti odborného vzdělávání.

Jedna z povinných zkoušek musí být konána formou praktické zkoušky nebo formou maturitní práce a její obhajoby před zkušební maturitní komisí. Témata stanovená pro povinné zkoušky musí zahrnovat také obsahový okruh Zdravotnická propedeutika.

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

4 Učební plán

Učební plán					
Předmět	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Počet hodin
Český jazyk a literatura	3	3	3	3	12
Cizí jazyk I	3(3)	3(3)	3(3)	3(3)	12(12)
Cizí jazyk II	3(3)	3(3)	3(3)	3(3)	12(12)
Latinský jazyk	2(2)	-	-	-	2(2)
Občanská nauka	1	1	1	1	4
Dějepis	2	2	-	-	4
Matematika	3	3	2	2	10
Fyzika	2	3	3(1)	-	8(1)
Chemie	2	2	2	3(1)	9(1)
Somatologie	4	-	-	-	4
Biologie	-	3	3	2	8
Zeměpis	2	1	-	-	3
Informační a komunikační technologie	2(2)	2(2)	1(1)	1(1)	6(6)
Tělesná výchova	2(2)	2(2)	2(2)	2(2)	8(8)
Ekonomika	-	-	-	2	2
Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena	1	-	-	-	1
Psychologie a sociální komunikace	-	2	3(1)	-	5(1)
První pomoc	-	2(1)	-	-	2(1)
Úvod do ošetrovatelství	-	-	2	-	2
Ochrana a podpora zdraví	-	-	2	-	2
Patologie	-	-	2	-	2
Klinická propedeutika	-	-	-	2	2
Biologický seminář	-	-	-	2(2)	2(2)
Matematický seminář	-	-	-	2	2
Společenskovední seminář	-	-	-	2	2
Volitelný seminář	-	-	-	2	2
Celkem	32(12)	32(11)	32(11)	32(12)	128(46)

Přehled využití vyučovací doby	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
Vyučování podle rozpisu učiva	34	34	34	30	132
Lyžařský výcvikový kurz	1	–	–	–	1
Sportovně turistický kurz	–	1	–	–	1
Odborná praxe	–	–	1	1	2
Maturitní zkoušky	–	–	–	2	2
Časová rezerva	5	5	5	4	19
Celkem	40	40	40	37	157

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3
Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

5 Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP

Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Počet vyuč. hodin		Předmět	Počet hodin	Z disponibilních
	týdenních	celkový			
Jazykové vzdělávání					
-český jazyk	6	192	Český jazyk a literatura	6	2
-cizí jazyk	21	672	Cizí jazyk I	12	-
			Cizí jazyk II	9	3
Společenskovědní vzdělávání	6	192	Dějepis	2	1
			Občanská nauka	3	-
			Společenskovědní seminář	1	1
Přírodovědné vzdělávání	24	768	Fyzika	8	-
			Chemie	9	-
			Biologie	7	1
			Zeměpis	-	3
Matematické vzdělávání	10	320	Matematika	10	-
			Matematický seminář	-	2
Estetické vzdělávání	5	160	Český jazyk a literatura	4	-
			Dějepis	1	-
Vzdělávání pro zdraví	8	256	Tělesná výchova	8	-
Informatické vzdělávání	4	128	Informační a komunikační technologie	4	2
Ekonomické vzdělávání	3	96	Ekonomika	2	-
			Občanská nauka	1	-
Zdravotnická propedeutika	24	768	Psychologie a sociální komunikace	5	-
			První pomoc	2	-
			Ochrana a podpora zdraví	2	-
			Klinická propedeutika	2	-
			Úvod do ošetrovatelství	2	-
			Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena	1	-
			Patologie	2	-
			Somatologie	4	-
			Biologický seminář	2	-
			Latinský jazyk	2	-
Disponibilní hodiny	17	544	Volitelný seminář	-	2
Celkem	128	4096		111	17

Učební plán	
Předmět	Počet hodin
Český jazyk a literatura	12
Cizí jazyk I	12
Cizí jazyk II	12
Latinský jazyk	2
Občanská nauka	4
Dějepis	4
Matematika	10
Fyzika	8
Chemie	9
Somatologie	4
Biologie	8
Zeměpis	3
Informační a komunikační technologie	6
Tělesná výchova	8
Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena	1
První pomoc	2
Psychologie a sociální komunikace	5
Úvod do ošetrovatelství	2
Ochrana a podpora zdraví	2
Patologie	2
Ekonomika	2
Klinická propedeutika	2
Biologický seminář	2
Matematický seminář	2
Společenskovědní seminář	2
Volitelný seminář	2
Celkem	128

6 Učební osnovy

Český jazyk a literatura
Anglický jazyk
Německý jazyk
Latinský jazyk
Občanská nauka
Dějepis
Matematika
Fyzika
Chemie
Somatologie
Biologie
Zeměpis
Informační a komunikační technologie
Tělesná výchova
Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena
První pomoc
Psychologie a sociální komunikace
Úvod do ošetrovatelství
Ochrana a podpora zdraví
Patologie
Ekonomika
Klinická propedeutika
Biologický seminář
Matematický seminář
Společenskovědní seminář
Fyzikální seminář
Chemický seminář
Psychologický seminář
Odborná praxe

6.1 Český jazyk a literatura

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Celková hodinová dotace: 12 hodin

Platnost od: 1. září 2025

Název předmětu	Český jazyk a literatura				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	3	3	3	3	12

6.1.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Předmět český jazyk a literatura patří do oblasti jazykového vzdělávání a komunikace a oblasti estetické výchovy. Jeho základním cílem je vychovat žáky ke kultivovanému jazykovému projevu a podílet se na rozvoji jejich duševního života. Kromě prohloubení jejich vyjadřovacích dovedností a schopností předmět utváří hodnotové orientace a postoje žáků v oblasti kulturní a přispívá k rozvoji kompetencí mezilidských a sociálních.

V předmětu český jazyk a literatura získávají žáci přiměřené poučení o jazyku jako východisku pro komunikaci. Žáci získávají takové dovednosti, aby se uměli jasně, přehledně a srozumitelně vyjadřovat ústně i písemně při různých příležitostech a v různých situacích. Další získanou dovedností by mělo být čtení s porozuměním, které povede k hlubším čtenářským zážitkům. K dosažení tohoto cíle přispívá i estetické vzdělávání a naopak estetické vzdělávání, zvláště práce s uměleckým textem, prohlubuje i znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků.

Jazykové vzdělávání v mateřském jazyce je rovněž nezbytným předpokladem pro učení se jazykům cizím.

Charakteristika učiva

Předmět český jazyk a literatura vychází ze vzdělávacích oblastí stanovených RVP – jazykové vzdělávání a komunikace a estetické vzdělávání.

Předmět se skládá ze dvou částí, které se doplňují a podporují. Jednu představuje oblast jazykové, komunikační a slohové výchovy, druhou oblast literární výchovy.

První složka učí žáky užívat jazyka jako prostředku dorozumívání a myšlení v mluvené i písemné podobě, a to v souladu se spisovnou normou a za použití jazykových prostředků odpovídajících komunikační situaci.

Literární výchova kromě výchovy ke čtenářství, rozboru a interpretace uměleckých děl vede i k celkovému přehledu o hlavních jevech a pilířích v české a světové literatuře. Poznání textu slouží rovněž k vytváření rozmanitých komunikačních situací, v nichž probíhá dialog žáků s texty a učitelem i mezi žáky navzájem.

Výuka předmětu navazuje na vědomosti a dovednosti získané na základní škole. Cílem výuky na střední škole je toto vzdělání prohloubit, rozšířit a doplnit.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka ČJL směřuje k tomu, aby žáci měli pozitivní vztah k učení a vzdělávání, dokázali využívat různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí, dokázali spolupracovat při řešení problémů, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování,

dokázali přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, uvědomovali si vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovali s tolerancí k identitě druhých, uznávali tradice a hodnoty svého národa, chápali jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu, podporovali hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a měli k nim vytvořen pozitivní vztah.

Pojetí výuky

Pro výuku předmětu se využívají nejrůznější metody, které jsou vhodně kombinovány. Jde o výklad, dialog se žákem, referáty, práci s textem, různé způsoby ověřování vědomostí a dovedností žáků, aktivity pro samostatnou či skupinovou práci žáků (jazykové, literární soutěže, tvůrčí činnosti, poslech, videoukázky,...). Vedle tradičních metod je využívána dostupná didaktická technika.

Jazykové a slohové znalosti žáků jsou v průběhu studia upevňovány a prohlubovány soustavou stylistických cvičení a opakováním pravopisných jevů. Důraz je kladen na opakování a rozšiřování znalostí ze základní školy.

Literární vzdělávání zahrnuje četbu, analýzu a interpretaci uměleckých i neuměleckých textů. Důraz je kladen na četbu konkrétních ukázek děl, které se vztahují k probírané látce, a na individuální samostatnou četbu. To má přispět k tzv. čtenářské gramotnosti. Kromě toho předmět poskytne přehled o klíčových momentech české a světové literatury.

V každém ročníku je zastoupeno jazykové vzdělávání, slohová výchova i literární vzdělávání. Do čtvrtého ročníku je zařazeno i opakování učiva za účelem přípravy k maturitě.

6.1.2 Hodnocení výsledků žáků

Výsledky učení jsou ve všech oblastech (jazykové vzdělávání, slohová výchova a literární vzdělávání) kontrolovány průběžně, a to ústní i písemnou formou. Kromě zjišťování úrovně vědomostí se hodnotí schopnost žáků porozumět přečtenému textu, použít ho pro další práci, schopnost zasadit události do kontextu, samostatnost v myšlení i ve zpracování zadaného úkolu. Důraz klademe na čtenářskou gramotnost a umění vytvořit celkově kultivovaný text, ať písemný či ústní.

Znalosti žáků jsou hodnoceny zejména následujícími postupy:

- *pravopisná cvičení, diktáty, slohové práce, řečnická cvičení, stylistická cvičení, kontrolní písemné testy a práce, ústní zkoušení, referáty, aktivita v hodině, samostatná práce, vedení čtenářských deníků*

Hodnocení probíhá v souladu s platným klasifikačním řádem. Předepsaným způsobem jsou zohledňováni žáci se specifickými poruchami učení.

6.1.3 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn. že absolventi by měli:

- *mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;*
- *ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;*
- *uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný;*

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická České Budějovice, Husova 3

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

- *s porozuměním poslouchat mluvené projevy, pořizovat si poznámky;*
- *využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;*

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn. že absolventi by měli:

- *porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;*
- *volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;*
- *spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi.*

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- *vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;*
- *formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;*
- *účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;*
- *zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;*
- *dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;*
- *zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí;*
- *vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.*

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn. že absolventi by měli:

- *pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;*
- *přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;*
- *podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaújatě zvažovat návrhy druhých;*
- *přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.*

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn. že absolventi by měli:

- *uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;*

- *podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.*

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, tzn. že absolventi by měli:

- *vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle.*

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn. absolventi by měli:

- *ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívat je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavit a měnit podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jejich vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;*
- *získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volit efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;*
- *vytvářet, vylepšovat a propojovat digitální obsah v různých formátech; vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků;*
- *vyrovnávat se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzovat, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažovat rizika a přínosy;*
- *předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.*

6.1.4 Aplikace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k aktivitě, k tomu, aby dokázali jednat s druhými; učí se obhajovat svůj názor a výsledky práce druhých; učí se orientovat v masových médiích a vážit si materiálních i duchovních hodnot.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby uměli vyhledávat a posuzovat informace o profesních záležitostech, aby si osvojili vhodné způsoby verbální a neverbální komunikace při důležitých jednáních, aby uměli komunikovat s potenciálními zaměstnavateli a uvědomovali si odpovědnost za vlastní život a význam vzdělání.

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby efektivně využívali prostředky informačních a komunikačních technologií, aby dokázali získat náležité informace a pracovat s nimi.

6.1.5 Mezipředmětové vztahy

Cizí jazyky

Dějepis

Občanská nauka

Informační a komunikační technologie

Psychologie

Ekonomika

6.1.6 Doporučené počty hodin pro jednotlivé tematické celky

Tematický celek	Počet hodin
Zdokonalování jazykových vědomostí a znalostí	45
Komunikační a slohová výchova	63
Práce s textem a získávání informací	40
Literatura	200
Práce s literárním textem	40
Kultura	8

6.1.7 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník – 102 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: – rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci; – řídí se zásadami správné výslovnosti; – v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu; – pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka; – orientuje se v soustavě jazyků; – odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby; – používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie; – využívá zdroje informací o jazyce;	1 Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností – národní jazyk a jeho útvary – jazyková kultura, norma, kodifikace – postavení češtiny mezi ostatními evropskými jazyky, indoevropské jazyky – zvukové prostředky a ortoepické normy jazyka, zvuková stránka jazyka – hlavní principy českého pravopisu – slovní zásoba, slovníky – obecné poučení o jazyce – zdroje informací o jazyce	12
– ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi;	2 Komunikační a slohová výchova – slohotvorní činitele objektivní a subjektivní	18

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat); – vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně; – přednese krátký projev; – rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar; – posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu; – vytvoří osnovu textu; – sestaví vypravování; – vytvoří charakteristiku a popis;	– komunikační situace, komunikační strategie – funkční styly, slohové postupy a útvary – vyjadřování monologické i dialogické, neformální i formální, připravené i nepřipravené – osnova – vypravování (podstata, kompozice, jazyk, přímá řeč) – popis osoby, věci, návod k činnosti, umělecký popis – charakteristika (přímá, nepřímá) – druhy řečnických projevů – grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů	
– na příkladech doloží druhy mediálních produktů; – uvede základní média působící v regionu; – používá klíčová slova při vyhledávání informačních pramenů; – samostatně zpracovává informace; – rozumí obsahu textu i jeho části; – pořizuje z textu výpisky a výtah – vypracuje anotaci a resumé; – má přehled o knihovnách a jejich službách; – zaznamenává bibliografické údaje podle státní normy;	3 Práce s textem a získávání informací – informatická výchova, knihovny a jejich služby, média, jejich produkty a účinky – techniky a druhy čtení (s důrazem na čtení studijní), orientace v textu, jeho rozbor z hlediska sémantiky, kompozice a stylu – získávání a zpracovávání informací z textu např. ve formě anotace, konceptu, osnovy, resumé, jejich třídění a hodnocení – zpětná reprodukce textu, jeho transformace do jiné podoby – práce s různými příručkami pro školu i veřejnost ve fyzické i elektronické podobě	10
– zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období; – zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace; – vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl; – samostatně vyhledává informace v této oblasti;	4 Literatura – umění jako specifická výpověď o skutečnosti – vývoj světové literatury v kulturních a historických souvislostech (starověké orientální literatury, antická literatura, středověká literatura, renesance a humanismus, baroko, klasicismus, osvícenství, preromantismus) – vývoj české literatury v kulturních a historických souvislostech (počátky našeho písemnictví, literatura období husitského, renesanční humanismus, baroko)	50

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– rozezná uměl. text od neuměleckého; – vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi; – text interpretuje a debatuje o něm; – konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů; – při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie; – pozná a pojmenuje umělecké prostředky použité autorem v textu; – pozná, s jakým záměrem je text napsán;	5 Práce s literárním textem (průběžně) – základy literární vědy – funkce literatury – figury a tropy – literární druhy a žánry – četba a interpretace literárního textu – metody interpretace textu – tvořivé činnosti	10
– orientuje se v nabídce kulturních institucí.	6 Kultura (průběžně) – ochrana a využívání kulturních hodnot	2

2. ročník – 102 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: – v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví; – adekvátně posuzuje význam slov v kontextu; – uplatňuje znalosti z tvoření slov ve vyjadřování písemném i mluveném; – uvědomuje si, jakým způsobem se obohacuje slovní zásoba v češtině;	1 Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností – tvoření slov a obohacování slovní zásoby – tvarosloví, mluvnické kategorie – význam slova a jeho obměny	12
– odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného; – sestaví základní projevy administrativního stylu; ovládá jejich formální a grafickou úpravu; – sestaví jednoduché útvary prostě sdělovacího stylu	2 Komunikační a slohová výchova – administrativní styl (žádost, životopis, plná moc, motivační dopis) – odborný styl (referát, popis) – formální úprava písemných projevů – projevy prostě sdělovací, jejich základní znaky, postupy a prostředky (osobní dopisy, krátké informační útvary)	18
– samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje mediální, odborné aj. informace; – rozumí textu; – pořizuje z odborného textu výpisky a výtah; – dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů;	3 Práce s textem a získávání informací (průběžně) – získávání informací z textu (i odborného a administrativního), jejich třídění a hodnocení – práce s různými příručkami pro školu a veřejnost – reprodukce textu	10

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– používá adekvátně slovní zásobu;		
– zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období; – zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace; – vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl; – samostatně vyhledává informace v této oblasti;	4 Literatura – vývoj světové literatury v kulturních a historických souvislostech (romantismus, realismus, literární moderna) – vývoj české literatury v kulturních a historických souvislostech (národní obrození, romantismus, realismus, literární moderna)	50
– rozezná umělecký text od neuměleckého; – vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi; – text interpretuje a debatuje o něm; – konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů; – při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie;	5 Práce s literárním textem (průběžně) – četba a interpretace literárního textu – metody interpretace textu – tvořivé činnosti – literární druhy a žánry – umělecké prostředky	10
– orientuje se v nabídce kulturních institucí.	6 Kultura (průběžně) – ochrana a využívání kulturních hodnot	2

3. ročník – 102 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: – nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak; – orientuje se ve výstavbě textu; – uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování; – používá správně interpunkci ve větě – orientuje se v problematice vlastních jmen; – používá správně velká písmena v psaném projevu; – odhaluje a opravuje skladební nedostatky;	1 Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností – používání cizích slov v běžné komunikaci – větná skladba, větné členy, věta jednoduchá, souvětí – druhy vět z gramatického a komunikačního hlediska, stavba a tvorba komunikátu – význam větné stavby pro porozumění textu – interpunkce ve větě jednoduché, v souvětí – nepravidelnosti větné stavby – psaní velkých písmen	12

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi; – sestaví jednoduché zpravodajské a propagační útvary (zpráva, reportáž, pozvánka, nabídka,...); – rozlišuje typy mediálních sdělení a jejich funkci, identifikuje jejich typické postupy, jazykové a jiné prostředky, – uvede příklady vlivu médií a digitální komunikace na každodenní podobu mezilidské komunikace, – odborně se vyjadřuje o jevech ze svého oboru; – správně používá citace a bibliografické údaje, dodržuje autorská práva, – sestaví útvary na pomezí publicistického a uměleckého stylu (fejeton);	2 Komunikační a slohová výchova – výklad, výkladový postup, druhy výkladu, jazykové prostředky, odborná terminologie, kompozice – média a mediální sdělení – útvary publicistického stylu, jazykové a kompoziční prostředky	18
– samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje mediální, odborné aj. informace; – zhodnotí význam médií pro společnost a jejich vliv na jednotlivé skupiny uživatelů, – kriticky přistupuje k informacím z internetových zdrojů a ověřuje si jejich hodnověrnost (např. informace dostupné z Wikipedie, sociálních sítí, komunitních webů apod.) – rozumí textu; – pořizuje z odborného textu výpisky a výtah; – dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů; – používá adekvátně slovní zásobu; – pojmenuje základní rysy neuměleckého textu;	3 Práce s textem a získávání informací (průběžně) – získávání informací z textu, jejich třídění a hodnocení – práce s různými příručkami pro školu a veřejnost – práce s neuměleckým textem	10

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období; – zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace; – vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl; – samostatně vyhledává informace v této oblasti;	4 Literatura – vývoj světové literatury v kulturních a historických souvislostech (literatura 1. poloviny 20. století) – vývoj české literatury v kulturních a historických souvislostech (literatura 1. poloviny 20. století)	50
– rozezná umělecký text od neuměleckého; – vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi; – text interpretuje a debatuje o něm; – konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů; – při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie;	5 Práce s literárním textem (průběžně) – literární druhy a žánry – četba a interpretace literárního textu – metody interpretace textu – tvořivé činnosti – druhy a žánry	10
– orientuje se v nabídce kulturních institucí; – kriticky hodnotí vliv medií na člověka.	6 Kultura (průběžně) – ochrana a využívání kulturních hodnot – funkce reklamy a propagačních prostředků a její vliv na životní styl	2

4. ročník – 90 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: – vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny; – orientuje se v historii jazyka a jeho vývoji; – pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka; – ve svém vyjadřování uplatňuje znalosti z tvarosloví, skladby, pravopisu; – využívá poznatků z lexikologie; – orientuje se ve vývojových tendencích současné češtiny; – rozumí základním pojmům z jazykovědy; – využívá zdroje informací o jazyce;	1 Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností – vývoj češtiny – vývojové tendence spisovné češtiny – opakování a systematizace učiva ze syntaxe, morfologie, lexikologie, obecného poučení o jazyce – disciplíny jazykovědy – vývojové tendence v českém pravopise – zdroje informací o jazyce (Ústav pro jazyk český)	9

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– vhodně se prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska; – vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi; – vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary; – má přehled o slohových postupech uměleckého stylu; – vystihne charakteristické znaky úvahy, sestaví úvahu na dané téma; – sestaví a přednese krátký mluvený projev, volí vhodné jazykové i mimojazykové prostředky; – vysvětlí rozdíl mezi uměleckým a neuměleckým textem; – používá normativní příručky českého jazyka; – zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů, vhodně je vybírá a používá (internet);	2 Komunikační a slohová výchova – úvaha a úvahový postup v různých komunikačních sférách – esej – umělecký styl, literatura faktu, umělecká literatura – řečnický styl, druhy řečnických projevů, příprava a realizace řečnického vystoupení – práce s různými zdroji informací	9
– samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje mediální, odborné aj. informace; – rozumí textu; – pořizuje z odborného textu výpisky a výtah; – dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů; – reprodukuje text; – vystihne podstatné rysy textu, hlavní myšlenky;	3 Práce s textem a získávání informací (průběžně) – získávání informací z textu, jejich třídění a hodnocení – práce s různými příručkami pro školu a veřejnost – charakteristika textu	10
– zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období; – zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace; – vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl; – samostatně vyhledává informace v této oblasti;	4 Literatura – vývoj světové literatury v kulturních a historických souvislostech (literatura 2. poloviny 20. století) – vývoj české literatury v kulturních a historických souvislostech (literatura 2. poloviny 20. století)	50

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– rozezná umělecký text od neuměleckého; – vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi; – text interpretuje a debatuje o něm; – konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů; – při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie;	5 Práce s literárním textem (průběžně) – literární druhy a žánry – četba a interpretace literárního textu – metody interpretace textu – tvořivé činnosti – druhy a žánry	10
– orientuje se v nabídce kulturních institucí.	6 Kultura (průběžně) – ochrana a využívání kulturních hodnot	2

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

6.2 Anglický jazyk

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Celková hodinová dotace: 12

Platnost od: 1. září 2025

Název předmětu	Anglický jazyk				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	3	3	3	3	12

6.2.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Vzdělávání a komunikace v cizích jazycích se významně podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti, neboť vede žáky k získání jak obecných, tak komunikativních kompetencí k dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života. Přípravuje žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům, rozšiřuje jejich znalosti o světě. Současně přispívá k formování osobnosti žáků, učí je toleranci k hodnotám jiných národů, rozvíjí jejich schopnost učit se po celý život.

Charakteristika učiva

Vzdělávání v cizích jazycích navazuje na RVP ZV, podle něhož se žáci již vzdělávají ve dvou cizích jazycích, proto je nutno k této skutečnosti přihlídnout. Vzdělávací obsah (výstupy a učivo) směřuje k dosažení úrovně B1, případně B2 podle Společného evropského referenčního rámce.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka anglického směřuje k tomu, aby žáci:

- *měli důvěru ve vlastní schopnosti a dovednosti*
- *zkoumali, hodnotili relevantnost získaných informací*
- *získali návyky k trvalému a pravidelnému vzdělávání v tomto oboru*
- *směřovali ke složení jazykových zkoušek úrovně B, C, dle SERR*
- *jednali odpovědně a přijímali odpovědnost za své rozhodnutí a jednání; žili čestně;*
- *cítili potřebu občanské aktivity, vážili si demokracie a svobody, usilovali o její zachování a zdokonalování; respektovali lidská práva, chápali meze lidské svobody a tolerance;*
- *uznávali, že lidský život je vysokou hodnotou, a proto je třeba si ho vážit a chránit jej;*
- *na základě vlastní identity ctíli identitu jiných lidí, považovali je za stejně hodnotné jako sebe sama.*

Strategie výuky

Výuka předmětu je koncipována tak, aby vedla žáky samostatně uplatňovat jejich znalosti a dovednosti. Výuka je možné realizována teoretickou formou, kdy jsou žákům vysvětleny a prezentovány potřebné informace ke zvládnutí daného tematického celku. Při této výuce je využívána prezentační technika k názorným ukázkám.

6.2.2 Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení vychází z klasifikačního řádu školy. Ke kontrole vědomostí slouží zejména písemné a ústní zkoušení. Při celkovém hodnocení se přihlíží i k jejich průběžné aktivitě ve vyučování.

6.2.3 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn. že absolventi by měli:

- *mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;*
- *ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;*
- *uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;*
- *s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;*
- *využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;*
- *sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí.*

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn. že absolventi by měli:

- *porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;*
- *volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;*
- *spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).*

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- *vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených psaných a vhodně se prezentovat;*
- *formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;*
- *účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;*
- *zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;*
- *dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;*
- *zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);*
- *vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;*

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická České Budějovice, Husova 3

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

- *dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejmeně v jednom cizím jazyce;*
- *dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě);*
- *chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.*

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn. že absolventi by měli:

- *posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;*
- *stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;*
- *reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;*
- *ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;*
- *pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;*
- *přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;*
- *podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;*
- *přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.*

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn. že absolventi by měli:

- *jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;*
- *uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;*
- *podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.*

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn. absolvent:

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků.

6.2.4 Aplikace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

- vytvoření demokratického prostředí ve třídě, které je založeno na vzájemném respektování, spolupráci, účasti a dialogu;
- posilování mediální gramotnosti žáků;

Člověk a životní prostředí

- současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí (klimatické změny, ohrožování ovzduší, vody, půdy, ekosystémů i biosféry z různých hledisek rozvoje lidské populace, vliv prostředí na lidské zdraví), význam třídění odpadů, základní organizace o ekologických organizacích

Člověk a svět práce

- vést žáky k tomu, aby si uvědomili zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělání a celoživotního učení pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře;
- naučit žáky vyhledávat a posuzovat informace o profesních příležitostech, orientovat se v nich a vytvářet si o nich základní představu;
- naučit žáky písemně i verbálně se prezentovat při jednání s potenciálními zaměstnavateli,
- formulovat svá očekávání a své priority;

Člověk a digitální svět

- vypracovávání seminárních prací, vytváření jednoduchých prezentací a jednotlivých projektů, práce se slovní zásobou, multimediálními CD-ROM, práce s internetem (vyhledávání informací), práce s textovým procesorem;
- práce s umělou inteligencí (poskytování zpětné vazby, tvorba textu);
- využívání online jazykových nástrojů (například: Quizlet, Vocabulary Miner, Kahoot);
- využívání virtuální reality k poznávání reálií anglicky mluvícího světa;
- tvorba multimediálního obsahu v angličtině;
- žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby byli schopni využít digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů i k jejich sdílení, předávání a prezentaci způsobem vhodným pro danou (komunikační) situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce.

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická České Budějovice, Husova 3

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

6.2.5 Mezipředmětové vztahy

Český jazyk: prvky osobního dopisu, porovnání tvorby rozkazovacího způsobu v ČJ a v AJ, tvorba oznámení a výzvy k účasti na akci, původ slova: porovnání názvů vyučovacích předmětů v ČJ a v AJ, původ slova: porovnání názvů hudebních nástrojů v ČJ a v AJ, tvorba vyprávění, osobní profil, článek do časopisu, reklamní leták, pozitivní kritika filmu, neformální dopis, formální dopis, neformální pozvání, přijetí a odmítnutí pozvání, slohová práce, slohová práce – vyprávění, kritika

Biologie: národní parky, ochrana divokých zvířat, ochrana přírody před turismem

Dějepis: významné osobnosti v dějinách lidstva

Občanská nauka: zdravá výživa, představování, setkání s novými lidmi, možnosti práce pro studenty u nás, pracovní právní vztahy, charakter a osobnost člověka

Zeměpis: monarchie dnes, země Evropy, život a kultura různých zemí světa,

Tělesná výchova: části těla, běžné sporty, zdravé sporty, známé druhy sportů

IKT – vypracovávání seminárních prací a jednotlivých projektů

6.2.6 Doporučené počty hodin pro jednotlivé tematické celky

Tematický celek	Počet hodin
Osobní profil	22
Svátky	20
Cestování	20
Nakupování	20
Město a vesnice	20
Pocity	22
Rady a možnosti	20
Vítězství a porážky	20
Sport	20
Škola	20
Jídlo	20
Peníze a finance	17
Transport	17
Komunikace	18
Přátelé	18
Kultura	20
Vzdělávání	17
Práce a zaměstnání	17
Moderní technologie	18
Sláva	18

6.2.7 Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

1. ročník – 102 hodin

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
---------------------	------------------	-------------

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

Žák: – rozumí přiměřeným souvislým proje- vům a diskusím rodilých mluvčích pro- nášeným ve standardním hovorovém tempu; – odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; – nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace; – porozumí školním a pracovním poky- nům; – rozpozná význam obecných sdělení a hlášení; – čte s porozuměním věcně i jazykově při- měřené texty, orientuje se v textu, – sdělí obsah, hlavní myšlenky či infor- mace vyslechnuté nebo přečtené; – vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity; – sdělí a zdůvodní svůj názor; – pronese jednoduše zformulovaný mono- log před publikem; – vyjadřuje se téměř bezchybně v běž- ných, předvídatelných situacích; – zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vy- právění, dopisu a odpovědi na dopis; – vyjádří písemně svůj názor na text; – přeloží text a používá slovníky i elektro- nické; – zapojí se do hovoru bez přípravy; – vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech – při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele; – vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí; – požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení;		
	Osobní profil <i>Slovní zásoba:</i> frázová slovesa, popis osob <i>Gramatika:</i> pořádek slov ve větě, pří- tomný čas průběhový	22
	Svátky <i>Slovní zásoba:</i> svátky a slavnosti, před- ložkové vazby <i>Gramatika:</i> minulé časy	20
	Cestování <i>Slovní zásoba:</i> dopravní prostředky, před- ložkové vazby se slovesy <i>Gramatika:</i> budoucí čas	20
	Nakupování <i>Slovní zásoba:</i> domácí práce, nakupování, přídavná jména <i>Gramatika:</i> předpřítomné časy	20
	Město a vesnice <i>Slovní zásoba:</i> číslovky, popis, zdraví a lidské tělo <i>Gramatika:</i> přídavná jména	20

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem; – uplatňuje různé techniky čtení textu; – ověří si i sdělí získané informace písemně; – zaznamená vzkazy volajících; – vyplní jednoduchý neznámý formulář – vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka; – komunikuje s jistou mírou sebedůvěr a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib; – uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce; – dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby; – řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti; – domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace; – používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci; – prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti.		
--	--	--

2. ročník – 102 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
---------------------	-------	-------------

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

Žák: – rozumí přiměřeným souvislým proje- vům a diskusím rodilých mluvčích pro- nášeným ve standardním hovorovém tempu; – odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; – nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace; – porozumí školním a pracovním poky- nům; – rozpozná význam obecných sdělení a hlášení; – čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu, – sdělí obsah, hlavní myšlenky či infor- mace vyslechnuté nebo přečtené; – vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity; – sdělí a zdůvodní svůj názor; – pronese jednoduše zformulovaný mo- nolog před publikem; – vyjadřuje se téměř bezchybně v běž- ných, předvídatelných situacích; – zaznamená písemně podstatné myš- lenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o udá- lostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis; – vyjádří písemně svůj názor na text; – přeloží text a používá slovníky i elek- tronické; – zapojí se do hovoru bez přípravy; – vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech – vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí; – požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení; – ověří si i sdělí získané informace pí- semně;	Pocity <i>Slovní zásoba:</i> slovesa s infinitivem či gerundiem, předložkové vazby <i>Gramatika:</i> infinitiv, gerundium, způso- bová slovesa	22
	Rady a možnosti <i>Slovní zásoba:</i> způsobová příslovce <i>Gramatika:</i> should, podmínkové věty	20
	Vítězství a porážky <i>Slovní zásoba:</i> zvířata a hmyz, životo- pisy <i>Gramatika:</i> podmínkové věty, předpři- tomný čas	20
	Sporty <i>Slovní zásoba:</i> sport, pohyb <i>Gramatika:</i> trpný rod	20
	Škola <i>Slovní zásoba:</i> školní předměty, stavba slov <i>Gramatika:</i> used to, might	20

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– zaznamená vzkazy volajících; – vyslovuje srozumitelně co nejbližše přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka; – komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib; – uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce; – dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby; – vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života; – řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti; – domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace; – používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci; – prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti.		
--	--	--

3. ročník – 90 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: – rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu; – odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; – nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace;	Jídlo <i>Slovní zásoba:</i> jídlo a vaření <i>Gramatika:</i> slovesné časy	20
	Peníze a finance <i>Slovní zásoba:</i> peníze, přídavná jména <i>Gramatika:</i> kontrast slovesných časů	17

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– porozumí školním a pracovním pokynům; – rozpozná význam obecných sdělení a hlášení; – čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu, – sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené; – sdělí a zdůvodní svůj názor; – pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem; – vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích; – zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis; – vyjádří písemně svůj názor na text; – vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se studovaného oboru; – přeloží text a používá slovníky i elektronické; – vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech – vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí; – požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení; – ověří si i sdělí získané informace písemně; – zaznamená vzkazy volajících; – vyplní jednoduchý neznámý formulář – vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka;	Transport <i>Slovní zásoba:</i> dopravní prostředky, lokace <i>Gramatika:</i> členy, komparativ, superlativ	17
	Komunikace <i>Slovní zásoba:</i> telefonování, přídavná jména s -ing nebo -ed <i>Gramatika:</i> způsobová slovesa	18
	Přátelé <i>Slovní zásoba:</i> sporty, vztahy <i>Gramatika:</i> minulé časy	18

– komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib; – používá vhodně základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru, – uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce; – dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby; – vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života; – řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti; – domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace; – používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci; – prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně vybraných poznatků studijního oboru, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s realitami mateřské země; – uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí.		
--	--	--

4. ročník – 90 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák:	Kultura <i>Slovní zásoba:</i> kino, divadlo <i>Gramatika:</i> trpný rod	20

– rozumí přiměřeným souvislým proje- vům a diskusím rodilých mluvčích pro- nášeným ve standardním hovorovém tempu; – odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; – nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace; – porozumí školním a pracovním poky- nům; – rozpozná význam obecných sdělení a hlášení; – čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu, – sdělí obsah, hlavní myšlenky či infor- mace vyslechnuté nebo přečtené; – přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy publika; – vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity; – sdělí a zdůvodní svůj názor; – pronese jednoduše zformulovaný mo- nolog před publikem; – vyjadřuje se téměř bezchybně v běž- ných, předvídatelných situacích; – dokáže experimentovat, zkoušet a hle- dat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače; – zaznamená písemně podstatné myš- lenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o udá- lostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis; – vyjádří písemně svůj názor na text; – vyhledá, zformuluje a zaznamená in- formace nebo fakta týkající se studova- ného oboru; – přeloží text a používá slovníky i elek- tronické; – zapojí se do hovoru bez přípravy; – vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech;	Vzdělávání <i>Slovní zásoba:</i> vzdělávání, bydlení <i>Gramatika:</i> podmínkové věty	17
	Práce a zaměstnání <i>Slovní zásoba:</i> tvorba přídavných jmen ze sloves <i>Gramatika:</i> gerundia a infinitivy	17
	Moderní technologie <i>Slovní zásoba:</i> tvorba přídavných jmen a příslovců, elektronika <i>Gramatika:</i> třetí podmínka	18
	Sláva <i>Slovní zásoba:</i> složená podstatná jména <i>Gramatika:</i> vztažné věty, tázací dovětky	18

– zapojí se do odborné debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu; – při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele; – vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí; – požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení; – přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem; – uplatňuje různé techniky čtení textu; – ověří si i sdělí získané informace písemně; – zaznamená vzkazy volajících; – vyplní jednoduchý neznámý formulář – vyslovuje srozumitelně co nejbližše přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka; – komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib; – používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek; – používá vhodně základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru, – uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce; – dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby; – vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru;		
--	--	--

– řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti;– domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace;– používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci;– prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně vybraných poznatků studijního oboru, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s realitami mateřské země;– uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí.		

6.3 Německý jazyk

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Hodinová dotace: 12

Platnost od: 1. září 2025

Název předmětu	Německý jazyk				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	3	3	3	3	12

6.3.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Vzdělávání v cizím jazyce je součástí všeobecného vzdělávání, doplňuje a prohlubuje systém jazykového vzdělávání. Významně se podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti, neboť vede žáky k získání jak obecných, tak komunikativních kompetencí k dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života.

Výuka vede žáky k osvojení a prohlubování komunikativních dovedností a k praktickému používání jazyka na takové úrovni, aby byli schopni řešit základní situace každodenního života ústně i písemně, domluvit se v cizojazyčném prostředí, porozumět cizojazyčným textům, zpracovávat informace ze zahraniční literatury týkající se oboru vzdělávání. Jazykové vzdělávání je též zaměřeno na poznávání reálií německy mluvících zemí a to i prostřednictvím digitálních technologií. Tím rozšiřuje znalosti žáků o světě a upevňuje vědomí existence odlišných kultur a učí je toleranci k hodnotám jiných národů.

Vzdělávací cíle a výstupní požadavky na absolventy směřují k úrovni osvojení komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá úrovni B1 podle Společného referenčního rámce pro jazyky.

Charakteristika učiva

Předmět německý jazyk vychází ze vzdělávacích oblastí stanovených RVP a naplňuje vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace k dosažení úrovně B1.

Cíl předmětu

Cílem předmětu je:

- *neustálé prohlubování znalostí jazykových prostředků, tj. znalostí z oblasti fonetiky, pravopisu, gramatiky, slovní zásoby včetně frazeologie a odborné terminologie*
- *rozvíjení řečových dovedností, které zahrnují:*
 - a) *receptivní řečové dovednosti (porozumění)*
 - b) *produktivní řečové dovednosti (vyjadřování)*
 - c) *interaktivní řečové dovednosti (zapojení do diskuse)*
 - d) *mediační dovednosti (písemné zpracování určitého problému)*
- *rozvíjení dovednosti komunikace v projevech mluvených i psaných na témata, vztahující se k oblastem osobního, společenského a pracovního života i studovaného oboru vzdělání*

- *rozvíjení znalostí reálií německy mluvících zemí, zahrnující poznatky z historie, geografie, národních tradic a zvyků, hospodářského a kulturního života.*

Pojetí výuky

Výuka německého jazyka navazuje na vědomosti žáků ze základní školy a rozvíjí je vzhledem k jejich profesnímu zaměření.

Ve výuce se procvičují všechny čtyři skupiny dovedností:

- *čtení s porozuměním – žák je veden zejména k prohlubování dovednosti samostatného tichého čtení, učí se různým strategiím čtení v souladu se zadanou úlohou, je veden k práci se slovníky, porozumění jednoduchým odborným textům*
- *poslech s porozuměním – žák je veden k porozumění slyšenému při poslechu nahrávek promluv rodilých mluvčích, učí se dovednosti odhadu neznámých výrazů*
- *ústní vyjadřování – žák je veden jak k monologickému, tak interaktivnímu vyjadřování ve dvojici, skupině (referát, rozhovor s nácvikem zdvořilostních frází, diskuse na dané téma)*
- *písemný projev – žák je veden k nácviku psaní logicky strukturovaných textů s důrazem na zvládnutí jazykových prostředků.*

Pro výuku se využívají nejrůznější metody a formy práce, které jsou vhodně kombinovány. Při výuce je využívána dostupná didaktická audiovizuální technika. Nezbytnou součástí výuky je motivace žáka k učení. K tomu slouží např. zapojování žáků do soutěží, využití internetu, výukové a poznávací zájezdy.

6.3.2 Hodnocení výsledků žáků

Výsledky učení jsou kontrolovány průběžně, a to jak ústní, tak i písemnou formou. Předmětem hodnocení je zejména pokrok v rozvoji řečových dovedností, tzn. postupné zdokonalování ústního projevu (jeho srozumitelnost, plynulost, bohatost slovní zásoby, gramatická správnost, schopnost komunikace), logicky uspořádaného a jazykově správného písemného projevu, porozumění rodilému mluvčímu, porozumění textu, dovednosti interpretovat text.

Vyučující zařazuje ústní zkoušení zjišťující úroveň ústního projevu (rozhovor, vyprávění, interpretace textu, referát), kontrolní písemné testy zaměřené na gramaticko-lexikální znalost jazykových prostředků, didaktické testy zaměřené na porozumění čtenému i slyšenému textu, kontrolní písemné práce, které ověřují schopnost souvislého písemného projevu, samostatnou práci. Důležitým hlediskem je aktivita žáka v hodině.

Hodnocení probíhá v souladu s platným klasifikačním řádem. Předepsaným způsobem jsou zohledňováni žáci se specifickými poruchami učení.

6.3.3 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

V předmětu německý jazyk se rozvíjejí následující klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn. že absolventi by měli:

- *mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání, ovládat různé techniky učení, uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace;*
- *s porozuměním poslouchat mluvené projevy, pořizovat si poznámky;*

- *využívat ke svému učení různé informační zdroje.*

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn. že absolventi by měli:

- *porozumět zadání úkolu, být schopni samostatně řešit problémy;*
- *volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody) vhodné pro splnění zadaných úkolů;*
- *spolupracovat při řešení problémů se svými spolužáky.*

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- *vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;*
- *formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, formulovat své názory a postoje; zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;*
- *dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;*
- *dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro uplatnění v povolání;*
- *chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.*

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn. že absolventi by měli:

- *vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;*
- *dokázat pracovat v týmu, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů;*

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn. že absolventi by měli:

- *uvědomovat si v rámci plurality a multikulturního soužití vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, uznávat tradice svého národa i ostatních, vytvořit si pozitivní vztah ke světovým kulturním hodnotám;*
- *jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie.*

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, tzn. že absolventi by měli:

- *mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám; aby dokázali vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli;*
- *podporovat hodnoty místní, evropské i světové kultury, mít k nim vytvořen pozitivní vztah.*

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn. absolventi by měli:

- *ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívat je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavit a měnit podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jejich vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;*
- *získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volit efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;*
- *vytvářet, vylepšovat a propojovat digitální obsah v různých formátech; vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků;*
- *vyrovnávat se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzovat, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažovat rizika a přínosy;*
- *předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.*

6.3.4 Aplikace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Výuka směřuje k tomu, aby si žák vážil materiálních a duchovních hodnot, aby si osvojil dovednost jednat s lidmi, aby získal schopnosti vyhledávat informace a pracovat s nimi.

Člověk a životní prostředí

Výuka směřuje k tomu, aby žák chápal postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na zdraví a život, osvojil si vědomí odpovědnosti za své zdraví a zdravého životního stylu.

Člověk a svět práce

Výuka směřuje k tomu, aby si žák uvědomoval odpovědnost za vlastní život a význam vzdělání, naučil se prezentovat při jednání s potenciálními zaměstnavateli.

Člověk a digitální svět

Výuka směřuje k tomu, aby žák efektivně využíval prostředky informačních a komunikačních technologií v předmětu německý jazyk, aby dokázal získat nové informace a pracovat s nimi.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni využít digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů i k jejich sdílení, předávání a

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická České Budějovice, Husova 3

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

prezentaci způsobem vhodným pro danou (komunikační) situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce. Dále aby využívali digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji.

6.3.5 Mezipředmětové vazby

Předmět německý jazyk předpokládá spolupráci s dalšími předměty:

- *český jazyk*
- *biologie*
- *dějepis*
- *zeměpis*
- *základy společenských věd*
- *informační a komunikační technologie*

6.3.6 Doporučené počty hodin pro jednotlivé tematické celky

Tematický celek	Počet hodin
Erste Kontakte	15
Leute	15
Familie	15
Freizeit, Schule	40
Essen	14
Tagesablauf	14
Freunde und menschliche Beziehungen	14
Geschäfte	17
Medien	17
Ferien, Schüleraustausch, Urlaub, Sport	34
Verkehr, Unfall, Reisen	17
Gesundheitsthemen	25
Kleidung	18
Jobs, Berufe	18
Zukunftspläne, Wohnen	23
Deutschsprachige Länder, Hauptstädte	54
Umweltschutz	12
Tschechische Republik, Südböhmen	22
Feiertage, Gesellschaft	12

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

6.3.7 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník – 102 hodiny

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: – rozumí přiměřeným souvislým proje- vům a diskusím pronášeným ve stan- dardním hovorovém tempu; – nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace; – porozumí školním a pracovním poky- nům; – čte s porozuměním věcně i jazykově při- měřené texty, orientuje se v textu, sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vy- slechnuté nebo přečtené; – vypráví jednoduché příběhy, zážitky, po- píše své pocity; – sdělí a zdůvodní svůj názor; – pronese jednoduše zformulovaný mono- log před publikem; – vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích; – zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vy- právění, dopisu a odpovědi na dopis; – vyjádří písemně svůj názor na text; – přeloží text a používá slovníky i elektro- nické; – vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech; – požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení; – uplatňuje různé techniky čtení textu; – ověří si i sdělí získané informace pí- semně; – zaznamená vzkazy volajících;	Řečové dovednosti – průběžně – receptivní řečová dovednost sluchová = poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů; – receptivní řečová dovednost zraková = čtení a práce s textem; – produktivní řečová dovednost ústní = mluvení zaměřené situačně i tematicky; – produktivní řečová dovednost písemná = zpracování textu v podobě reprodukce, osnovy, výpisků, anotací, apod.; – jednoduchý překlad; – interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností; – interakce ústní; – interakce písemná	
	Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce	

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická České Budějovice, Husova 3

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru; – řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti; – domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace; – používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci;	Neue Freunde - přivítat a rozloučit se - sdělit důležité informace o sobě - získávat informace o ostatních - představit sebe i ostatní osoby	15
	Aus aller Welt - sdělovat údaje o jiných osobách - pojmenovat činnosti týkající se zaměstnání - sdělovat informace na téma národnosti - říci, jakými jazyky žáci mluví	15
	Familie - pojmenovat a představit členy své rodiny - vyprávět o své rodině - vyjadřovat vztahy	15
	Schule und Freizeit - školní pomůcky - rozvrh hodin - školní výlet - barvy	15
	Guten Appetit - stravování, zdravý způsob života - názvy potravin a hotových jídel - objednávat v restauraci - stravovací návyky	14
	Tagesablauf - určovat čas a denní doby - pojmenovat činnosti v každodenním životě - popsat svůj den a den jiných osob	14
	Freunde, menschliche Beziehungen - vyprávět o zájmech jiných osob - vyprávět o plánech do budoucna - popisovat a charakterizovat osoby	14
- používá podstatná jména s určitým a neurčitým členem ve všech pádech, člen nulový; – rozlišuje jednotné a množné číslo; – rozpoznává a používá osobní, přivlastňovací, tázací a některá ukazovací zájmena; – užívá základní číslovky; – používá předložky se 3., 4., s 3. a 4. pádem;	Jazykové prostředky – průběžně Gramatika - určitý, neurčitý, nulový člen, podstatná jména v jednotném i množném čísle - osobní, přivlastňovací, tázací (wer, was), ukazovací (dieser, jeder) - časování pravidelných a některých nepravidelných sloves - časování pomocných a modálních sloves - slovesa s odlučitelnou a neodlučitelnou předponou - zvrtná slovesa	

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– časuje slovesa v přítomném čase a používá rozkazovací způsob; – uplatňuje způsobová slovesa; – tvoří věty oznamovací s přímým a nepřímým pořádkem slov, formuluje otázky, dbá na správný slovosled;	- předložky se 3. ,4.,s 3.a 4. pádem - základní číslovky - označení míry, hmotnosti, množství - věty oznamovací, tázací - pořádek slov ve větě - větný rámec - zápor v německé větě Slovní zásoba – předpony, skládání	
– vyslovuje srozumitelně co nejbližší přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka; – komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života a vlastních zálib; – používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek; – uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce; – dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby.	Fonetika a pravopis - německá abeceda, pravopis - dvojhlásky, přehlásky, krátké a dlouhé samohlásky - slovní a větný přízvuk - sykavky, slova s „ch, st, sp - grafická podoba jazyka a pravopis	

2. ročník – 102 hodiny

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: – rozumí přiměřeným souvislým projevům rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu; – odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; – nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace; – porozumí školním a pracovním pokynům; – rozpozná význam obecných sdělení a hlášení; – čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu;	Řečové dovednosti – průběžně – receptivní řečová dovednost sluchová = poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů; – receptivní řečová dovednost zraková = čtení a práce s textem; – produktivní řečová dovednost ústní = mluvení zaměřené situačně i tematicky; – produktivní řečová dovednost písemná = zpracování textu v podobě reprodukce, osnovy, výpisků, anotací, apod.; – jednoduchý překlad; – interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností;	

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené; – vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity; – sdělí a zdůvodní svůj názor; – pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem; – vyjadřuje se v běžných, předvídatelných situacích; – dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače; – zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis; – vyjádří písemně svůj názor na text; – přeloží text a používá slovníky i elektronické; – zapojí se do hovoru bez přípravy; – vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech – při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele; – vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí; – požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení; – přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem; – uplatňuje různé techniky čtení textu; – ověří si i sdělí získané informace písemně; – zaznamená vzkazy volajících;	– interakce ústní; – interakce písemná	
---	---	--

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru; – řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti; – domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace; – používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci;	Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce Wir treffen uns in Salzburg - nakupování - názvy obchodů - plánovat nákup - formulovat nabídku a poptávku	17
	Mein Haus ist meine Burg - popis bytu, bydlení - inzeráty	17
	Ferien und Urlaub, Österreich - základní informace o Rakousku - Vídeň	17
	Unterwegs zum Stadtfest - kulturní akce, cestování - veřejná doprava, služby - jízdní řády a dopravní prostředky - ubytování a komunikace v hotelu	17
	Unsere Reise durch Deutschland - základní informace o Německu - Berlín - navigace - hlášení o dopravní situaci	17
	Mein Stil. Mein Leben - oblékání, móda a životní styl, - nakupování oblečení a služby - počasí - nákupy v obchodním domě - popis osob	17
– tvoří souvětí souřadné a podřadné; – stupňuje přídavná jména a příslovce; – uplatňuje zeměpisné názvy; – časuje a užívá sloveso werden; – tvoří préteritum a perfektum; – vyjadřuje zápor;	Jazykové prostředky – průběžně Gramatika - souvětí souřadné - stupňování přídavných jmen a příslovcí - zeměpisné názvy - sloveso werden - préteritum	

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická České Budějovice, Husova 3

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– používá 1. budoucí čas; – uplatňuje předložkové vazby; – užívá zájmenná příslovce;	- zápor nichts, niemand, niemals - perfektum - 1. budoucí čas - vedlejší věty - skloňování přídavných jmen Slovní zásoba - předpony, skládání slov	
– vyslovuje srozumitelně co nejbližší přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka; – komunikuje s jistotou a sebedůvěrou a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života a vlastních zálib; – používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek; – používá vhodně základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru; – uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce; – dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby;	Fonetika a pravopis - slovní a větný přízvuk - přehlásky - ich–Laut, ach–Laut - krátké a dlouhé samohlásky - slova s „r“ - intonace vět - grafická podoba jazyka a pravopis	
– prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech země a uplatňuje je také v porovnání s realitami mateřské země; – uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika dané země.	Poznámky o zemích Rakousko - základní informace geografické, demografické, hospodářské, politické a kulturní.	

3. ročník – 102 hodiny

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: – rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskutuje rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu;	Řečové dovednosti – průběžně – receptivní řečová dovednost sluchová = poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů; – receptivní řečová dovednost zraková = čtení a práce s textem včetně odborného;	

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; – nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace; – porozumí školním a pracovním pokynům; – rozpozná význam obecných sdělení a hlášení; – čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu; – sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené; – přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy publika; – vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity; – sdělí a zdůvodní svůj názor; – pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem; – vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích; – dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače; – zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis; – vyjádří písemně svůj názor na text; – vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se studovaného oboru; – přeloží text a používá slovníky i elektronické; – zapojí se do hovoru bez přípravy; – vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech; – zapojí se do odborné debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu; – při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele;	– produktivní řečová dovednost ústní = mluvení zaměřené situačně i tematicky; – produktivní řečová dovednost písemná = zpracování textu v podobě reprodukce, osnovy, výpisků, anotací, apod.; – jednoduchý překlad; – interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností; – interakce ústní; – interakce písemná	
--	--	--

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí; – požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení; – přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem; – uplatňuje různé techniky čtení textu; – ověří si i sdělí získané informace písemně; – zaznamená vzkazy volajících;		
– vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru; – řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti; – domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace; – používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci;	Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce Gesundheit, der menschliche Körper - části těla - sdělovat, jak se člověk cítí - běžné nemoci	25
	Schneller, höher, stärker - sport - zdravý styl života - sportovní výsledky - půjčovna sportovního vybavení	18
	Kultur? Ja, bitte! - kultura a umění - literatura, historie - kulturní akce	18
	Online oder offline? - komunikace, média - technické prostředky dorozumívání - sociální sítě	23
	Was würdest du studieren, wenn... - vzdělání, studium - autoškola	18
– dbá na správný slovosled věty jednoduché;	Jazykové prostředky – průběžně Gramatika	

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– tvoří vedlejší věty; – používá přídavná jména po členu určitém i neurčitém; – uplatňuje neurčitá zájmena a zápor; – skloňuje řadové číslovky – užívá směrová příslovce; – rozlišuje podmět es – man; – užívá závislý infinitiv; – užívá ukazovací zájmena a předložky s 2. pádem;	– větný rámec – postavení příslovečných určení – některé typy vedlejších vět – skloňování přídavných jmen po členu určitém i neurčitém – neurčitá zájmena – zápor „nicht mehr“, „noch nicht“ – řadové číslovky a jejich skloňování – datum – směrová příslovce – infinitiv závislý na podstatném a přídavném jménu, na slovesu – podmět es – man – ukazovací zájmena – předložky se 2. pádem – podmiňovací způsob přítomný Slovní zásoba – tvoření slov předponami příponami, skládáním;	
– vyslovuje srozumitelně co nejbližše přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka; – komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib; – používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek; – používá vhodně základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru, – uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce; – dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby;	Fonetika a pravopis – slovní a větný přízvuk, intonace – dlouhé a krátké samohlásky – rozlišení ie–ü, i–ü – plné -r- a koncové – er, l-Laut – grafická podoba jazyka a pravopis	
– prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně	Poznatky o zemích – Německo – základní informace geografické, demografické, hospodářské, politické a kulturní	

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

vybraných poznatků studijního oboru, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s realitami mateřské země; – uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí.		
--	--	--

4. ročník – 90 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: – rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu; – odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; – nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace; – porozumí školním a pracovním pokynům; – rozpozná význam obecných sdělení a hlášení; – čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu; – sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené; – přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy publika; – vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity; – sdělí a zdůvodní svůj názor; – pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem; – vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích; – dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače; – zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis; – vyjádří písemně svůj názor na text;	Řečové dovednosti – průběžně – receptivní řečová dovednost sluchová = poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů – receptivní řečová dovednost zraková = čtení a práce s textem včetně odborného – produktivní řečová dovednost ústní = mluvení zaměřené situačně i tematicky – produktivní řečová dovednost písemná = zpracování textu v podobě reprodukce, osnovy, výpisků, anotací, apod. – jednoduchý překlad – interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností – interakce ústní – interakce písemná	

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se studovaného oboru; – přeloží text a používá slovníky i elektronické; – zapojí se do hovoru bez přípravy; – vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech; – zapojí se do odborné debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu; – při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele; – vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí; – požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení; – preformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem; – uplatňuje různé techniky čtení textu; – ověří si i sdělí získané informace písemně; – zaznamená vzkazy volajících;		
– vyjadřuje se ústně i písemně k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru; – řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti; – domluví se v běžných situacích; získá i poskytně informace; – používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci;	Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce Arbeit und Berufe - práce a povolání - plány do budoucna - volnočasové aktivity	22
	Die Schweiz - základní informace o Švýcarsku - Curych, Bern - služby	22
	Tschechische Republik - ČR, Praha - pozdravy z dovolené - popis města a jeho památky	22

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

	- můj region	
	Gesellschaft - společnost - politika - EU - mezilidské vztahy	12
	Umweltschutz - příroda a životní prostředí - ekologie - budoucnost naší planety	12
– používá trpný rod; – tvoří nepřímé otázky; – tvoří vedlejší věty vztažné, přirovnávací; – uplatňuje stupňované tvary stupňovaných přídavných jmen v přívlastku; – používá tvary příslovcí na –(e)stens, –st; – časuje a používá sloveso „tun“ a sloveso „werden“ k vyjádření domněnky; – krátí vedlejší věty s dass a damit; – tvoří přídavná jména zeměpisná a skloňuje zeměpisné názvy; – používá přičestí přítomné a minulé; – tvoří konjunktiv préterita a opisný tvar a konjunktiv plusquamperfekta; – skloňuje přídavná jména po členu nulovém;	Jazykové prostředky – průběžně Gramatika - trpný rod - nepřímé otázky - vedlejší věty vztažné, přirovnávací - stupňované tvary přídavných jmen v přívlastku - tvary příslovcí na –(e)stens, –st - sloveso „tun“ - sloveso „werden“ k vyjádření subjektivní domněnky - krácení vedlejších vět s dass a damit pomocí infinitivních konstrukcí - jména obyvatel - přídavná jména zeměpisná - skloňování zeměpisných názvů - přičestí přítomné a minulé a jejich použití - plusquamperfektum - skloňování přídavných jmen po členu nulovém - tvoření slov pomocí přípon, předpon, skládáním; zkratky - vazby sloves Slovní zásoba tvoření pomocí přípon, předpon, skládání; zkratky	
– vyslovuje srozumitelně co nejbližše přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka; – komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu,	Fonetika a pravopis - znělé a neznělé souhlásky - souhláskové skupiny ng , nk - sykavky - intonace - grafická podoba jazyka a pravopis	

včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib; – používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek; – používá vhodně základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru; – uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce; – dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby		
– prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně vybraných poznatků studijního oboru, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s realitami mateřské země; – uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí.	Poznátky o zemích – Česká republika, Švýcarsko – základní informace geografické, demografické, hospodářské, politické, kulturní	

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická České Budějovice, Husova 3

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

6.4 Latinský jazyk

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Celková hodinová dotace: 2

Platnost od: 1. září 2025

Název předmětu	Latinský jazyk				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	2	-	-	-	2

6.4.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle předmětu

Latinský jazyk na středních zdravotnických školách je zařazen mezi všeobecně-vzdělávací předměty, ale zároveň tvoří nezbytnou součást odborné výuky poskytující žákům jazykovou průpravu a orientaci v řecko-latinském názvosloví, které převládá ve všech lékařských oborech, s nimiž se žáci budou setkávat jak při studiu, tak ve svém budoucím povolání.

Obecným cílem předmětu je, aby žáci získali základy latinského jazyka potřebné pro studium odborných předmětů, porozumění odbornému textu a odbornou komunikaci včetně latinského a řeckého názvosloví. Znalost latinského jazyka nespočívá jen v osvojení odborné terminologie, ale také v osvojení nejdůležitější slovní zásoby a pochopení základní struktury gramatiky.

Výuka latiny se opírá o obecné jazykové znalosti a dovednosti, které žáci získali v mateřském i cizím jazyce, zároveň však přispívá k lepšímu pochopení jazykové struktury češtiny. Přispívá ke snadnějšímu osvojování cizích jazyků, především románských a také k porozumění dějinám evropské kultury. Vzhledem k tomu, že v naší kulturní oblasti má mnoho termínů v oblasti politické, hospodářské, publicistické, vědecké, ale i běžné slovní zásoby základ v latině, umožní výuka tohoto předmětu lépe pochopit jejich význam a správně je užívat, a to jak v českém, tak cizím jazyce.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu je tvořeno třemi základními celky. Řečové dovednosti, jejichž součástí je čtení a poslech s porozuměním, mluvení a psaní se rozvíjejí průběžně. Druhým celkem jsou jazykové prostředky. Základem je stanovené penzum slovní zásoby a gramatika, zejména systém podstatných a přídavných jmen, tvořící základ odborného názvosloví. Ve třetím celku se připomíná kulturní a filosofický odkaz antiky a její vliv na evropské dějiny.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka latinského jazyka směřuje k tomu, aby žáci:

- vnímali potřebu propojit znalost odborných latinských termínů s jejich využitím v praxi;
- na základě znalostí latiny dokázali odvodit, snáze pochopit a v komunikaci vhodně použít výrazy odvozené z latiny;
- pochopili přínos antické kultury a filosofie pro vývoj evropských dějin;
- pěstovali přesné vyjadřování, logicky uvažovali a objektivně posuzovali své výkony.

Pojetí výuky

Menší část výuky je věnována teoretickému výkladu, vysvětlení gramatických jevů. Podstatná část výuky je pak koncipována tak, aby žáci aktivně spolupracovali, samostatně či při skupinové

práci řešili úkoly a procvičovali látku. Při výuce je využívána práce s učebnicí, slovníky, ústní i písemná činnost, je využívána didaktická technika (zpětný projektor, dataprojektor), anatomické pomůcky (kostra, anatomické obrazové atlasy).

6.4.2 Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení vychází z klasifikačního řádu SZŠ.

Ke kontrole vědomostí slouží písemné i ústní zkoušení. Při celkovém hodnocení žáků se přihlíží k jejich průběžné aktivitě při vyučování.

6.4.3 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn. že absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvláště studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;

Kompetence k řešení problémů

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit pracovní i mimopracovní problémy, tzn. že absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problému s jinými lidmi (týmová práce).

Komunikativní kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn., že absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- vyjadřovat se v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- dosáhnout jazykové způsobilosti pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě).

Personální a sociální kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn., že absolventi by měli:

- *reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;*
- *přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;*
- *přispívat k vytvoření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.*

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stát se platnými členy občanské společnosti, dodržovali zákony, vystupovali proti bezpráví, uznávali a podporovali hodnoty a kulturní tradice národní i celosvětové, tzn., že absolventi by měli:

- *jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;*
- *dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí, vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;*
- *uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;*
- *podporovat hodnoty místní, národní, evropské a světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.*

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn. absolventi by měli:

- *ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;*
- *získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;*
- *vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;*
- *vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;*
- *předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.*

Odborné kompetence

Předmět LaJ se podílí zejména na rozvoji následujících odborných kompetencí:

Ovládat vědomosti a dovednosti potřebné pro studium zdravotnických oborů, tzn. aby absolventi:

- *využívali odbornou terminologii zejména v obecné symptomatologii;*
- *efektivně pracovali s prostředky informačních a komunikačních technologií a užívali získané dovednosti, spolu s informacemi vyhledávanými v odborné literatuře, zejména k aplikacím v oblasti zdravotnictví.*

6.4.4 Aplikace průřezových témat

Člověk v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k aktivitě, k ochotě pomoci druhým, učí se obhajovat svůj názor, ale i respektovat názor a výsledky práce druhých.

Člověk a digitální svět

V jazykovém vzdělávání a komunikaci jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby byli schopni využít digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů i k jejich sdílení, předávání a prezentaci způsobem vhodným pro danou (komunikační) situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce.

6.4.5 Mezipředmětové vztahy

Předmět LaJ předpokládá spolupráci s dalšími předměty:

- *Český jazyk – využití znalostí češtiny při uplatnění srovnatelných gramatických struktur v latině, odvozování významů latinských odborných i obecných termínů, na základě znalosti jejich českých ekvivalentů.*
- *Cizí jazyk – porovnávání a využívání shodných jevů v gramatice a slovní zásobě.*
- *Somatologie – aplikace znalosti latinské odborné terminologie do předmětu somatologie a naopak využití informací ze somatologie k přípravě referátů, prezentací.*
- *Dějepis – využití znalostí dějin antiky (mytologie, kulturní povědomí) při řešení testů a exkurzů do historie v hodinách latiny.*

6.4.6 Tabulka tematických celků

Tematický celek	Počet hodin
Řečové dovednosti – poslech, mluvení, čtení, psaní	20
Jazykové prostředky – výslovnost, slovní zásoba, gramatika, pravopis	44
Přínos antiky k porozumění kulturním dějinám Evropy	4

6.4.7 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník – 68 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence	Obsah vzdělávání	Počet hodin
Žák: – rozumí odborným termínům z lékařství na základě poslechu;	1 Řečové dovednosti – receptivní: poslech s porozuměním čtení s porozuměním	20

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– rozumí odbornému textu a zdravotnické dokumentaci v písemné i ústní podobě (diagnóza, anamnéza, prognóza, receptura); – dovede jazykově analyzovat text a jeho stavbu; – dovede přeložit jednoduchý text z latiny do češtiny a naopak;	– produktivní: mluvení psaní	
– užívá slova se správnou výslovností a správným přízvukem; – osvojí si slovní zásobu převážně odborného lékařského charakteru produktivně i receptivně; – ovládá slovní zásobu vycházející z odborných předmětů a z ošetrovatelství – dovede ji používat v logicky přesném významu; – dokáže odvodit význam slov podle znaků odvozování a skládání; – produktivně používá základní číslovky 1–10, 100, 1000, řadové 1–10, receptivně ostatní; – umí spojovat odborné vazby ve správných pádech; – uplatňuje znalost mluvnického systému k orientaci v textu a k pochopení gramatické struktury textu při čtení s porozuměním; – umí zacházet se slovy latinského a řeckého původu v češtině; – dokáže správně pojmenovat a zapsat zdravotnické termíny;	2 Jazykové prostředky Výslovnost – abeceda, rozdělení hlásek, výslovnost hlásek a jejich skupin, přízvuk Slovní zásoba slova všeobecného významu, odborná terminologie, tvoření slov (odvozováním a skládáním z komponent latinských a řeckých) – principy tvoření složených slov – základy řeckých slov – sufixy latinské a řecké Gramatika – druhy slov, flexe – substantiva I.–V. deklinace, předložkové pády – adjektiva I., II., III. deklinace, genitiv přívláskový, pořadí přívlásků v latině, stupňování – nepravidelné, neúplné – numeralia – základní, řadové, počítaný předmět po číslovkách – prepositiones – předložkové vazby Pravopis – psaní hlásek a hláskových skupin, latinský a český pravopis	44
– dovede v českém jazykovém textu poukázat na vlivy latiny; – vysvětlí, proč se v medicíně používá řecká a latinská terminologie.	3 Přínos antiky k porozumění kulturním dějinám Evropy – dějiny jazyka, vznik řecko-latinské terminologie v lékařství – latina ve vztahu k češtině	4

6.5 Občanská nauka

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Celková hodinová dotace: 4

Platnost od: 1. září 2025

Název předmětu	Občanská nauka				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	1	1	1	1	4

6.5.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět občanská nauka je součástí všeobecného vzdělávání. Cílem předmětu je naučit žáky přemýšlet o životě, o sobě, o jiných lidech a o dění kolem nich i ve světě ve všech oblastech společenskovedního života. Žáci dané znalosti mohou využít jak v běžném životě, tak v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání. Žáci se naučí efektivně pracovat s informacemi a komunikačními prostředky, správně se orientovat při řešení problémů v mezilidských vztazích, při ekonomických a právnických problémech, naučí se správně komunikovat, získají povědomí o politické situaci u nás i ve světě. Obecným cílem je, aby se pro žáka staly společenskovední záležitosti běžnou součástí života, které jim budou pomáhat při řešení úkolů souvisejících se studiem předmětů libovolného zaměření i v samotné budoucí praxi a v životě.

Vyučovací předmět občanská nauka se prolíná celým vzděláváním a již svou podstatou zásadně:

- *rozvíjí kritické myšlení*
- *vede k myšlenkové samostatnosti*
- *přispívá k intelektuálnímu rozvoji*
- *formuje volní a charakterové rysy osobnosti*
- *řeší problémové úlohy a situace z běžného života*
- *rozvíjí mezilidské vztahy*

Charakteristika učiva

Učivo předmětu je tvořeno sedmi celky společenskovedních disciplín (psychologie, sociologie, politologie, právo, ekonomie, mezinárodní vztahy, filosofie a náboženství). Základem v každém celku je seznámit žáka se základními pojmy z jednotlivých vědních oborů. U každé disciplíny je žák seznámen s tématy, které se týkají běžného lidského života a učí žáka orientovat se v dění kolem něj. Celky jsou rozděleny do 1. až 4. ročníku tak, aby výuka probíhala od jednodušších témat ke složitějším.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů hodnot a preferencí

Výuka OBN směřuje k tomu, aby žáci:

- *měli důvěru ve vlastní schopnosti a dovednosti*
- *uměli si obhájit svůj názor*
- *zkoumali, hodnotili a kriticky nahlíželi na získané informace*
- *měli povědomí o mezilidských vztazích*

- *získali správné návyky pro chování se ve společnosti*
- *získali návyky k trvalému a pravidelnému zájmu se o dění ve světě i kolem nich*
- *dovedli se orientovat na trhu práce a ve své ekonomické situaci*

Pojetí výuky

Výuka předmětu je koncipována tak, aby vedla žáky k samostatnému uplatňování jejich znalostí a dovedností v běžné výuce i v samostatných cvičeních. Část výuky je realizována teoretickou formou, kdy jsou žákům vysvětleny a prezentovány potřebné informace ke zvládnutí daného tematického celku, důraz je kladen i na samostatnou práci žáků s pracovními materiály a na tvorbu referátů a prezentací s použitím teoretických znalostí. Při výuce jsou využívány dokumenty, praktické ukázky, besedy, moderní technologie a literatura související s tématem. Výuka probíhá pro všechny žáky třídy najednou.

6.5.2 Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení vychází z klasifikačního řádu SZŠ.

Ke kontrole vědomostí a dovedností slouží testy, samostatná práce během hodin a praktické práce, kdy žáci sami zpracovávají zadané téma. Celkové hodnocení za pololetí je výsledkem nejen získaných známek, ale i pozornosti a aktivity v hodinách občanské nauky, práce s pracovními listy, povědomí o politickém, společenském, kulturním a ekonomickém životě a zapojení se do diskuzí nad danými tématy. Součástí hodnocení žáků jsou tedy znalosti a schopnosti pracovat s novými informacemi.

6.5.3 Přínos vyučování k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn. že absolventi by měli:

- *mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;*
- *ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;*
- *uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;*
- *s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), porizovat si poznámky;*
- *využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;*

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn. že absolventi by měli:

- *porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;*
- *volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;*
- *spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).*

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- *vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;*
- *formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;*
- *účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;*
- *dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;*
- *zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);*
- *vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;*

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn. že absolventi by měli:

- *posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;*
- *ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;*
- *adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní;*
- *pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;*
- *přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;*
- *podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;*
- *přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.*

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn. že absolventi by měli:

- *jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;*
- *dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;*
- *jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;*
- *uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;*
- *zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;*

- *chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;*
- *uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;*
- *uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;*
- *podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.*

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, tzn. že absolventi by měli:

- *mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;*
- *mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;*
- *umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;*
- *znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;*

Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- *číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);*

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn. absolventi by měli:

- *ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;*
- *získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;*
- *vytvářet, vylepšovat a propojovat digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;*
- *vyrovnávat se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;*

- *předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.*

6.5.4 Aplikace průřezových témat

Člověk v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k aktivitě, ke snaze pomoci druhým; učí se obhajovat svůj názor, respektovat názor a výsledky práce druhých.

Člověk a životní prostředí

Žáci využívají údaje různých statistických výzkumů vztahujících se k životnímu prostředí, řeší úlohy, které se zabývají problematikou životního prostředí (vliv dopravy na životní prostředí, třídění odpadu apod.), získávají teoretické znalosti o problémech životního prostředí.

Člověk a svět práce

Výuka OBN a SVS vede žáky k tomu, aby si uvědomili zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělání; aby se orientovali ve světě práce; aby se naučili vyhledávat a posuzovat informace o profesních záležitostech, vzdělávacích možnostech.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali užívat nové informační technologie k získávání informací a ke kritickému přístupu k získaným informacím.

Ve společenskovedním vzdělávání jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby vnímali postavení, roli či vliv digitálních technologií a práci s nimi v historickém, politickém, sociálním, právním a ekonomickém kontextu.

6.5.5 Mezipředmětové vztahy:

Předmět OBN předpokládá spolupráci s dalšími předměty:

- *Společenskovední seminář – seminář navazuje na hodiny občanské nauky. Žáci při něm využívají znalosti z ObN*
- *Český jazyk – aplikace znalostí z literatury na filosofii, kritické zkoumání textu*
- *Dějepis – znalost historie a její aplikace na politologii, ekonomii, filosofii a náboženství*
- *Matematika a informační technologie – čtení grafů, tabulek, jejich tvorba, vyhledávání si informací*
- *Psychologie – propojení základních znalostí*
- *Ekonomika – aplikace získaných znalostí na učivo ekonomie v OBN*
- *právo – aplikace získaných znalostí na učivo práva v OBN*
- *Zeměpis – znalost situace v jednotlivých státech či částech světa, propojení s politologií, ekonomikou a ekologií*
- *Biologie a ekologie – propojení poznatků z biologie a ekologie s globálními problémy a ekonomickou situací ve světě i u nás*

6.5.6 Doporučené počty hodin pro jednotlivé tematické celky

Tematický celek	Počet hodin
Člověk v lidském společenství	46

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

Člověk jako občan	34
Člověk a právo	22
Člověk a svět (praktická filozofie)	30

6.5.7 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník – 34 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: – charakterizuje vývojové etapy v životě člověka – objasní problematiku náročných životních situací, debatuje o způsobech řešení náročných situací – vysvětlí význam komunikace v životě člověka, debatuje o mezigeneračních bariérách a o jejich odstranění – dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií; – charakterizuje zásady slušného chování, posoudí jejich užitečnost v praktickém životě – objasní problematiku deviací ve společnosti; dovede používat vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva; navrhne způsoby řešení deviací a soc. pat. jevů, popíše nejčastější soc. pat. jevy – charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složení; – vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty, význam vědy a umění; – popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých demokraciích, uvede postupy, jimiž lze do jisté míry řešit sociální problémy; popíše, kam se může obrátit, když se dostane do složité sociální situace; – objasní význam solidarity a dobrých vztahů v komunitě; – debatuje o pozitivě i problémech multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí;	Člověk v lidském společenství – vývojové etapy v životě člověka – osobnost člověka, vliv na utváření osobnosti – náročné životní situace – komunikace v životě člověka, mezigenerační komunikace, zásady slušného chování – svobodný přístup k informacím, masová média a jejich funkce, kritický přístup k médiím, maximální využití potenciálu médií – společnost, společnost tradiční a moderní, pozdně moderní společnost – deviace a sociálně patologické jevy ve společnosti – hmotná kultura, duchovní kultura – současná česká společnost, společenské vrstvy, elity a jejich úloha – sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti – postavení mužů a žen, genderové problémy – integrace a dezintegrace – rasy, etnika, národy a národnosti; majorita a minority ve společnosti, multikulturní soužití; migrace, migranti, azylanti – multikulturní soužití – víra a ateismus, náboženství a církve, náboženská hnutí, sekty, náboženský fundamentalismus	34

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– posoudí, kdy je v praktickém životě rovnost pohlaví porušována; – objasní postavení církví a věřících v ČR; vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty a náboženský fundamentalismus.		
--	--	--

2. ročník – 34 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: – objasní funkce a formy státu; – objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech, a popíše způsoby, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat; – charakterizuje demokracii; – charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran a svobodných voleb; – vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem, nebo politickým extremismem; – vysvětlí, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí; – uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy; – vysvětlí, co se rozumí občanskou společností. – charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku; – popíše funkci a činnost OSN a NATO; – vysvětlí zapojení ČR do mezinárodních struktur a podíl ČR na jejich aktivitách; – uvede příklady projevů globalizace a debatuje o jejích důsledcích; – debatuje o pozitivě i problémech multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí. – popíše rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a civilizace, – vysvětlí, s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět, jak jsou řešeny,	Člověk jako občan – stát a jeho funkce, formy, režimy a uspořádání – lidská práva – ústava a politický systém ČR – politika, ideologie, politické strany a volby – politický radikalismus a extremismus, současná česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus – struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva – občanská společnost – Česká republika a svět: NATO, OSN, EU; zapojení ČR do mezinárodních struktur; bezpečnost na počátku 21. století, konflikty v soudobém světě; globální problémy, globalizace – rozmanitost soudobého světa: civilizační sféry a kultury;	34

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

debatuje o jejich možných perspektivách; – objasní postavení České republiky v Evropě a v soudobém světě;		
---	--	--

3. ročník – 34 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: – vysvětlí pojem právo, právní stát, uvede př. právní ochrany a právních vztahů; – popíše soustavu soudů v ČR a činnost policie, soudů, advokacie a notářství; – vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost; – popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv, a na příkladu ukáže možné důsledky vyplývající z neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek; – dovede hájit své spotřebitelské zájmy, např. podáním reklamace; – popíše práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi; popíše, kde může o této oblasti hledat informace nebo získat pomoc při řešení svých problémů; – objasní postupy vhodného jednání, stane-li se obětí nebo svědkem jednání, jako je šikana, lichva, korupce, násilí, vydírání atp.; – popíše, co má obsahovat pracovní smlouva a vysvětlí práva a povinnosti zaměstnance;	Člověk a právo – právo a spravedlnost, právní stát – právní řád, právní ochrana občanů, právní vztahy – soustava soudů v České republice – občanské právo – rodinné právo – správní řízení, občanské soudní řízení – trestní právo – trestní odpovědnost, tresty a ochranná opatření, orgány činné v trestním řízení – kriminalita páchaná na dětech a mladistvých, kriminalita páchaná mladistvými – pracovní právo – notáři, advokáti a soudci	22
– rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje – navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti; – navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky, a vybere nejvýhodnější finanční produkt pro jejich investování;	Člověk v lidském společenství – majetek a jeho nabývání, rozhodování o finančních záležitostech jedince a rodiny, rozpočtu domácnosti, zodpovědné hospodaření – řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů	12

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí a posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení; – dovede posoudit služby nabízené peněžními ústavami a jinými subjekty a jejich možná rizika;		

4. ročník – 30 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: – objasní, jaké problémy řeší filosofie a vztah etiky a filosofie; – pojmenuje základní mravní hodnoty ve vztahu k lidskému jednání; – dovede kriticky zhodnotit filosofické směry; – objasní úlohu filosofie v kontextu s vývojem civilizace; – charakterizuje základní náboženské proudy; – vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie; – dovede používat vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva; – dovede pracovat s jemu obsahově a formálně dostupnými texty; – debatuje o praktických filozofických otázkách (ze života kolem sebe, z kauz známých z médií, z krásné literatury a jiných druhů umění); – vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědní jiným lidem.	Člověk a svět (praktická filozofie) – lidské myšlení v předfilosofickém období – dějiny filosofie a hlavní filosofické směry – vznik filosofie a hlavní filosofické disciplíny – etika – mravní hodnoty a normy – vznik a vývoj náboženství – lidské jednání (spravedlnost, vina, svědomí, svobodná vůle, základní mravní povinnosti)	30

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

6.6 Dějepis

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Celková hodinová dotace: 4

Platnost od: 1. září 2025

Název předmětu	Dějepis				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	2	2	–	–	4

6.6.1 Pojetí vyučovacího předmětu:

Obecný cíl předmětu

Obecným cílem dějepisu v rámci společenskovedního vzdělávání v odborném školství je připravit žáky na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti. Společenskovední vzdělávání směřuje k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků, aby byli slušnými lidmi a odpovědnými občany svého demokratického státu, aby jednali uvážlivě nejen pro vlastní prospěch, ale též pro veřejný zájem. Kultivuje jejich historické vědomí, a tím je učí hlouběji rozumět jejich současnosti, učí je uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet, nenechat se manipulovat a co nejvíce porozumět světu, v němž žijí.

Charakteristika učiva

Předmět dějepis vychází ze vzdělávacích oblastí stanovených RVP – společenskovední vzdělávání, částečně zahrnuje estetické vzdělávání. Výuka předmětu navazuje na vědomosti a dovednosti získané na základní škole. Cílem výuky na střední škole je toto vzdělání prohloubit, rozšířit a doplnit.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka dějepisu směřuje k tomu, aby žáci:

- *měli důvěru ve vlastní schopnosti a dovednosti*
- *zkoumali, hodnotili relevantnost získaných informací*
- *získali návyky k trvalému a pravidelnému vzdělávání v tomto oboru*
- *jednali odpovědně a přijímali odpovědnost za své rozhodnutí a jednání; žili čestně;*
- *cítili potřebu občanské aktivity, vážili si demokracie a svobody, usilovali o její zachování a zdokonalování; respektovali lidská práva, chápali meze lidské svobody a tolerance;*
- *uznávali, že lidský život je vysokou hodnotou, a proto je třeba si ho vážit a chránit jej;*
- *na základě vlastní identity cítili identitu jiných lidí, považovali je za stejně hodnotné jako sebe sama.*

Pojetí výuky

Výuka předmětu je koncipována tak, aby vedla žáky samostatně uplatňovat jejich znalosti a dovednosti. Výuka je realizována teoretickou formou, kdy jsou žákům vysvětleny a prezentovány potřebné informace ke zvládnutí daného tematického celku. Při této výuce je využívána prezentační technika k názorným ukázkám.

6.6.2 Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení vychází z klasifikačního řádu školy. Ke kontrole vědomostí slouží zejména písemné a ústní zkoušení. Při celkovém hodnocení se přihlíží průběžné aktivitě žáků ve vyučování.

6.6.3 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn. že absolventi by měli:

- *mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;*
- *ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;*
- *uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;*
- *s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), porizovat si poznámky;*
- *využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;*
- *sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí.*

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn. že absolventi by měli:

- *porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;*
- *volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve.*

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- *vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;*
- *formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně.*

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn. že absolventi by měli:

- *reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;*
- *přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly.*

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn. že absolventi by měli:

- *uvědomovat si v rámci plurality a multikulturního soužití vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;*
- *uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;*
- *podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.*

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn. absolventi by měli:

- *ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;*
- *získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;*
- *vytvářet, vylepšovat a propojovat digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;*
- *vyrovnávat se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy.*

6.6.4 Aplikace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

- *vytvoření demokratického prostředí ve třídě, které je založeno na vzájemném respektování, spolupráci, účasti a dialogu;*
- *posilování mediální gramotnosti žáků;*

Člověk a digitální svět

- *práce s internetem (vyhledávání informací);*
- *ve společenskovědním vzdělávání jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby vnímali postavení, roli či vliv digitálních technologií a práci s nimi v historickém, politickém, sociálním, právním a ekonomickém kontextu.*

6.6.5 Mezipředmětové vazby

Český jazyk: umělecké styly, význačné osobnosti

Občanská nauka: rozmanitost soudobého světa, Česká republika a svět, politické systémy

Cizí jazyky: význačné historické osobnosti (USA, Velká Británie, Německo, Rakousko atd.)

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

Estetické vzdělávání: umělecké styly, význačné osobnosti.

6.6.6 Doporučené počty hodin pro jednotlivé tematické celky

Tematický celek	Počet hodin
Úvod do dějepisu	2
Vybrané kapitoly ze starověku, středověku a novověku	28
Dějiny 19. století	28
Moderní dějiny 20. a 21. století	78

6.6.7 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

1. ročník – 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: – objasní smysl poznávání dějin a variabilitu jejich výkladů	Člověk v dějinách Úvod do studia dějepisu – poznávání dějin, význam poznávání dějin, variabilita výkladů dějin	2
– vysvětlí přínos starověkých civilizací; – objasní příčiny vzniku prvních států a vliv judaismu, křesťanství a antiky na utváření Evropy;	Starověk Kulturní přínos starověkých civilizací	8
– popíše základní revoluční změny ve středověku	Středověk Významné události středověku – politické, společenské a kulturní změny	10
– prokáže orientaci v raně novověkých dějinách, uvede příklady kulturního přínosu v novodobě utvářejících se společnostech	Raný novověk – utváření novodobé společnosti – kultura a myšlení	10
– na příkladu významných občanských revolucí vysvětlí boj za občanská i národní práva a vznik občanské společnosti; – objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci	Novověk – 1. polovina 19. století – velké občanské revoluce – americká a francouzská, revoluce 1848–49 v Evropě a v českých zemích – průmyslová revoluce – společnost a národy – národní hnutí v Evropě a v českých zemích, česko-německé vztahy, postavení minorit; vznik národního státu v Německu	12
- popíše česko-německé vztahy a postavení Židů a Romů ve společnosti 18. a 19. stol;	Novověk – 2. polovina 19. století – modernizace společnosti – technická, komunikační revoluce, dualismus v habsburské monarchii, urbanizace, demografický vývoj; evropská koloniální	16

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

- vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi; – popíše základní vývojové trendy v kultuře a ve vědě; – orientuje se v historii svého oboru, uvede její významné mezníky a osobnosti; – charakterizuje proces modernizace společnosti	expanze - modernizovaná společnost a jedinec - sociální struktura společnosti, postavení žen, sociální zákonodárství, vzdělání	
– vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi; – popíše první světovou válku a objasní významné změny ve světě po válce	Novověk – moderní dějiny 1. poloviny 20. století - vztahy mezi velmocemi – pokus o revizi rozdělení světa první světovou válkou, poválečné uspořádání Evropy a světa, vývoj v Rusku.	10

2. ročník – 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: – charakterizuje první Československou republiku a srovná její demokracii se situací za tzv. druhé republiky (1938–39), objasní vývoj česko-německých vztahů; – vysvětlí projevy a důsledky velké hospodářské krize; – charakterizuje fašismus a nacismus; srovná nacistický a komunistický totalismus; – popíše mezinárodní vztahy v době mezi první a druhou světovou válkou, objasní, jak došlo k dočasné likvidaci ČSR; – objasní cíle válčících stran ve druhé světové válce, její totální charakter a její výsledky, popíše válečné zločiny včetně holocaustu – objasní uspořádání světa po druhé světové válce a důsledky pro Československo	Novověk – moderní dějiny 1. poloviny 20. století - České země za světové války, první odboj – demokracie a diktatura – Československo v meziválečném období; autoritativní a totalitní režimy, nacismus v Německu a komunismus v Rusku a SSSR; velká hospodářská krize; mezinárodní vztahy ve 20. a 30. letech, růst napětí a cesta k válce; druhá světová válka, Československo za války, druhý čs. odboj, válečné zločiny včetně holocaustu, důsledky války – svět v blocích – poválečné uspořádání v Evropě a ve světě, poválečné Československo	40
- popíše projevy a důsledky studené války;	Novověk - moderní dějiny 2. poloviny 20. století	28

– charakterizuje komunistický režim v ČSR v jeho vývoji a v souvislostech se změnami v celém komunistickém bloku; – popíše vývoj ve vyspělých demokraciích a vývoj evropské integrace; – popíše dekolonizaci a objasní problémy třetího světa; – vysvětlí rozpad sovětského bloku; – uvede příklady úspěchů vědy a techniky ve 20. století	– studená válka; komunistická diktatura v Československu a její vývoj; demokratický svět, USA – světová supervelmoc; sovětský blok, SSSR – soupeřící supervelmoc; třetí svět a dekolonizace; konec bipolarity Východ Západ	
-orientuje se v historii svého oboru – uvede její významné mezníky a osobnosti	Dějiny studovaného oboru	průběžně

6.7 Matematika

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Celková hodinová dotace: 10

Platnost od: 1. září 2025

Název předmětu	Matematika				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	3	3	2	2	10

6.7.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Předmět matematika je součástí všeobecného vzdělávání. Jeho cílem je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematické poznatky a postupy v různých životních situacích (v odborném vzdělávání, dalším studiu, v budoucím povolání, v každodenním životě apod.) Matematické vzdělávání se zaměřuje především na metody řešení úloh, zejména ve vztahu k oboru vzdělání.

Charakteristika učiva

Předmět matematika prolíná celým vzděláváním a již svou podstatou:

- *rozvíjí logické, abstraktní a kritické myšlení*
- *vede k myšlenkové samostatnosti*
- *přispívá k intelektuálnímu rozvoji žáka*

Žáci si osvojují dovednosti matematizovat jednoduché reálné situace, užívat matematický model a vyhodnotit výsledek řešení vzhledem k realitě.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů hodnot a preferencí

Výuka matematiky směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- *aplikovat matematické poznatky a postupy v odborné složce vzdělávání;*
- *využívat matematické poznatky a metody řešení v praktickém životě a v dalším vzdělávání;*
- *matematizovat jednoduché reálné situace, užívat matematický model a vyhodnotit výsledek řešení vzhledem k realitě;*
- *zkoumat a řešit problémy včetně diskuze řešení;*
- *diskutovat metody řešení matematické úlohy;*
- *účelně využít digitální technologie a zdroje informací při řešení matematických úloh;*
- *číst s porozuměním matematický text, kriticky vyhodnotit informace získané z různých zdrojů;*
- *správně se matematicky vyjadřovat.*

Pojetí výuky

Matematika se vyučuje v 1. a ve 2. ročníku v rozsahu 3 hodiny týdně, ve 3. a ve 4. ročníku po 2 hodinách týdně.

Je používána metoda výkladu (při probírání nového učiva, vysvětlování nových pojmů a symbolů), metoda názorně demonstrační (při probírání nového učiva, aby žák snáze pochopil praktické úlohy) a metoda praktická (nacvičování nových dovedností a procvičování učiva na zadaných příkladech). Žáci jsou vedeni k samostatné práci.

6.7.2 Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení vychází z klasifikačního řádu SZŠ.

Ke kontrole vědomostí a dovedností žáků slouží:

- *písemné zkoušení: čtvrtletní písemné práce (shrnutí učiva za uplynulé čtvrtletí), tematické písemné práce (po probrání daného tématu), malé písemné práce;*
- *ústní zkoušení a hodnocení náročnějších domácích úloh*

Důležitým faktorem je také zohlednění aktivity žáka v hodinách a plnění zadaných úkolů.

6.7.3 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn. že absolventi by měli:

- *ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;*
- *uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace;*
- *být čtenářsky gramotný;*
- *s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky.*

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimořádné problémy, tzn. že absolventi by měli:

- *porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;*
- *uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace.*

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- *vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;*
- *formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně.*

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své

zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn. že absolventi by měli:

- *přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly.*

Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- *správně používat a převádět běžné jednotky;*
- *používat pojmy kvantifikujícího charakteru;*
- *provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;*
- *nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení;*
- *číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);*
- *aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;*
- *efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.*

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn. absolvent:

- *ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;*
- *získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;*
- *vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;*
- *navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokáže poradit ostatním s běžnými technickými problémy.*

6.7.4 Aplikace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Výuka matematiky posiluje sebevědomí, odpovědnost za sebe i své okolí, učí žáky přijímat kompromisy, kritiku od ostatních lidí a kriticky hodnotit své studijní a pracovní výsledky.

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

Člověk a svět práce

Výuka matematiky vede k získání pozitivního postoje k matematickému vzdělávání, k posílení důvěry ve vlastní schopnosti, posiluje vlastnosti, jako jsou především důslednost, důkladnost, přesnost a odpovědnost.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali respektovat život jako nejvyšší hodnotu, uvědomit si odpovědnost člověka za uchování životního prostředí, kriticky vyhodnocovat informace z médií, zpracovávat statistické údaje, uplatňovat získané poznatky v každodenním životě a přijímat odpovědnost za vlastní rozhodnutí.

Člověk a digitální svět

Matematické vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci pracovali s digitálními technologiemi při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu, při práci s matematickým modelem a při vyhodnocování a interpretaci výsledku řešení vzhledem k realitě, při řešení problémů, včetně diskuse a prezentace výsledků těchto řešení.

6.7.5 Mezipředmětové vztahy

Vědomosti a dovednosti získané v matematice je možné využít ve fyzice, chemii, biologii IKT a některých odborných předmětech.

6.7.6 Doporučené počty hodin pro jednotlivé tematické celky

Tematický celek	Počet hodin
Operace s čísly a výrazy	77
Planimetrie	25
Funkce a její průběh. Řešení rovnic a nerovnic	102
Stereometrie	30
Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika v praktických úlohách	38
Posloupnosti a jejich využití	24
Analytická geometrie v rovině	36

6.7.7 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník – 102 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: – provádí aritmetické operace v $\mathbb{R}$; – používá různé zápisy reálného čísla; – znázorní reálné číslo nebo jeho aproximace na číselné ose; – používá absolutní hodnotu a chápe její geometrický význam; – porovnává reálná čísla, určí vztahy mezi reálnými čísly; – zapíše a znázorní interval;	1 Operace s čísly a výrazy – číselný obor $\mathbb{R}$ – aritmetické operace v číselných oborech $\mathbb{R}$ – různé zápisy reálného čísla – reálná čísla a jejich vlastnosti – absolutní hodnota reálného čísla – intervaly jako číselné množiny – operace s číselnými množinami (sjednocení, průnik)	77

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– provádí, znázorní a zapíše operace s intervaly (sjednocení, průnik); – řeší praktické úlohy za použití trojčlenky, procentového počtu a poměru ve vztahu k danému oboru vzdělání; – provádí operace s mocninami a odmocninami; – řeší praktické úkoly s mocninami s racionálním exponentem a odmocninami; – při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; – používá pojem člen, koeficient, stupeň členu, stupeň mnohočlenu; – provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy, výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny; – provádí umocnění dvojčlenu pomocí vzorců; – rozkládá mnohočleny na součin; – určí definiční obor výrazu; – sestaví výraz na základě zadání; – modeluje jednoduché reálné situace užitím výrazů zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; – interpretuje výraz s proměnnými zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání;	– užití procentového počtu – mocniny s exponentem přirozeným, celým a racionálním – odmocniny – slovní úlohy – číselné výrazy – algebraické výrazy – mnohočleny, lomené výrazy, výrazy s mocninami a odmocninami – definiční obor algebraického výrazu – slovní úlohy	
– rozliší úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní; – určí definiční obor rovnice a nerovnice; – řeší lineární rovnice, nerovnice a jejich soustavy, včetně grafického znázornění; – řeší kvadratické rovnice, nerovnice včetně grafického znázornění; – řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli; – řeší rovnice v součinném a podílovém tvaru; – vyjádří neznámou ze vzorce; – užívá vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice; – užívá rovnic, nerovnic a jejich soustav k řešení reálných problémů, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; – při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	2 Funkce a její průběh. Řešení rovnic a nerovnic – úpravy rovnic – lineární rovnice a nerovnice s jednou neznámou – rovnice s neznámou ve jmenovateli – rovnice v součinném a podílovém tvaru – kvadratická rovnice a nerovnice – vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice – soustavy rovnic, nerovnic – grafické řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav – vyjádření neznámé ze vzorce – slovní úlohy	25

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

2. ročník – 102 hodin

Výsledky vzdělávání		Počet hodin
Žák: – užívá pojmy a vztahy: bod, přímka, rovina, odchylka dvou přímek, vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost dvou rovnoběžek, úsečka a její délka; – užívá jednotky délky a obsahu, provádí převody jednotek délky a obsahu; – řeší úlohy na polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; – užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách; – graficky rozdělí úsečku v daném poměru; - graficky změní velikost úsečky v daném poměru – využívá poznatky o množinách všech bodů dané vlastnosti v konstrukčních úlohách; – popíše rovinné útvary, určí jejich obsah a obsah; – při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	1 Planimetrie – planimetrické pojmy – polohové vztahy rovinných útvarů – metrické vlastnosti rovinných útvarů – Euklidovy věty – množiny bodů dané vlastnosti – rovinné útvary: kružnice, kruh a jejich části, mnohoúhelníky, pravidelné mnohoúhelníky, složené útvary, konvexní a nekonvexní útvary – trojúhelník a čtyřúhelník (strana, vnitřní a vnější úhly, výšky, ortocentrum, těžnice, těžiště, střední příčky, kružnice opsaná a vepsaná) – shodná zobrazení rovině, jejich vlastnosti a jejich uplatnění – podobná zobrazení v rovině, jejich vlastnosti a jejich uplatnění – shodnost a podobnost	25
– rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, sestaví jejich grafy a určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů; – pracuje s matematickým modelem reálných situací a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě; – aplikuje v úlohách poznatky o funkcích při úpravách výrazů a rovnic; – určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic; – určí hodnoty proměnné pro dané funkční hodnoty; – přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak; – sestaví graf funkce dané předpisem pro zadané hodnoty; – řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; – užívá pojmy: orientovaný úhel, velikost úhlu;	2 Funkce a její průběh. Řešení rovnic a nerovnic – - pojem funkce, definiční obor a obor hodnot funkce, graf funkce – vlastnosti funkce – lineárně lomená funkce – kvadratická funkce – exponenciální funkce – logaritmická funkce – logaritmus a jeho užití – věty o logaritmech – úprava výrazů obsahujících funkce – slovní úlohy – goniometrické funkce a trigonometrie – orientovaný úhel – goniometrické funkce – věta sinová a kosinová – goniometrické rovnice – využití goniometrických funkcí k určení stran a úhlů v trojúhelníku – úprava výrazů obsahujících goniometrické funkce	77

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– určí velikost úhlu ve stupních a v obloukové míře a jejich převody; – graficky znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel; – určí definiční obor a obor hodnot goniometrických funkcí, určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů; – s použitím goniometrických funkcí určí ze zadaných údajů velikost stran a úhlů v pravoúhlém a obecném trojúhelníku; – používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí při řešení goniometrických rovnic; – používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí k řešení vztahů v rovinných i prostorových útvech; – při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;		
--	--	--

3. ročník – 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: – určuje vzájemnou polohu bodů a přímek, bodů a roviny, dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin; – určí odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin; – určuje vzdálenost bodů, přímek a rovin; – charakterizuje tělesa: komolý jehlan a kužel, koule a její části; – určí povrch a objem tělesa včetně složeného tělesa s využitím funkčních vztahů a trigonometrie; – využívá sítě tělesa při výpočtu povrchu a objemu tělesa; – aplikuje poznatky o tělesech v praktických úlohách, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; – užívá a převádí jednotky objemu; – při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	1 Stereometrie – polohové vztahy prostorových útvarů – metrické vlastnosti prostorových útvarů – tělesa a jejich sítě – složená tělesa – výpočet povrchu, objemu těles, složených těles	30
– řeší jednoduché kombinatorické úlohy úvahou (používá základní kombinatorická pravidla); – užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací;	2 Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika v praktických úlohách – faktoriál – variace, permutace a kombinace bez opakování	38

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– počítá s faktoriály a kombinačními čísly; – užívá poznatků z kombinatoriky při řešení úloh v reálných situacích; – užívá pojmy: náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu, nezávislost jevů; – užívá pojmy: náhodný jev a jeho pravděpodobnost, výsledek náhodného pokusu, opačný jev, nemožný jev, jistý jev, množina výsledků náhodného pokusu; – určí pravděpodobnost náhodného jevu; – užívá a vysvětlí pojmy: statistický soubor, rozsah souboru, statistická jednotka, četnost, relativní četnost, statistický znak, kvalitativní a kvantitativní, aritmetický průměr, hodnota znaku; – určí četnost a relativní četnost hodnoty znaku; – sestaví tabulku četností; – graficky znázorní rozdělení četností; – určí charakteristiky polohy (aritmetický průměr, medián, modus, percentil); – určí charakteristiky variability (rozptyl, směrodatná odchylka); – čte a vyhodnotí statistické údaje v tabulkách, diagramech a grafech; – při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	– variace s opakováním – počítání s faktoriály a kombinačními čísly – slovní úlohy – náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu – náhodný jev – opačný jev, nemožný jev, jistý jev – množina výsledků náhodného pokusu – nezávislost jevů – výpočet pravděpodobnosti náhodného jevu – statistický soubor, jeho charakteristika – četnost a relativní četnost znaku – charakteristiky polohy – charakteristiky variability – statistická data v grafech a tabulkách – aplikační úlohy	
---	--	--

4. ročník – 60 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: – vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce; – určí posloupnost: vzorcem pro n-tý člen, výčtem prvků, graficky; – pozná aritmetickou posloupnost a určí její vlastnosti; – pozná geometrickou posloupnost a určí její vlastnosti; – užívá poznatků o posloupnostech při řešení úloh v reálných situacích, zejména ve vztahu k oboru vzdělání; – používá pojmy finanční matematiky: změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, úročení, jednoduché úrokování,	1 Posloupnosti a finanční matematika – poznatky o posloupnostech – aritmetická posloupnost – geometrická posloupnost – finanční matematika – slovní úlohy – využití posloupností pro řešení úloh z praxe	24

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

spoření, úvěry, splátky úvěrů; - provádí výpočty finančních záležitostí; změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů; – při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;		
– určí vzdálenost dvou bodů a souřadnice středu úsečky; – užívá pojmy: vektor a jeho umístění, souřadnice bodu, vektoru a velikost vektoru; – provádí operace s vektory (součet vektorů, násobek vektoru reálným číslem, skalární součin vektorů); – užije grafickou interpretaci operací s vektory; – určí velikost úhlu dvou vektorů – užije vlastnosti kolmých a kolineárních vektorů; – určí parametrické vyjádření přímky, obecnou rovnici přímky a směnicový tvar rovnice přímky v rovině; – určí polohové vztahy bodů a přímek v rovině a aplikuje je v úlohách; – určí metrické vlastnosti bodů a přímek v rovině a aplikuje je v úlohách; – při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	2 Analytická geometrie v rovině – souřadnice bodu – souřadnice vektoru – střed úsečky – vzdálenost bodů – operace s vektory – přímka v rovině – polohové vztahy bodů a přímek v rovině – metrické vlastnosti bodů a přímek v rovině	36

6.8 Fyzika

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Celková hodinová dotace: 8

Platnost od: 1. září 2025

Název předmětu	Fyzika				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	2	3	3(1)	–	8(1)

6.8.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle předmětu:

Předmět se zabývá naukou o nejobecnějších zákonitostech přírody, které platí pro všechna tělesa kolem nás. Vysvětluje řadu jevů známých z každodenního života a má velký význam pro rozvoj dalších věd, zejména přírodních a technických.

Charakteristika učiva

Předmět učí žáky:

- *využívat získané fyzikální poznatky v praktickém životě;*
- *logicky uvažovat a řešit jednoduché fyzikální problémy (provádět výpočty, používat základní fyzikální jednotky);*
- *získávat informace ze sítě Internet a vyhodnocovat je;*
- *vyhledávat a interpretovat informace z fyziky, zaujímat k nim stanovisko, využívat získané informace ve svém oboru;*
- *porozumět základním ekologickým souvislostem a postavení člověka v přírodě;*
- *pochopit základní přírodní jevy a zákony a aplikovat získané poznatky do praxe i běžného života.*

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka fyziky směřuje k rozvoji přírodovědného a technického myšlení, vytváří předpoklady pro získávání odborných vědomostí a dovedností, které se dají využít v ostatních odborných předmětech. Je rozvíjena také přesnost, houževnatost, důslednost a komunikativnost.

Pojetí výuky

Je používána forma výkladu, řízeného rozhovoru, skupinové diskuse, demonstračních pokusů, vyvození poznatků. Žáci jsou vedeni k samostatné práci, skupinová práce se uplatňuje v praxi.

6.8.2 Hodnocení výsledků žáků

Ústní zkoušení, písemné zkoušení v různém časovém rozsahu. Důležitým faktorem je také zohlednění aktivity žáka v hodinách a plnění zadaných úkolů. V praktikách je klasifikována aktivita žáka během skupinové práce a protokol, který žák o průběhu pokusu vypracuje.

6.8.3 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn. že absolventi by měli:

- *ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;*
- *uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;*
- *s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;*
- *využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;*
- *sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí.*

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn. že absolventi by měli:

- *porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;*
- *uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;*
- *volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve.*

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- *vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;*
- *formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně.*

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn. že absolventi by měli:

- *ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;*
- *přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly.*

Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- *správně používat a převádět běžné jednotky;*

- *používat pojmy kvantifikujícího charakteru;*
- *provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;*
- *nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení;*
- *číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);*
- *efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.*

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn. absolvent:

- *ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;*
- *získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;*
- *vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;*
- *navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokáže poradit ostatním s běžnými technickými problémy.*

6.8.4 Aplikace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali:

- *pracovat ve skupině více osob a dokázali s nimi jednat a posoudit jejich názory, přijmout je nebo hledat kompromisní řešení;*
- *obhájit a prosadit své názory kultivovanou formou;*
- *rozvíjet komunikační metody;*
- *mít vhodnou míru sebevědomí a sebeodpovědnosti;*
- *mít úctu k materiálním a duchovním hodnotám, dobrému životnímu prostředí a snaže je chránit a zachovat pro budoucí generace.*

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali:

- *respektovat život jako nejvyšší hodnotu;*
- *uvědomit si odpovědnost člověka za uchování životního prostředí;*
- *rozvíjet získané poznatky a přijímat odpovědnost za vlastní rozhodnutí;*
- *zorientovat se v přílivu informací a kriticky je zhodnotit;*

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

- *jednat hospodárně i ekologicky v občanském životě;*
- *efektivně pracovat s informacemi;*
- *dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví svého i spolupracovníků.*

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali:

- *nést odpovědnost za vlastní život;*
- *chápat význam vzdělání pro život;*
- *formulovat vhodně svá očekávání a své priority.*

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali:

- *užívat nové informační technologie k získávání informací o rozvoji fyziky a nových poznatcích.*

6.8.5 Mezipředmětové vztahy

Vědomosti a dovednosti získané ve fyzice je možné využít v chemii, biologii, matematice a některých odborných předmětech.

6.8.6 Doporučené počty hodin pro jednotlivé tematické celky

Tematický celek	Počet hodin
Fyzikální veličiny a jejich měření	3
Mechanika	65
Molekulová fyzika a termika	38
Mechanické kmitání a vlnění	18
Elektřina a magnetismus	64
Optika	30
Fyzika mikrosvěta	10
Astrofyzika	10
Praktická cvičení	34

6.8.7 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník – 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: – používá fyzikální veličiny a jejich jednotky, převody jednotek; – vybere a užije vhodné metody a přístroje k měření fyzikální veličiny se vztahem k zdravotnictví; – zpracuje výsledky měření a vyvodí z nich závěry;	1 Fyzikální veličiny a jejich měření – fyzikální veličiny a jejich jednotky v soustavě SI Aplikace ve zdravotnictví: – převody jednotek používaných ve zdravotnictví – měření fyzikálních veličin, nejistota na měřených hodnot, vliv subjektivních chyb, měřicí metody a přesnosti měřicí	3

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

	techniky na nejistotu naměřených hodnot při měření ve zdravotnictví	
– rozliší pohyby podle trajektorie a změny rychlosti; – řeší úlohy o pohybech s využitím vztahů mezi kinematickými veličinami; – vysvětlí relativnost pohybu a klidu; – použije Newtonovy pohybové zákony v jednoduchých úlohách o pohybech; – určí síly, které v přírodě a v technických zařízeních působí na tělesa; – popíše základní druhy pohybu v gravitačním poli; (volný pád, vrh svislý vzhůru, vrh šikmý vzhůru, pohyb v centrálním gravitačním poli); – vypočítá mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly; – vyřeší problém pomocí vztahu pro účinnost při konání práce; – popíše jednoduché děje s využitím zákona zachování mechanické energie; – určí výslednici sil působících na těleso a jejich momenty; – určí těžiště tělesa jednoduchého tvaru; – aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh na jevy v tekutinách; – vysvětlí změny tlaku v proudící tekutině; – popíše příklady působení jevů a zákonů mechaniky v lidském těle; – popíše příklady uplatnění jevů a zákonů mechaniky ve vyšetřovacích metodách vyšetření a přístrojích používaných ve zdravotnictví; – popíše příklady uplatnění jevů a zákonů mechaniky v terapiích;	2 Mechanika – pohyby přímočaré, pohyb rovnoměrný po kružnici, skládání pohybů – vztažná soustava, – Newtonovy pohybové zákony, – síly v přírodě a v technických zařízeních - tlak vyvolaný silou působící na těleso – mechanická práce a energie – gravitační pole, Newtonův gravitační zákon, gravitační a tíhová síla, pohyby v gravitačním poli, sluneční soustava – mechanika tuhého tělesa – mechanika tekutin Aplikace ve zdravotnictví: – projevy setrvačnosti lidského těla při změně rychlosti pohybu, při rozjezdu a krizovém brzdění aut, funkce opěrek hlavy, bezpečnostních pásů, dětských sedaček a airbagů v automobilu – beztlákový stav a stav přetížení při kosmických letech, v letadlech – uplatnění odstředivé síly, odstředivky – působení vnějšího tlaku na organismus, létání ve vysokých výškách, potápění, kesonová nemoc – využití hyperbarické resp. dekompresní komory ve zdravotnictví – sedimentace – fyzikální základy dýchání – krevní oběh, krevní tlak, měření krevního tlaku	65

2. ročník – 102 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: – změří teplotu v Celsiově teplotní stupnici a vyjádří ji jako termodynamickou teplotu;	3 Molekulová fyzika a termika – základní poznatky termiky (teplo a teplota, vedení tepla)	38

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická České Budějovice, Husova 3

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi a řeší úlohy na teplotní délkovou roztažnost těles; – popíše vlastnosti látek z hlediska jejich částicové stavby; – vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby její změny; – řeší jednoduché případy tepelné výměny pomocí kalorimetrické rovnice; – řeší úlohy na děje v plynech s použitím stavové rovnice pro ideální plyn; – vysvětlí mechanické vlastností těles z hlediska struktury látek; – popíše příklady deformací pevných těles jednoduchého tvaru a řeší úlohy na Hookeův zákon; – popíše jevy na rozhraní dvou prostředí (membrány, osmóza, povrchové napětí, kapilarita) – vysvětlí přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi; – popíše příklady působení jevů a zákonů molekulové fyziky a termiky v lidském těle; – popíše příklady uplatnění jevů a zákonů molekulové fyziky a termiky ve vyšetřovacích metodách a přístrojích používaných ve zdravotnictví; – popíše příklady uplatnění jevů a zákonů molekulové fyziky a termiky v terapiích;	– teplo a práce, přeměny vnitřní energie tělesa, tepelná kapacita, měření tepla – částicová stavba látek, vlastnosti látek z hlediska molekulové fyziky – stavové změny ideálního plynu, práce plynu, princip tepelných motorů – struktura pevných látek, deformace pevných látek, – nanomateriály (struktura, vlastnosti) – přeměny skupenství látek, skupenské teplo, vlhkost vzduchu – přeměny skupenství látek, skupenské teplo, vlhkost vzduchu – tepelná roztažnost látek – jevy na rozhraní dvou prostředí (membrány, osmóza, povrchové napětí, kapilární jevy) Aplikace ve zdravotnictví: – mechanické vlastnosti tkání, úrazy, mechanoterapie – teplo a chlad, tělesná teplota a její regulace, podchlazení a přehřátí organismu – termoterapie a hydroterapie – sterilizace, autokláv, termostaty – vliv vlhkosti vzduchu na organismus – dialýza – nanomateriály (cílená doprava léčiv, náhrady tkání, ochranné roušky)	
– popíše vlastní kmitání mechanického oscilátoru a určí příčinu kmitání; – popíše nucené kmitání mechanického oscilátoru a určí podmínky rezonance; – rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření v látkovém prostředí; – charakterizuje základní vlastnosti zvuku a jejich význam pro vnímání zvuku; – popíše působení mechanického kmitání a vlnění na lidský organismus a jeho využití ve zdravotnictví;	4 Mechanické kmitání a vlnění – mechanické kmitání – mechanické vlnění (příčné a podélné, rychlost vlnění, vztah vlnové délky, frekvence a rychlosti vlnění, odraz vlnění, stojaté vlnění) – vlastnosti zvukového vlnění, šíření zvuku v látkovém prostředí, ultrazvuk Aplikace ve zdravotnictví: – vnímání zvuku, sluchové pole, práh slyšení, práh bolesti – působení vibrací, infrazvuku a ultrazvuku na lidský organismus	18

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

	– využití ultrazvuku v diagnostice a terapii – vliv hluku na organismus – ochrana proti hluku	
– určí elektrickou sílu v poli bodového elektrického náboje; – popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj; – vysvětlí princip a funkci kondenzátoru; – popíše vznik elektrického proudu v látkách; – řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona; – sestaví podle schématu elektrický obvod a změří elektrické napětí a proud; – řeší úlohy na práci a výkon elektrického proudu; – vysvětlí elektrickou vodivost polovodičů, kapalin a plynů; – popíše princip a použití polovodičových součástek s přechodem PN; – vysvětlí princip chemických zdrojů napětí; – popíše typy výbojů v plynech a jejich využití; – popíše magnetické pole indukčními čarami a vektorem B; – určí sílu působící v magnetickém poli na pohybující se elektricky nabitou částici; – vysvětlí jev elektromagnetické indukce a jeho význam v technice; – popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice; – charakterizuje základní vlastnosti obvodů střídavého proudu; – vysvětlí princip transformátoru; – vysvětlí funkci usměrňovače střídavého proudu; – vysvětlí vznik elektromagnetického kmitání v oscilačním obvodu; – popíše využití elektromagnetického vlnění ve sdělovacích soustavách;	5 Elektřina a magnetismus – elektrostatické jevy (elektrický náboj tělesa, elektrická síla, elektrické pole, tělesa v elektrickém poli, kapacita vodiče) - elektrický proud v kovech, zákony obvodu s elektrickým proudem - elektrický proud v polovodičích, kapalinách a plynech	46

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– popíše elektrické projevy v lidském organismu a příklady jejich využití v metodách vyšetření a v terapiích; - popíše účinky elektrického proudu na lidský organismus a zásady ochrany před úrazem elektrickým proudem;		
---	--	--

3. ročník – 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: – popíše magnetické pole indukčními čarami a vektorem B; – určí sílu působící v magnetickém poli na pohybující se elektricky nabitou částici; – vysvětlí jev elektromagnetické indukce a jeho význam v technice; – popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice; – charakterizuje základní vlastnosti obvodů střídavého proudu; – vysvětlí princip transformátoru; – vysvětlí funkci usměrňovače střídavého proudu; – vysvětlí vznik elektromagnetického kmitání v oscilačním obvodu; – popíše využití elektromagnetického vlnění ve sdělovacích soustavách; – popíše elektrické projevy v lidském organismu a příklady jejich využití v metodách vyšetření a v terapiích	– magnetické pole, magnetické pole elektrického proudu, magnetické vlastnosti látek, – působení magnetického pole na pohybující se elektricky nabitou částici – elektromagnetická indukce, indukčnost – vznik střídavého proudu v generátoru – obvody střídavého proudu, – princip elektromotoru, - – transformátor – usměrňovač – elektromagnetický oscilátor, vlastní a nucené elektromagnetické kmitání, rezonance – vznik a vlastnosti elektromagnetického vlnění, přenos informací elektromagnetickým vlněním. Aplikace ve zdravotnictví: – význam magnetického pole Země pro život na Zemi – elektrické projevy v živém organismu (princip EKG, EEG, EMG) – účinky elektrického proudu na organismus – elektroterapie, iontoforéza – bezpečnost při práci s elektrickým proudem	18
– charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích; – řeší úlohy na odraz a lom světla; – řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami; – popíše oko jako optický přístroj;	6 Optika – světlo a jeho šíření, optické prostředí – odraz a lom světla na rovinném rozhraní – zobrazování zrcadlem a čočkou – elektromagnetické záření, spektrum elektromagnetického záření	30

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– vysvětlí optické principy lupy, mikroskopu, dalekohledu, fotoaparátu; – vysvětlí podstatu jevů interference, ohyb a polarizace světla; – popíše význam různých druhů elektromagnetického záření z hlediska působení na člověka a využití v praxi; – vysvětlí podstatu jevů interference, ohyb a polarizace světla; – popíše význam různých druhů elektromagnetického záření z hlediska působení na člověka a využití v praxi; – vysvětlí funkci lidského oka a korekce jeho vad z hlediska optických jevů a zákonů optiky; – popíše příklady uplatnění jevů a zákonů optiky ve vyšetřovacích metodách vyšetření a přístrojích používaných ve zdravotnictví; – popíše příklady uplatnění jevů a zákonů optiky v terapiích;	– vlnové vlastnosti světla – spektrum atomu vodíku – emise a absorpce světla – energie záření, fotony – zdroje světla, svítivost zdrojů světla, – laser Aplikace ve zdravotnictví: – infračervené, ultrafialové a rentgenové záření a jejich využití ve zdravotnictví – ochrana před škodlivými účinky záření - endoskop – akomodace, vady oka, princip použití brýlí a kontaktních čoček – hygiena osvětlení – použití laseru ve zdravotnictví – počítačová tomografie	
– popíše model atomu; – popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu; – popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony; – vysvětlí podstatu radioaktivity – popíše vlastnosti radioaktivního záření – popíše účinky radioaktivního záření na živý organismus a způsoby ochrany před tímto zářením; – popíše štěpnou reakci jader uranu a její praktické využití v energetice; – posoudí výhody a nevýhody způsobů, jimiž se získává elektrická energie; – popíše příklady uplatnění jevů a zákonů fyziky mikrosvěta ve vyšetřovacích metodách vyšetření a přístrojích používaných ve zdravotnictví; – popíše příklady uplatnění jevů a zákonů fyziky mikrosvěta v terapiích;	7 Fyzika mikrosvěta – model atomu, – nukleony, radioaktivita, jaderné záření, elementární a základní částice – zdroje jaderné energie, jaderný reaktor, bezpečnostní, ekonomická a ekologická hlediska jaderné energetiky Aplikace ve zdravotnictví: – účinky radioaktivního záření na živý organismus – radioterapie a protonová terapie – ochrana pracovníků před účinky radioaktivního záření	10
– charakterizuje Slunce jako hvězdu a popíše Sluneční soustavu;	8 Astrofyzika – Slunce a hvězdy	10

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– popíše současné názory na stavbu, vznik a vývoj vesmíru; – popíše metody, jimiž se získávají informace o stavbě vesmíru – popíše význam ozónové vrstvy pro život na Zemi; – popíše a zdůvodní problémy spojené s pobytem člověka ve vesmírné stanici a jeho činností v otevřeném kosmickém prostoru mimo stanici.	– galaxie a vývoj vesmíru – výzkum vesmíru Aplikace ve zdravotnictví: – význam ozónové vrstvy pro život na Zemi – biofyzikální aspekty pobytu člověka ve vesmírné stanici a jeho činností v otevřeném kosmickém prostoru mimo stanici	
--	---	--

3. ročník – 34 hodin (cvičení)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: – vybere a užije vhodné fyzikální metody a přístroje k jednoduchému měření – zpracuje výsledky měření a vyvodí z nich závěry;	9 Praktická cvičení – měření a jeho chyby	34

6.9 Chemie

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Celková hodinová dotace: 9

Platnost od: 1. září 2025

Název předmětu	Chemie				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin	2	2	2	3(1)	9(1)

6.9.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Vyučovací předmět chemie je jedním z předmětů přírodovědného vzdělávání, navazuje na znalosti ze základní školy a přispívá s ostatními předměty k vytvoření uceleného pohledu žáků na dění v živé i neživé přírodě. Na zdravotnické škole umožňuje i pochopení dějů, které probíhají v živých organismech, učí dovednostem při práci s chemickými látkami a při jejich likvidaci.

Charakteristika učiva

Učivo chemie navazuje na RVP základních škol, prohlubuje jej a přispívá k hlubšímu a komplexnějšímu pochopení přírodních jevů, zákonů a umožňuje žákům proniknout do dějů, které probíhají v živé i neživé přírodě.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vedou k tomu, aby žák:

- *pochopil a osvojil si vybrané pojmy, zákonitosti, terminologii a chemické názvosloví;*
- *uměl pracovat s chemickými rovnicemi, veličinami a jednotkami a dovedl uplatnit tyto znalosti při řešení úloh;*
- *získal přehled o systému chemických prvků a sloučenin;*
- *osvojil si základní charakteristiky chemického děje;*
- *znal vlastnosti a využití běžných chemických látek v odborné praxi i v běžném životě a jejich vliv na zdraví člověka a životní prostředí;*
- *aktivně zvládl základní pravidla bezpečné práce a uměl poskytnout nejnnutnější první pomoc v chemické laboratoři;*
- *uměl aplikovat získané chemické poznatky v odborné složce vzdělávání i v běžném životě.*

Pojetí výuky

Předmět se vyučuje v 1. až 3. ročníku v rozsahu 2 hodiny týdně, ve 4. ročníku 2 + 1 hodina praktická. V prvních 1. až 3. ročníku je výuka teoretická, ve 4. ročníku se formou laboratorních cvičení procvičují předcházející získané vědomosti. V teoretických hodinách jsou využívány názorné ukázky (modely), videa. Zařazovány jsou i referáty žáků. Důraz musí být kladen především na osobní aktivitu a samostatnost při získávání poznatků.

6.9.2 Hodnocení výsledků žáků

Hlavním kritériem hodnocení žáků budou ústní zkoušky, písemné prověrky a osobní aktivita. Důraz bude kladen především na porozumění učivu, na schopnost žáka spojovat získané poznatky s ostatními přírodovědnými znalostmi a na jeho dovednosti tyto poznatky použít při řešení nových úkolů. Hlavní částí klasifikace bude úroveň výstupních znalostí, tedy na úrovni celoročních testů. Ty musí obsahovat především základní učivo formou problémových úloh.

6.9.3 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn. že absolventi by měli:

- *mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;*
- *uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;*
- *s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), porizovat si poznámky;*
- *využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí.*

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn. že absolventi by měli:

- *porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;*
- *uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;*
- *volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve.*

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- *vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat.*

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn. že absolventi by měli:

- *chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje.*

Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- *správně používat a převádět běžné jednotky;*

- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy.

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn. absolvent:

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;
- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokáže poradit ostatním s běžnými technickými problémy.

6.9.4 Aplikace průřezových témat

Člověk a svět práce

Žák získá znalosti a kompetence k úspěšnému uplatnění se na trhu práce, žák je veden k uvědomění si zodpovědnosti za vlastní život, žák se orientuje v možnostech kontinuálního vzdělávání v oboru, žák je motivován k aktivnímu pracovnímu životu.

Člověk a životní prostředí

Žák má odpovědný vztah ke svému zdraví, svým životním stylem se snaží být příkladem ostatním, dodržuje zásady ochrany ŽP

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali:

- užívat nové informační technologie k získávání informací o rozvoji chemie a nových poznatcích.

6.9.5 Mezipředmětové vztahy

Pro předmět chemie se nejvíce uplatňují mezipředmětové vztahy s biologií, matematikou a fyzikou a zdravotnické propedeutiky.

6.9.6 Doporučené počty hodin pro jednotlivé tematické celky

Tematický celek	Počet hodin
Obecná chemie	83
Anorganická chemie	63
Analytická chemie	3
Organická chemie	95
Biochemie	20

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

Praktická cvičení	30
-------------------	----

6.9.7 Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

1. ročník – 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: – rozlišuje pojmy těleso a chemická látka; – dokáže porovnat fyzikální a chemické vlastnosti různých látek; – popíše stavbu atomu, rozlišuje atom, ion, izotop, nuklid; – popíše metody oddělování složek ze směsí a uvede příklady využití těchto metod v praxi; – vysvětlí vznik chemické vazby a charakterizuje typy vazeb; – rozlišuje pojmy prvek, sloučenina; – zná názvy a značky vybraných chemických prvků; – dokáže zapsat vzorec a uvést český nebo latinský název jednoduché sloučeniny, umí využívat oxidační číslo; – vysvětlí obecně platné zákonitosti vyplývající z periodické soustavy prvků; – charakterizuje přechodné a nepřechodné prvky, obecné vlastnosti nekovů a kovů; – popíše metody oddělování složek ze směsí a uvede příklady využití těchto metod v praxi; – vyjádří složení roztoků různým způsobem, připraví roztok požadovaného složení; – vysvětlí podstatu chemických reakcí a dokáže popsat faktory, které ovlivňují průběh reakce; - vysvětlí pojem entalpie, slučovací a spalné teplo; - používá Hessův zákon při výpočtu reakčních tepel; - odvodí rovnovážnou konstantu pro danou reakci;	1 Obecná chemie – chemické látky a jejich vlastnosti; – částicové složení látek, atom, molekula; – směsi homogenní, heterogenní; – chemické prvky, sloučeniny; – periodická soustava prvků; – chemická symbolika, značky a názvy prvků, oxidační číslo; – chemická vazba; – základy anorganického názvosloví; – základy latinského názvosloví jednoduchých sloučenin; – základní chemické výpočty – látkové množství – roztoky – výpočty složení; – chemický děj – reakční kinetika – termochemie - reakční a spalná tepla - reakční rovnováha - energetika chemických reakcí – termochemie – chemická rovnováha;	68

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

- stanoví možnosti porušení rovnováhy pomocí Guldberg-Waageova zákona; - vypočítá u roztoků kyselin a zásad - zapíše chemickou reakci chemickou rovnicí a vyčíslí ji; - provádí jednoduché chemické výpočty při řešení praktických chemických problémů;		
--	--	--

2. ročník – 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: - zapíše protolytické reakce a oxidačně-redukční reakce, jejich rozlišení a vnitřní mechanismus; - úprava oxidačně-redukčních reakcí;	1. Obecná chemie - základní typy chemických reakcí - protolytické reakce - výpočty pH roztoků kyselin, zásad a tlumivých roztoků - oxidačně redukční reakce;	15
- vysvětlí vlastnosti anorganických látek; - tvoří chemické vzorce a názvy anorganických sloučenin; - tvoří a čte latinské názvy vybraných anorganických sloučenin, které se uplatňují ve zdravotnictví; - charakterizuje jednotlivé prvky a jejich anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí; - uvede prvky důležité pro lidský organismus, jejich funkci, zdroje a význam; - objasní stavbu běžných komplexních sloučenin a napíše jejich vzorec;	2 Anorganická chemie - anorganické látky, oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli; - nepřechodné prvky (s a p prvky) a jejich anorganické sloučeniny - jejich příprava a výroba - jejich použití;	53

3. ročník – 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: - napíše a odvodí s porozuměním stavby běžných komplexních sloučenin jejich vzorce;	2. Anorganická chemie - přechodné prvky - názvosloví komplexních sloučenin; - chemické prvky v lidském organismu	10

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– objasní postup stanovení iontů na suché a mokré cestě; - připraví odměrný roztok a provede stanovení a výpočet koncentrace; - uvede na příkladech analytické metody používané pro sledování kvality např. vnějšího i vnitřního ovzduší, vody, potravin, provede jednoduché měření;	3. Analytická chemie – rozdělení metod;	3
– zhodnotí postavení atomu uhlíku v periodické soustavě prvků z hlediska počtu a vlastností organických sloučenin; – charakterizuje skupiny uhlovodíků a jejich deriváty a tvoří jejich chemické vzorce a názvy; – uvede významné zástupce organických sloučenin a zhodnotí jejich využití zejména ve zdravotnictví a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí; – charakterizuje typy reakcí organických sloučenin a dokáže je využít v chemické analýze,	4. Organická chemie – vlastnosti atomu uhlíku; – klasifikace a názvosloví organických sloučenin; – typy reakcí v organické chemii; – organické sloučeniny v běžném životě a a zdravotnické praxi po karboxylové kyseliny; – vliv organických látek na zdraví člověka – benzen a další aromatické uhlovodíky – karcinogenní látky; – nebezpečí vlivu PVC na zdraví člověka, vliv dalších plastů na životní prostředí; -organické sloučeniny ve vývoji nových materiálů a technologií	55

4. ročník – 60 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: -popíše příklady uplatnění chemických jevů a postupů při vývoji nových materiálů a technologií využívaných ve zdravotnictví;	Organická chemie – deriváty karboxylových kyselin – funkční – substituční – jejich zástupci, vlastnosti, příprava, charakteristické reakce;	40
– charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny; – uvede složení, výskyt a funkce nejdůležitějších přírodních látek z hlediska lidského organismu a zdraví; -rozliší základní organické a anorganické látky lidského organismu; - charakterizuje základní živiny (sacharidy, tuky, bílkoviny), jejich význam a strukturu;	5. Biochemie – chemické složení živých organismů; – přírodní látky - bílkoviny, sacharidy, lipidy, - nukleové kyseliny, - biokatalyzátory; - vitamíny, avitaminóza, hypervitaminóza - hormony a enzymy	20

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

- charakterizuje vitamíny, enzymy a hormony a jejich funkci v lidském organismu; – objasní strukturu a význam nukleových kyselin; - vysvětlí podstatu biochemických dějů v živém organismu; - objasní acidobazickou rovnováhu organismu;		
--	--	--

4. ročník – 30 hodin (cvičení)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: – umí poskytnout 1. pomoc při poranění v laboratoři – poleptání kyselinami a hydroxidy; – umí rozlišovat laboratorní nádobí a pomůcky; – zvládne základní práce v laboratoři – využívá různé separační metody – provádí pokusy, které vedou k vysvětlení již probraného učiva.	Praktická cvičení – jednotlivá praktická cvičení, jsou aplikována na opakování látky z předchozích ročníků; – práce v laboratoři – bezpečnost práce;	30

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická České Budějovice, Husova 3

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

6.10 Somatologie

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Celková hodinová dotace: 4

Platnost od: 1. září 2025

Název předmětu	Somatologie				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	4	–	–	–	4

6.10.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obsahový cíl vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět somatologie je součástí celku vzdělávací oblasti RVP zdravotnická propedeutika. Cílem předmětu je vést žáky k poznání stavby a funkce lidského těla za fyziologických podmínek. Seznamuje žáky se základními vědomostmi z klinicky aplikované anatomie a fyziologie, též s přihlédnutím k histologickým a biochemickým aspektům. Obecným cílem je naučit žáka používat základní medicínské termíny a pochopit vzájemné vztahy stavby a funkce lidského těla. Svým obsahem se řadí mezi předměty odborné.

Charakteristika učiva:

Vyučovací předmět somatologie poskytuje žákům poznatky z nauky o lidském těle. Předmět somatologie je koncipován jako teoretický. Důraz je kladen především na morfologii tkání a stavbu a funkci orgánových soustav.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů hodnot a preferencí:

Vzdělávání vede k tomu, aby žáci:

- přemýšleli o podmínkách, které ovlivňují správné fungování lidského organismu;
- si v souvislosti se znalostmi o lidském těle uvědomili hodnotu lidského života a života vůbec;
- byli motivováni k dodržování zdravého životního stylu a ochraně životního prostředí;
- vnímali ve vzájemném vztahu křehkost a současně adaptabilitu lidského těla;
- uvědomili si důležitost nabytých znalostí ze somatologie pro svůj další odborný rozvoj.

Pojetí výuky

Předmět somatologie se vyučuje v prvním ročníku. Při probírání nového učiva je obvykle volena metoda výkladu nebo řízeného rozhovoru spojená s názorným vyučováním pomocí didaktické techniky. V hodinách je vyžadováno aktivní zapojení žáků do výuky např. zpracováváním referátů, diskuzí o vybraných problémech apod. Výuka počítá také s využitím odborné literatury a internetových zdrojů. Při výuce se používá česká a latinská odborná terminologie.

6.10.2 Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení vychází z klasifikačního řádu školy. Při hodnocení výsledků učení se vyučující zaměřuje na hloubku porozumění látce a schopnosti používat odbornou českou i latinskou terminologii. Ke kontrole vědomostí a dovedností slouží písemné testy po probrání určitých tematických celků a průběžné ústní zkoušení, které zároveň prověřuje schopnost žáka orientovat se na

anatomických modelech a obrazech. Při celkovém hodnocení žáků se přihlíží k jejich průběžné aktivitě ve vyučování.

6.10.3 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn. že absolventi by měli:

- *mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;*
- *ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;*
- *uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;*
- *s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;*
- *využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;*
- *sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;*
- *znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.*

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn. že absolventi by měli:

- *porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;*
- *uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;*
- *volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;*
- *spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).*

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- *vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;*
- *formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;*
- *účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;*
- *zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;*
- *dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;*
- *zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);*

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická České Budějovice, Husova 3

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

- *vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;*
- *dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě);*
- *chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.*

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn. že absolventi by měli:

- *posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;*
- *stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;*
- *reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;*
- *ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;*
- *mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;*
- *pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;*
- *přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;*
- *podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaújatě zvažovat návrhy druhých;*
- *přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.*

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn. že absolventi by měli:

- *jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;*
- *dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;*
- *jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;*
- *uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;*
- *chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;*
- *uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.*

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, tzn. že absolventi by měli:

- *mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.*

Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- *správně používat a převádět běžné jednotky;*
- *používat pojmy kvantifikujícího charakteru.*

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn. absolvent:

- *ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;*
- *získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;*
- *vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;*
- *navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokáže poradit ostatním s běžnými technickými problémy.*

Odborné kompetence

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, tzn. aby absolventi:

- *zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí a zdraví, sociální dopady;*
- *nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.*

Ovládat vědomosti a dovednosti potřebné pro další studium zdravotnických oborů, tzn. aby absolventi:

- *získali vhled do základních disciplín studia zdravotnických oborů a představu o obsahu a náročnosti uvažovaného vysokoškolského nebo vyššího odborného studia těchto oborů;*
- *samostatně zpracovávali a interpretovali data a poznatky získané z odborných pramenů nebo prostřednictvím pozorování, experimentů a jiných badatelských metod;*

- *dovedli využívat znalosti přírodovědných jevů a zákonů i poznatky z odborných disciplín při řešení vybraných problémů souvisejících se studovaným oborem;*
- *vyjadřovali se přesně, odborně a jazykově správně, rozuměli základní odborné terminologii;*
- *efektivně pracovali s prostředky digitálních technologií a užívali získané dovednosti, spolu s dovednostmi pracovat efektivně s odbornou literaturou, ke studijním účelům a k řešení zadaných úkolů;*
- *uplatňovali teoretické znalosti při aktivní podpoře a ochraně zdraví a měli přehled o systému péče o zdraví obyvatel v ČR.*

6.10.4 Aplikace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- *měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;*
- *dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení;*
- *vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.*

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- *cháпали postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;*
- *respektovali principy udržitelného rozvoje;*
- *pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;*
- *osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání.*

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- *identifikovali a formulovali vlastní priority a cíle;*
- *měli aktivní a tvořivý přístup při vytváření profesní kariéry;*
- *přijali osobní odpovědnost při rozhodování;*
- *rozvíjeli komunikační dovednosti a sebe prezentaci;*
- *byli otevření vůči celoživotnímu učení.*

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- *dokázali užívat informační technologie k získávání potřebných informací;*
- *naučili se používat aplikační a programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání;*
- *v přírodovědném vzdělávání pracovali s digitálními technologiemi při vytváření modelů, při badatelských a experimentálních činnostech a jejich prezentaci, při zpracování*

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

a vyhodnocování získaných údajů, při analýze a řešení přírodovědných problémů a při komunikaci, vyhledávání a interpretaci přírodovědných informací.

6.10.5 Mezipředmětové vztahy:

Předmět somatologie předpokládá spolupráci s dalšími předměty:

- *latinský jazyk* – žák se v rámci somatologie učí latinské terminologii používané ve zdravotnictví;
- *patologie* – vědomosti získané v somatologii jsou klíčové pro pochopení nemocí;
- *základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny* – žák využije vědomosti získané v somatologii;
- *klinická propedeutika*;
- *první pomoc* – žák naváže na výsledky svého vzdělávání v somatologii.

6.10.6 Doporučené počty hodin pro jednotlivé tematické celky:

Tematický celek	Počet hodin
1 Úvod do předmětu	2
2 Základní orientace na lidském těle	2
3 Funkční morfologie tkání	6
4 Opěrná a pohybová soustava	17
5 Krev, imunitní systém	8
6 Krevní oběh, mízní systém	15
7 Dýchací systém	9
8 Trávicí systém a metabolismus	18
9 Močový systém a vylučování	6
10 Pohlavní systém	9
11 Kožní systém	4
12 Řízení činnosti organismu, látkové řízení	12
13 Nervové řízení organismu	19
14 Smyslové orgány	9

6.10.7 Rozpis učiva a výsledky vzdělávání:

1. ročník – 136 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: - charakterizuje somatologii jako vědu sdružující poznatky z morfologických a funkčních oborů biologie člověka a její vztah k dalším oborům; - chápe přínos předmětu pro svůj studijní obor; - rozdělí biologické vědy a vyjmenuje základní lékařské vědy;	1 Úvod do předmětu - předmět somatologie - základní třídění biologických a lékařských věd	2

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

- určí základní anatomické postavení lidského těla, základní roviny, směry a pohyby;	2 Základní orientace na lidském těle - základní roviny a směry	2
- popíše funkční morfologii tkání;	3 Funkční morfologie tkání	6
- vysvětlí stavbu a růst kostí, popíše stavbu lebky, osového skeletu a kostry končetin; - objasní stavbu a činnost svalů, má přehled o hlavních svalových skupinách; - popíše správné držení těla a pohybové stereotypy, na modelovém příkladu ukáže nejčastější odchylky od normy;	4 Opěrná a pohybová soustava - stavba a růst kostí - stavba lebky, osového skeletu a kostry končetin - hlavní druhy kloubů - stavba a činnost svalů - hlavní svalové skupiny	17
- vysvětlí funkci a složení krve; - popíše určování krevních skupin v systému ABO a jeho význam; - vysvětlí význam jednotlivých druhů imunity; - objasní základní principy zástavy krvácení, srážení krve a hemolýzy; - vysvětlí pojem imunita a fungování imunitních mechanismů;	5 Krev, imunitní systém - funkce a složení krve - srážení krve - rozlišení krevních skupin - imunita a funkce imunitních mechanismů	8
- popíše stavbu kardiovaskulární soustavy, objasní funkci a činnost srdce, popíše průběh krevního oběhu; - vysvětlí význam a složení mízního systému;	6 Krevní oběh, mízní systém - stavba kardiovaskulární soustavy - funkce a činnost srdce - krevní oběhy - význam a složení mízního systému	15
- popíše stavbu a funkci orgánových soustav a jednotlivých orgánů; - objasní vzájemné vztahy a koordinaci orgánových soustav; - prezentuje topografické krajiny a oblasti těla včetně uložení orgánů a jejich vzájemných prostorových vztahů; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;	7 Dýchací systém - stavba a funkce dýchací soustavy - vnější a vnitřní dýchání	9
popíše stavbu a funkci orgánových soustav a jednotlivých orgánů; - objasní vzájemné vztahy a koordinaci orgánových soustav; - prezentuje topografické krajiny a oblasti těla včetně uložení orgánů a jejich vzájemných prostorových vztahů; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;	8 Trávicí systém a metabolismus - části a stavba orgánů trávicí trubice a její význam - mechanické a chemické zpracování potravy - trávicí žlázy a jejich enzymy - metabolismus základních živin	18

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

- popíše stavbu a funkci orgánových soustav a jednotlivých orgánů; - objasní vzájemné vztahy a koordinaci orgánových soustav; - prezentuje topografické krajiny a oblasti těla včetně uložení orgánů a jejich vzájemných prostorových vztahů; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;	9 Močový systém a vylučování - anatomie a fyziologie ledvin a močových cest - tvorba moči a její vylučování	6
- popíše stavbu a funkci orgánových soustav a jednotlivých orgánů; - objasní vzájemné vztahy a koordinaci orgánových soustav; - prezentuje topografické krajiny a oblasti těla včetně uložení orgánů a jejich vzájemných prostorových vztahů; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;	10 Pohlavní systém - stavba reprodukčního systému muže a ženy - menstruační a ovulační cyklus - oplození, vývoj zárodku, těhotenství	9
- popíše stavbu a funkci orgánových soustav a jednotlivých orgánů; - objasní vzájemné vztahy a koordinaci orgánových soustav; - prezentuje topografické krajiny a oblasti těla včetně uložení orgánů a jejich vzájemných prostorových vztahů; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;	11 Kožní systém - stavba a funkce kožní soustavy - přídatné kožní orgány	4
- uvede principy látkového řízení a regulace organismu, objasní stavbu a činnost žláz s vnitřní sekrecí; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;	12 Řízení činnosti organismu, látkové řízení - principy látkového řízení a jejich regulace - význam žláz s vnitřní sekrecí a příslušných hormonů	12
- uvede principy řízení a regulace organismu, objasní anatomickou stavbu a činnost nervové soustavy a smyslových orgánů;	13 Nervové řízení organismu - princip a průběh reflexního děje - stavba a činnost centrální i periferní NS a vegetativního nervstva	19
- objasní anatomickou stavbu a činnost smyslových orgánů; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.	14 Smyslové orgány - receptory a jejich činnost - stavba a funkce jednotlivých smyslových orgánů	9

6.11 Biologie

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Celková hodinová dotace: 11

Platnost od: 1. září 2025

Název předmětu	Biologie				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	–	3	3	2	8

6.11.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Předmět biologie je součástí všeobecného vzdělávání. Znalosti z biologie umožňují žákům uvědomit si svou sounáležitost s přírodou a převzít alespoň část odpovědnosti za její dnešní a především budoucí stav. Výuka biologie taktéž významně přispívá k utváření uceleného vědomostního základu potřebného ke studiu somatologie a dalších odborných předmětů.

Charakteristika učiva

Vyučovací předmět biologie poskytuje žákům především poznatky z obecné biologie, anatomie a fyziologie živých organismů, včetně člověka a jejich zařazení do systému. Organismy způsobující nemoci nebo naopak zdravotně prospěšné organismy jsou probrány podrobněji. Žáci jsou rovněž seznámeni se základními principy dědičnosti a jejich vlivem na zdraví organismů, obzvláště na zdraví člověka. Další důležitou oblastí biologie je výuka ekologie, vztah člověka k životnímu prostředí a jeho podíl na vzniku globálních ekologických problémů.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů hodnot a preferencí

Výuka biologie směřuje k tomu, aby žáci:

- *měli úctu k sobě samým a ke všem ostatním formám života*
- *uvědomovali si závislost člověka na živých organizmech a neživé přírodě*
- *měli pozitivní vztah k přírodnímu prostředí a svým postojem a chováním ovlivňovali okolí*
- *uvědomovali si přínos biologických věd pro vědecko-technický rozvoj i pro běžný život, pro rozvoj medicíny a pro péči o zdraví*

Pojetí výuky

Předmět biologie se vyučuje ve všech ročnících. Při probírání nového učiva je obvykle volena metoda výkladu nebo řízeného rozhovoru spojená s názorným vyučováním pomocí didaktické techniky. Aktivita žáků je podněcována řešením samostatných úkolů (např. genetických příkladů) a zadáváním seminárních prací s využitím odborné literatury, internetu a sběru přírodnin. Teoretické znalosti jsou rovněž prohlubovány prováděním jednoduchých biologických experimentů v laboratoři nebo v terénu.

6.11.2 Hodnocení výsledků žáků

Kritéria hodnocení odpovídají Klasifikačnímu řádu SZŠ a VOŠZ České Budějovice. Jednotlivá hodnocení se provádějí klasifikačními stupni 1–5. Při hodnocení výsledků žáků se bude při

písemném i ústním zkoušení klást důraz nejen na teoretické znalosti, ale i na schopnosti aplikovat teorii na příkladu. Při celkovém hodnocení žáků se přihlíží i k jejich průběžné aktivitě ve vyučování, dovednosti pracovat s odbornými informacemi a ke kvalitě zpracování samostatných prací.

6.11.3 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn. že absolventi by měli:

- *mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;*
- *uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;*
- *s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.) pořizovat si poznámky;*
- *znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.*

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn. že absolventi by měli:

- *porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;*
- *volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;*

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- *formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;*
- *zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);*
- *vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;*

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn. že absolventi by měli:

- *mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti;*
- *přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;*

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn. že absolventi by měli:

- *chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;*
- *být schopen chránit sebe a postarat se i o ostatní organizmy za mimořádných událostí (povodně, extrémní sucho, epidemie, kontakt s biologickými zbraněmi apod.)*

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, tzn. že absolventi by měli:

- *mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;*
- *uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;*

Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- *správně používat a převádět běžné jednotky;*
- *číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.).*

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn. absolvent:

- *ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;*
- *získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;*
- *vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;*
- *navrhne prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokáže poradit ostatním s běžnými technickými problémy.*

Odborné kompetence

Ovládat vědomosti a dovednosti potřebné pro studium zdravotnických oborů, tzn. aby absolventi:

- získali vzhled do problematiky oborů nacházejících uplatnění ve zdravotnictví, měli reálnou představu o obsahu a náročnosti vysokoškolského a vyššího odborného studia zaměřeného na výkon jednotlivých zdravotnických povolání;
- ovládali základní metody vědecké práce a přírodovědného a zdravotnického výzkumu;
- aplikovali přírodovědné principy na řešení problémů souvisejících s vlastnostmi a chováním bioplazmy a tím se zdravím člověka;
- samostatně zpracovávali a interpretovali data získaná prostřednictvím pozorování, experimentů a měření chemických, fyzikálních a biologických procesů probíhajících v živé hmotě;
- užívali odbornou terminologii zejména v obecné symptomatologii;
- efektivně pracovali s prostředky informačních a komunikačních technologií a užívali získané dovednosti, spolu s informacemi vyhledávanými v odborné literatuře, zejména k aplikacím v oblasti zdravotnictví;
- uplatnili teoretické poznatky při aktivní podpoře a ochraně zdraví a orientovali se v systému péče o zdraví.

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn. aby absolventi:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem;
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik.

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb, tzn. aby absolventi:

- dodržovali stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti.

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, tzn. aby absolventi:

- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

6.11.4 Aplikace průřezových témat:

Člověk v demokratické společnosti:

Výuka biologie rozvíjí všeobecný rozhled žáků a vybavuje je základními teoretickými znalostmi nutnými např. pro kritické posouzení medializovaných témat jako je klonování organismů, geneticky modifikované potraviny apod. Získaná schopnost kritického myšlení a nutnost přijímat kompromisy jsou cennými vlastnostmi v každodenním životě jednotlivce i celé společnosti.

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická České Budějovice, Husova 3

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

Člověk a životní prostředí:

Vztah člověka k životnímu prostředí je přirozenou součástí učiva biologie. Žáci jsou vedeni k respektování zásad péče o životní prostředí a pozitivnímu vztahu k životnímu prostředí.

Člověk a digitální svět:

Vzhledem k obrovskému rozvoji biologie v posledních letech a tudíž k rychlému zastarávání informací v tomto oboru je nutné, aby žáci čerpali a ověřovali své znalosti pomocí celosvětové sítě Internet.

V přírodovědném vzdělávání jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby pracovali s digitálními technologiemi při vytváření modelů, při badatelských a experimentálních činnostech a jejich prezentaci, při zpracování a vyhodnocování získaných údajů, při analýze a řešení přírodovědných problémů a při komunikaci, vyhledávání a interpretaci přírodovědných informací.

6.11.5 Mezipředmětové vztahy:

Předpokladem pro úspěšné zvládnutí učiva biologie je spolupráce především s následujícími předměty:

Chemie – chemické složení živých a neživých soustav, chemické rovnice, význam makromolekulárních látek

Matematika a fyzika – převody jednotek, grafy funkcí, zpracování protokolů z laboratorních prací

Mikrobiologie – viry, bakterie

Latinský jazyk – latinská terminologie

Psychologie – ontogeneze člověka

Klinická propedeutika – znalost anatomie a fyziologie člověka umožňuje rozpoznat příznaky onemocnění

IKT – práce s internetem, prezentace

Občanská nauka – dopad ekologických problémů na ekonomii a sociologii

6.11.6 Doporučené počty hodin pro jednotlivé tematické celky

Tematický celek	Počet hodin
Obecná biologie	44
Základy mikrobiologie	8
Biologie rostlin	70
Biologie hub	10
Biologie prvoků	8
Biologie živočichů	84
Genetika	25
Ekologie	15

6.11.7 Rozpis učiva a výsledky vzdělávání:

2. ročník – 102 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák:	1 Obecná biologie	14

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– vysvětlí obecné znaky živé hmoty; – charakterizuje chemické složení organismů; – objasní stavbu prokaryotické a eukaryotické buňky; – vysvětlí význam a funkci jednotlivých organel; – objasní rozdíly mezi jednotlivými typy buněk; – vysvětlí význam diferenciací a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy;	– obecné vlastnosti a chemické složení živých soustav – buněčná fyziologie – diferenciací a specializace buněk mnohobuněčných organismů	
– klasifikuje a charakterizuje mikroorganismy; – uvede nečastější virová a bakteriální onemocnění, zhodnotí význam virů a bakterií včetně ochrany a léčby onemocnění; – uvede význam sinic pro zdraví člověka a v ekosystému;	2 Základy mikrobiologie – systematické členění mikroorganismů – stavba, funkce a význam virů a bakterií – stavba, funkce a význam sinic a prochlorofyt	8
– popíše stavbu těla hub, rozlišuje a charakterizuje různé typy jejich rozmnožování; – pozná typické zástupce skupin; – uvede praktický význam skupin hub s ohledem na využití ve zdravotnictví;	3 Biologie hub – obecná stavba – typy rozmnožování – systematické třídění – zástupci a jejich využití – lišejníky	10
– klasifikuje a charakterizuje rostlinná pletiva; – popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů; – vysvětlí hlavní fyziologické pochody v rostlinném organismu; – charakterizuje stavbu, výskyt, význam a hlavní zástupce nižších a vyšších rostlin; – objasní princip vývojových cyklů výtrusných a semenných rostlin a jejich rozmnožování; – určuje účinné látky a jejich využití na příkladech významných léčivých rostlin;	4 Biologie rostlin – stavba a fyziologie rostlin – systém nižších a vyšších rostlin	70

3. ročník – 102 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
---------------------	-------	-------------

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

Žák: – uvede základní třídění prvků a označí původce onemocnění člověka;	1 Biologie prvků – charakteristika prvků, systematické rozdělení, významní zástupci	8
– vysvětlí vznik mnohobuněčných organismů; – klasifikuje a charakterizuje živočišné tkáně; – charakterizuje vybrané taxony, zejména se zaměřením na parazity člověka; – uvede příklady zdravotních důsledků některých bezobratlých pro člověka; – charakterizuje a třídí strunatce; – popíše hlavní taxony z hlediska anatomických a fyziologických znaků; – vyjmenuje významné zástupce obratlovců, jejich výskyt, význam, jejich ekologii a etologii;	2 Biologie živočichů – vznik mnohobuněčných živočichů – hlavní zástupci bezobratlých významní pro člověka, parazitické organismy – charakteristika a systematické rozdělení strunatců – nejdůležitější skupiny obratlovců	84
– objasní teorie o vzniku života na Zemi; – charakterizuje chemickou a biologickou evoluci biosféry; – popíše hlavní evoluční teorie a jejich podstatu; – popíše hlavní mezníky v evoluci	3 Obecná biologie – vznik a vývoj živých soustav na Zemi – evoluce	10

4. ročník – 60 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: – popíše na příkladu biogenních prvků jejich členění; – popíše chemické složení a význam anorganických a organických látek v živých organismech; – vysvětlí princip transportních dějů uvnitř buňky; – definuje a klasifikuje metabolismus a vysvětlí základní metabolické pochody v buňce; – popíše buněčný cyklus; – charakterizuje základní typy buněčného dělení;	1 Obecná biologie – obecné vlastnosti a chemické složení živých soustav – buněčná fyziologie – buněčný cyklus, typy buněčného dělení	20

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– vysvětlí význam diferenciaci a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy;		
– vysvětlí význam pojmů genetika, heredita a variabilita, genetická informace, alela, gen, genotyp, fenotyp; – vysvětlí molekulární příčiny dědičnosti; – vysvětlí rozdíl mezi úplnou a neúplnou dominancí; – demonstruje Mendlovy zákony na konkrétních příkladech monohybridismu a dihybridismu; – vysvětlí princip genové vazby a Morganovy zákony; – vymezi genetickou podstatu pohlavního rozmnožování a vazby genů na pohlaví; – objasní podstatu dědičnosti mitochondrií, plastidů; – vysvětlí princip a příčinu mutací, uvede jednotlivé typy mutací a druhy mutagenů; – uvede příklady metod studia dědičnosti člověka používaných v praxi a jejich přínos; – řeší jednoduché příklady genetického poradenství; – objasní genealogii vybraných chorob, významných znaků a krevních skupin; – vysvětlí podstatu genového inženýrství a jeho užití ve zdravotnictví, využití plazmidů; – objasní pojmy genetiky populací a aplikuje na příkladech Hardy–Weinbergův zákon; – vysvětlí genetické mechanismy v evoluci;	2 Genetika – základní pojmy – vznik znaku z genu – mono a dihybridismus, Mendlovy zákony – genová vazba, Morganovy zákony – pohlavní rozmnožování, vznik gamet, dědičnost vázaná na pohlavní chromozomy – mimojaderná dědičnost – mutace – metody genetiky – genetika člověka (dědičnost chorob, významných znaků, krevních skupin, kvantitativních znaků), genetická prognóza – dědičnost virů a bakterií, genové inženýrství – genetické zákonitosti v populacích – genetické zákonitosti v evoluci	25
– objasní pojem ekologie a uvede její rozčlenění; – definuje a vhodně používá ekologickou terminologii; – vysvětlí závislost živých organismů na abiotických a biotických podmínkách;	3 Ekologie – ekologie a její klasifikace – základní ekologické pojmy – abiotické a biotické podmínky života – ochrana a tvorba životního prostředí – chráněná území – ekologické problémy	15

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– vyjmenuje faktory ohrožující životní prostředí a uvede perspektivní řešení jeho ochrany; – charakterizuje typy chráněných území v naší republice; – diskutuje věcně o aktuálních ekologických problémech na lokální a globální úrovni.		
--	--	--

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

6.12 Zeměpis

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Celková hodinová dotace: 3

Platnost od: 1. září 2025

Název předmětu	Zeměpis				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	2	1	–	–	3

6.12.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle předmětu

Vyučovací předmět zeměpis (ZEM) je součástí všeobecného vzdělávání. Obecným cílem předmětu je způsobilost žáků orientovat se v reálném a virtuálním (kartograficky zobrazeném) prostoru. Předmět rozvíjí geografické, tj. časoprostorové, myšlení žáků, umožňuje jim orientovat se v současném světě s ohledem na civilizační vývoj a problémy lidstva, vede je ke kritickému myšlení s cílem uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnost každého člověka za kvalitu života. Geografie poskytuje obecný přehled i cílené informace o světových regionech včetně poznání domácího regionu. Vede žáky k chápání, hodnocení a vytváření vlastního názoru na vzájemně provázané vztahy ekonomické, sociální, kulturní a politické v konceptu tzv. trvalé udržitelnosti v podmínkách globalizace.

Charakteristika učiva

Učivo je rozděleno do tří základních celků včetně jednoho doplňkového celku. První celek zahrnuje základy kartografie, přírodní, hospodářskou a sociální sféru včetně aplikované geografie. Druhý celek tvoří regionální zeměpis světadílů. Třetí, časově nejméně dotovaný, celek zahrnuje téma Česká republika. Poměr hodinové dotace všech celků včetně doplňkového celku (aplikovaná geografie) v obou ročnících je v poměru 4 : 6.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka zeměpisu směřuje k tomu, aby žáci:

- získávali, třídili a kriticky hodnotili geografické informace
- četli a interpretovali informace z různých druhů map
- vyhledávali a využívali informace ze sekundárních zdrojů (internet a jiná média, odborné texty, mapy, fotografie, statistické údaje apod.)
- uvědomovali si a naučili se odpovídat na globální problémy lidstva a orientovali se v geopolitických změnách a problémech
- získali trvalý zájem o cestování, poznávání svého regionu a života, tradic a etnických odlišností v jiných regionech
- orientovali se prakticky za účelem cestování i vlastní realizace cest (orientace v jízdních a leteckých rádech apod.)

Pojetí výuky

Stěžejní pro výuku zeměpisu je zajímavost výkladu, aktivizace žáků a variabilita motivujících činností v hodinách. Část výuky je realizována teoretickou formou, kde jsou žákům prezento-

vány základní a nové, aktualizované informace včetně potřebné geografické terminologie, kterou žáci využívají v praktických tvůrčích a projektových činnostech. Tvůrčí činnosti žáků a aplikace geografických poznatků do praxe jsou preferovány zejména ve výuce regionálního zeměpisu světadílů. Nedílnou součástí výuky jsou odborné exkurze, tematicky zaměřené vzdělávací pořady, dokumentární a naučné filmy, obrazové i textové prezentace, projekty, referáty, kvízy, doplňovačky a fotografické materiály.

6.12.2 Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení vychází z klasifikačního řádu SZŠ.

Ke kontrole vědomostí slouží písemné zkoušení formou testů, doplňování tzv. slepých map, praktické orientační zkoušení na mapě, ústní zkoušení a vědomostní a poznávací počítačové testy. Stěžejními formami výsledného hodnocení jsou písemné testy, práce s mapou a vlastní prezentace žáků. Při celkovém hodnocení žáků se přihlíží k jejich průběžné aktivitě při vyučování.

6.12.3 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn. že absolventi by měli:

- *mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;*
- *ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;*
- *uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;*
- *využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;*
- *sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;*

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn. že absolventi by měli:

- *porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;*
- *uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;*
- *volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;*
- *spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).*

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- *vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;*

- *formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;*
- *účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;*
- *dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;*
- *vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;*

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn. že absolventi by měli:

- *reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;*
- *ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;*
- *pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;*
- *přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;*
- *podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaújatě zvažovat návrhy druhých;*

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn. že absolventi by měli:

- *jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;*
- *dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;*
- *jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;*
- *uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;*
- *zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;*
- *chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;*
- *uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;*
- *uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;*
- *podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.*

Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- *správně používat a převádět běžné jednotky;*

- *používat pojmy kvantifikujícího charakteru*
- *provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;*
- *nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení;*
- *číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);*
- *aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;*
- *efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.*

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn. absolvent:

- *ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;*
- *získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;*
- *vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;*
- *navrhne prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokáže poradit ostatním s běžnými technickými problémy.*

Odborné kompetence

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, tzn. aby absolventi:

- *znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;*
- *zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady;*
- *efektivně hospodařili s finančními prostředky;*
- *nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.*

6.12.4 Aplikace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou motivováni k týmové práci a kolektivní spolupráci, učí se toleranci vůči sobě samým a zprostředkovaně i vůči menšinám a jiným etnikům, učí se vytvářet své vlastní postoje, obhajovat je a učí se respektovat a být tolerantní vůči názorům druhých.

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

Člověk a životní prostředí

Žáci rozvíjejí své geografické myšlení ve vztahu ke globálním problémům soudobého světa. Jedním ze zásadních témat jsou také otázky životního prostředí. Geografie rozvíjí environmentální vědomí žáků a utváří jejich objektivních názory na téma trvale udržitelného rozvoje.

Člověk a svět práce

Geografie poskytuje žákům obecné i cíleně zaměřené informace o vývoji světové populace, problémech demografického vývoje, územním pohybu obyvatel a s ním spojenými riziky stagnace regionálních i makroregionálních ekonomik, vývoje světového trhu a dělby práce. Žáci jsou vedeni k získávání relevantních informací o současných trendech ve vývoji národního i světového hospodářství a jsou informováni o možnostech jejich budoucího uplatnění na trhu práce.

Člověk a digitální svět

V přírodovědném vzdělávání jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby pracovali s digitálními technologiemi při vytváření modelů, při badatelských a experimentálních činnostech a jejich prezentaci, při zpracování a vyhodnocování získaných údajů, při analýze a řešení přírodovědných problémů a při komunikaci, vyhledávání a interpretaci přírodovědných informací.

6.12.5 Mezipředmětové vztahy

Předmět zeměpis předpokládá spolupráci s dalšími předměty:

- *dějepis - vznik života na Zemi; historie, vývoj a konflikty civilizací, koloniální politika, rozdělení světa mezi velmoci, politická mapa světa apod.*
- *biologie - geobiomy Země, krajinné ekosystémy, živočišná a rostlinná pásma (světová fauna a flóra), ekologická a environmentální politika, etnické skupiny obyvatelstva, apod.*
- *společenské vědy - světové kulturní oblasti, mezinárodní trh a finance, mezinárodní hospodářské organizace, politické uspořádání států světa (geografická politologie), světová náboženství, apod.*
- *matematika a fyzika - kartografie, Vesmír, endogenní a exogenní faktory utváření Země apod.*

6.12.6 Tabulka tematických celků

Tematický celek	Počet hodin
I. Základy kartografie; přírodní, hospodářská a sociální sféra včetně aplikované geografie	32
II. Regionální zeměpis světadílů	64
III. Česká republika	6

6.12.7 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník - 68 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence	Obsah vzdělávání	Počet hodin

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

Žák - vysvětlí, co je geografie a jaký je její praktický význam pro člověka - vysvětlí, co je hlavním předmětem zájmu současné geografie; - charakterizuje hlavní geosféry Země;	I. Základy kartografie; přírodní sféra 1. Úvod do geografie - definice geografie - geografie jako věda - druhy geosféry	32 2
- popíše kartografická zobrazení; - dovede pracovat s měřítkem mapy, číst a interpretovat obsah map; - žák se prakticky zdokonaluje v práci s mapou;	2. Znázornění země na mapách - geometrická podstata map - obsah a náplň map, - mapování a současné mapy	3
- popíše postavení Země jako planety ve vesmíru, její pohyby a vysvětlí důsledky těchto pohybů; - charakterizuje členění reliéfu zemského povrchu; - popíše hlavní typy vyvěřelých, usazených a přeměněných hornin; - vysvětlí stavbu a složení zemského nitra a zemské kůry; - objasní vliv endogenních a exogenních faktorů na utváření zemského povrchu; - charakterizuje zemskou atmosféru, rozebere proudění vzduchu a klimatické pásy; - roztrídí a posoudí zásoby vody na Zemi; - vysvětlí velký a malý hydrologický oběh; - rozliší a specifikuje na mapě světa moře a oceány, vysvětlí mořské proudy a dmutí; - popíše vznik půdy, půdní typy a druhy - objasní faktory ovlivňující uspořádání rostlinstva na Zemi a uspořádání živočišných pásem a stupňů; - charakterizuje a ukáže na mapách jedn. geonomy; porovná rozdíly mezi nimi;	3. Přírodní sféra - Země jako planeta - litosféra - atmosféra - hydrosféra - pedosféra - biosféra - krajinné ekosystémy: - geonomy: deštné pralesy, tropy, savany, pouště, subtropy, stepi, lesy mírného pásu, tajgy, tundry, lesotundry, polární oblasti	12
- popíše vývoj světové populace, vysvětlí termíny: demografie, reprodukce, migrace, urbanizace, jádra a periferie; - popíše nerovnoměrné rozložení populace ve světě;	4. Sociální a hospodářská sféra - světová populace - územní rozložení obyvatelstva - struktura populace - územní pohyb obyvatelstva - jádra a periferie	11

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

- rozebere vývoj světové populace a problémy a rizika demografického vývoje (depopulace); - vysvětlí územní pohyb obyvatel včetně současných trendů; - komplexně charakterizuje sídelní systémy; - srovná městská sídla a vede diskuzi o kladech a záporech urbanizace; - objasní vznik jader a periferních oblastí; - rozliší fáze vývoje moderního světového hospodářství a tendence jeho dalšího vývoje; - rozliší hlavní lidské aktivity; - vysvětlí termín primární sektor a vyjmenuje jeho odvětví (struktura); - vysvětlí termín sekundární sektor a vyjmenuje jeho odvětví, vysvětlí význam tzv. strategických surovin, - ukáže na mapě průmyslové a energetické regiony světa (naleziště surovin); - vysvětlí termín terciér, vyjmenuje jeho odvětví a objasní význam; - komplexně charakterizuje světovou produkci potravin a vysvětlí rozdíly mezi vyspělými zeměmi a zeměmi třetího světa; - popíše typy krajin, jejich vlastnosti, krajinotvorní činitele a procesy	- rozdělení zemí podle stupně ekonomického rozvoje - průmyslové oblasti světa - dopravní obslužnost - mezinárodní hospodářské organizace - mezinárodní trh a finance - politické uspořádání států světa, primární sektor, sekundární sektor, terciér, státy světa podle stupně rozvoje globalizace - krajina	
- vysvětlí, co je regionální politika, komplexně rozebere životní prostředí sídla školy a mikroregionu; - zdůvodní úsilí o vyrovnaní rozdílů mezi regiony; - seznámí se s EU a popíše její strukturu (orgány a jejich centra)	5. Aplikovaná geografie - regionální politika - strategie rozvoje regionů - Evropská unie	4
- s pomocí mapy přehledně charakterizuje přírodní poměry Evropy; - objasní politicko-hospodářské postavení Evropy ve světě; - podá geografickou syntézu evropských zemí a posoudí politické, sociální a kulturní problémy přeměny společnosti v zemích bývalého komunistického	II. Regionální zeměpis světadílů 1. Evropa - přírodní poměry - politické poměry - státy střední, severní, západní, jižní a východní Evropy	36 20

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

bloku; srovná je s vývojem tzv. západních zemí		
- podá geografickou syntézu vybraných asijských zemí; - diferencuje rozdíly mezi jednotlivými regiony a charakterizuje nejvýznamnější státy a oblasti v regionu; - seznámí se státy vyvážejícími ropu a charakterizuje činnost organizace OPEC	2. Asie - asijská část Ruska, středoasijské republiky, východní Asie, jihovýchodní Asie, jižní Asie, jihozápadní Asie, Blízký východ (Levanta)	16

2. ročník – 34 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence	Obsah vzdělávání	Počet hodin
Žák	II. Regionální zeměpis světadílů	28
-s pomocí mapy přehledně charakterizuje přírodní poměry regionu; - objasní politicko-hospodářské postavení vybraných zemí regionu; - debatuje o vybraném aktuálním geografickém problému Afriky; - podá geografickou syntézu kontinentu	3. Afrika - země islámské, černé a jižní Afriky - problémy černého kontinentu	8
- charakterizuje vývoj zemí v minulosti a současnosti; - analyzuje dnešní postavení USA ve světě	4. Severní Amerika - USA, Kanada	6
- podá geografickou syntézu zemí Latinské Ameriky; diferencuje rozdíl mezi jednotlivými regiony a charakterizuje nejvýznamnější státy a oblasti a její hlavní regionální problémy	5. Latinská Amerika - Mexiko a Střední Amerika, Jižní Amerika (Brazílie, Argentina, Andské země)	8
- podá geografickou syntézu kontinentu; - charakterizuje vývoj zemí v minulosti a současnosti	6. Austrálie a Oceánie	6
- provede základní geografickou charakteristiku ČR, popíše přírodní poměry, na mapě ukáže vybrané místopisné názvy; - pracuje se slepou mapou a doplňuje do ní vybrané údaje, debatuje o vybraných tématech zaměřených na polistopadové změny a směřování země v rámci EU	III. Česká republika	6

6.13 Informační a komunikační technologie

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Celková hodinová dotace: 6

Platnost od: 1. září 2025

Název předmětu	Informační a komunikační technologie				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	2(2)	2(2)	1(1)	1(1)	6(6)

6.13.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Cílem předmětu je vést žáky ke schopnosti rozpoznávat informatické aspekty světa a využívat poznatky z informatiky ke schopnosti řešit budoucí pracovní a životní situace, cílevědomě a systematicky volit a uplatňovat optimální postupy. Žáci se naučí porozumět výpočetním zařízením a principům, na kterých fungují, používat dostupné technické i programové prostředky, využívat aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání. Jedním ze stěžejních témat oblasti informačních a komunikačních technologií, a tedy i cílů výuky, je požadavek, aby žák zvládl efektivně pracovat s informacemi (zejména s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií) a komunikovat pomocí internetu.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu je tvořeno šesti celky. V úvodním celku *Data, informace a modelování* se žáci seznámí s principy uložení dat v digitální podobě a následného zpracování na počítači. Fyzické a programové vybavení počítače je náplní kapitoly *Hardware a software*. Kapitola *Počítačové sítě a síťové služby a bezpečnost v digitálním prostředí* žáky vede k pochopení toho, jak jsou počítače propojeny, jak efektivně vyhledat informace a zároveň dodržovat zásady ochrany dat i soukromí uživatele. Nejrozsáhlejším celem představuje *Aplikační software*, ve kterém se žáci naučí pracovat s běžnými kancelářskými aplikacemi, grafickými editory a programy pro úpravu multimédií, a to jak v podobě desktopových, tak i webových aplikací. Téma *Informační systém* je zaměřeno na pochopení prostředků a procesů, které slouží k ukládání, zpracovávání a poskytování informací. V kapitole *Tvorba, testování a provoz softwaru* se žáci naučí řešit úlohy s využitím algoritmů a vytvořit vlastní program.

Jednotlivé celky jsou rozděleny do 1. až 4. ročníku tak, aby výuka probíhala od jednodušších témat ke složitějším, k některým celkům se žáci vracejí ve 3 a 4. ročníku.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů hodnot a preferencí

Výuka IKT směřuje k tomu, aby žáci:

- měli důvěru ve vlastní schopnosti a dovednosti;
- rozpoznávali a formulovali problémy s ohledem na jejich řešitelnost;
- získali schopnost vypořádat se s otevřenými problémy a nejednoznačně zadanými úkoly;
- zkoumali, hodnotili relevantnost získaných informací;

- porozuměli základním pojmům a metodám informatiky jako vědního oboru a jeho uplatnění v ostatních vědních oborech a profesích;
- získávali, zaznamenávali, uspořádávali, strukturovali, předávali data a informace;
- rozkládali systémy a procesy na části, odhalovali jejich vztahy a strukturu;
- byli schopni uplatnit algoritmický způsob myšlení při řešení problémů, vytvářeli a formulovali postupy a řešení, které lze přenechat k vykonání jinému člověku nebo stroji;
- dokázali odhadnout, které úlohy jsou schopni řešit sami a u kterých si vyžádají pomoc odborníka;
- dorozuměli se a spolupracovali s ostatními při dosahování společného cíle;
- neohrožovali svým chováním v digitálním prostředí sebe, druhé ani technologie samotné.

Pojetí výuky

Výuka předmětu je koncipována tak, aby vedla žáky samostatně uplatňovat jejich znalosti a dovednosti v samostatných cvičeních. Část výuky je možné realizovat teoretickou formou, kdy jsou žákům vysvětleny a prezentovány potřebné informace ke zvládnutí daného tematického celku. Při této výuce je v maximální míře využívána prezentační technika k názorným ukázkám. Výuka probíhá v dělených skupinách žáků, kde každý žák může samostatně pracovat u počítače na zadaných úlohách.

6.13.2 Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení vychází z klasifikačního řádu SZŠ.

Ke kontrole vědomostí a dovedností slouží počítačové testy, praktické práce a ústní zkoušení. Stěžejní formou hodnocení žáků je hodnocení výsledků z praktických cvičení – zpracované výstupy řešených úloh, realizované prezentace na daná témata apod.

Při celkovém hodnocení žáků se přihlíží i k jejich průběžné aktivitě ve vyučování.

6.13.3 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn. že absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn. že absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- *vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;*
- *vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.*

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn. že absolventi by měli:

- *přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly.*

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn. absolventi by měli:

- *ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívat je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života;*
- *získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volit efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;*
- *vytvářet, vylepšovat a propojovat digitální obsah v různých formátech, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků;*
- *navrhovat prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokázat poradit ostatním s běžnými technickými problémy;*
- *vyrovnat se s proměnlivostí digitálních technologií a posoudit, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;*
- *předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.*

6.13.4 Aplikace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k aktivitě, ke snaze pomoci druhým; učí se obhajovat svůj názor, respektovat názor a výsledky práce druhých.

Člověk a životní prostředí

Žáci využívají údaje různých statistických výzkumů vztahujících se k životnímu prostředí, řeší úlohy, které se zabývají problematikou životního prostředí (vliv dopravy na životní prostředí, třídění odpadu apod.).

Člověk a svět práce

Výuka IKT vede žáky k tomu, aby si uvědomili zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělání, aby se orientovali ve světě práce, aby se naučili vyhledávat a posuzovat informace o profesních záležitostech, vzdělávacích možnostech.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k hlubšímu porozumění principů, na základě kterých pracují digitální technologie, a k rozvoji informatického myšlení, které uplatní při řešení i neinformatických problémů.

6.13.5 Mezipředmětové vazby

Předmět IKT předpokládá spolupráci s dalšími předměty:

- *český jazyk – použití šablony pro napsání životopisu, správné zásady pro napsání žádosti;*
- *matematika, fyzika, chemie – grafy funkcí, zpracování protokolů z laboratorních prací apod.*

6.13.6 Doporučené počty hodin pro jednotlivé tematické celky

Tematický celek	Počet hodin
Data, informace a modelování	8
Digitální technologie, hardware a software	10
Počítačové sítě, síťové služby a bezpečnost v digitálním prostředí	54
Aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti	96
Informační systémy	18
Tvorba, testování a provoz softwaru	14

6.13.7 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník – 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: – interpretuje data, posuzuje množství informace v datech, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvědomuje si omezení použitých modelů; – odhaluje chyby v datech; – porovná různé příklady kódování dat a jejich použití; vysvětlí proces digitalizace a jeho úskalí; – aktivně a s porozuměním používá různé datové formáty, ovládá konverzi mezi různými formáty téhož obsahu;	1. Data, informace a modelování – data a informace, interpretace dat; – informace a množství informace v datech; – chyby v datech a kontrola dat; – kódování informací a dat; – záznam, přenos a distribuce dat a informací v digitální podobě; – datové formáty, kódování různých formátů dat (např. text, obraz, zvuk, video); – zápis informace pomocí kódovací tabulky nebo kódovacího jazyka;	8

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– formuluje problém a požadavky na jeho řešení; získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; – používá systémový přístup k řešení problémů; – datové modely, jejich převody, porovnání.	– model jako zjednodušení reality (např. schéma, graf, diagram, pojmová a myšlenková mapa).	
– identifikuje v historii vývoje hardwaru i softwaru zlomové události; ukáže, které koncepty se nemění a které ano; – rozumí fungování hardwaru a periférií natolik, aby je mohl efektivně a bezpečně používat a snadno se naučil používat nové; – popíše, jakým způsobem operační systém zajišťuje své hlavní úkoly; – rozpozná různé druhy paměťových úložišť a popíše jejich základní principy, nastavuje sdílení a zálohování dat; – na základě porozumění fungování softwaru efektivně a bezpečně využívá různá uživatelská prostředí; – efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle;	2. Digitální technologie, hardware a software – zlomové události a technologie v historii a jejich vliv na obor, trh práce a společnost; – současná výpočetní zařízení, jejich technické parametry, základní komponenty; – připojitelné periferie, zobrazovací zařízení, vstupní/výstupní zařízení, rozhraní, porty a konektory; – souborový systém a paměťová úložiště; – operační systémy; – zařízení s vestavěnými systémy.	10
– porovná jednotlivé způsoby propojení digitálních zařízení, charakterizuje počítačové sítě a internet; vysvětlí, pomocí čeho a jak je komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti zajištěna; – rozumí fungování sítí natolik, aby je mohl bezpečně a efektivně používat;	3. Počítačové sítě a síťové služby – internet a počítačové sítě, přenos dat, komunikační protokol a adresování v síti; – typy, vlastnosti různých sítí, internet věcí; – fyzická a logická infrastruktura sítě, typy síťových zařízení, servery a datová centra; – cloudové a sdílené služby v síti; – webové aplikace a služby, hypertextový formát dat, URL adresa a doména;	14

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– identifikuje a řeší technické problémy vznikající při práci s digitálními zařízeními; poradí druhým při řešení typických závad; – volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací a odpovídající techniky (metody, způsoby) k jejich získávání; – správně interpretuje získané informace a výsledky jejich zpracování následně prezentuje vhodným způsobem s ohledem na jejich další uživatele;		
– vytváří, upravuje a uchovává strukturované textové dokumenty (ovládá typografická pravidla, formátování, práce se šablonami, styly, tvoří tabulky, grafy); – zná základní typy grafických formátů, volí odpovídající programové vybavení pro práci s nimi a na základní úrovni grafiku tvoří a upravuje.	4. Aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti – textový procesor; – software pro tvorbu prezentací; – grafika (rastrová grafika, digitální fotografie, vektorová grafika, formáty, komprese, základy práce s využitím sw nástrojů).	36

2. ročník – 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: – vyhledává požadované informace a využívá odpovídající techniky k jejich získávání; porovnává jednotlivé metody a způsoby získávání informací, uplatňuje kritické uvažování při hodnocení jejich validity; – zvažuje přínosy a limity statistického zpracování dat a strojového učení v oblasti umělé inteligence; – správně vytváří vstupy (prompty) prostřednictvím platforem generativních modelů AI, interpretuje získané	1. Počítačové sítě, síťové služby, umělá inteligence – strojové učení na základě dat; – umělá inteligence (AI), generativní modely AI, tvorba vstupů (prompty), možné využití AI, přínosy a rizika.	12

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

informace a výsledky jejich zpracování následně prezentuje vhodným způsobem s ohledem na jejich další uživatele.		
– chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením, přepisem/změnou či zneužitím; reaguje na změny v technologiích ovlivňujících bezpečnost; – s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytváří, spravuje a chrání jednu či více digitálních identit.	2. Bezpečnost v digitálním prostředí – způsoby útoků na technologie, základní prvky ochrany (např. aktualizace softwaru, antivir, firewall, VPN, šifrování); – sociotechnické metody útoků na uživatele, bezpečné chování a nastavení prostředí (např. práce s hesly, vícefaktorová autentizace, zálohování dat).	12
– ovládá běžné práce s tabulkovým procesorem (editace, matematické operace, vestavěné a vlastní funkce, vyhledávání, filtrování, třídění, tvorba grafu, příprava pro tisk); – dokáže pořídit a upravit videonahrávku; – vytváří jednoduché multimediální dokumenty; – dokáže navrhnout a vytisknout jednoduchý 3D model; – umí pracovat s VR headsetem (v rámci technického vybavení školy).	3. Aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti – textový procesor – tabulkový procesor; – aplikace pro úpravu videonahrávek a tvorbu multimediálních dokumentů; – grafika v 3D prostředí (modelování, příprava pro 3D tisk); – základy práce ve virtuální realitě.	44

3. ročník – 34 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: – volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací a odpovídající techniky (metody, způsoby) k jejich získávání; – správně interpretuje získané informace a výsledky jejich zpracování následně prezentuje vhodným způsobem	1. Počítačové sítě, síťové služby a bezpečnost v digitálním prostředí. – efektivní vyhledávání informací; – cloudové a sdílené služby v síti, virtualizace; – webové aplikace a služby; – digitální identita, elektronický podpis, eGovernment a státní informační systémy;	12

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

bem s ohledem na jejich další uživatele, uplatňuje kritické uvažování při hodnocení jejich validity; – kontroluje svou digitální stopu, ať už ji vytváří sám, nebo někdo jiný, v případě potřeby dokáže používat služby internetu anonymně; – v případě personalizovaného obsahu dokáže identifikovat obsah generovaný algoritmy doporučovací systémů.	– digitální stopa – vědomá a nevědomá, logy, metadata, cookies a narušení soukromí při využívání technologií; – sledování uživatele, algoritmy sociálních sítí a personalizace obsahu, doporučovací systémy.	
– vytváří multimediální dokumenty v některém vhodném formátu (HTML dokument, dokument textového procesoru, dokument vytvořený specializovaným SW pro tvorbu prezentací atp.).	2. Aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti – aplikace pro tvorbu multimediálních dokumentů;	8
– analyzuje a hodnotí informační systémy podle zadaných hledisek; – vyhledává pomocí uživatelského rozhraní a navigace v informačním systému specifické informace podle zadání; – vyhledává a zpracovává data pomocí vhodných nástrojů pro dotazování; používá při vyhledávání vazby mezi entitami, číselníky a identifikátory; – identifikuje zdroje záznamů v informačním systému a určuje jejich umístění, validitu a míru zabezpečení; provede hromadný import nebo export dat; – navrhne procesy zpracování dat a roli/role jednotlivých uživatelů; – navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení dat; navrhuje číselníky a identifikátory dat; – třídí a řadí data, která následně vizualizuje nebo zpracuje do obvyklého formátu v daném kontextu a oboru;	3. Informační systémy – účel a charakteristika informačního systému nebo služby; – veřejné nebo oborové informační systémy a služby; – uživatelská rozhraní (např. navigace, přístupnost, jazykové mutace); – uživatelské účty, role, oprávnění a bezpečnost v informačních systémech; – datový záznam, entita, atribut a vazba, číselníky a identifikátory; – definice procesů, činností a konfigurace informačního systému; – zdroje záznamů v informačním systému (např. databáze, souborový systém, síťové služby); – vyhledávání a vizualizace dat (např. třídění, řazení a filtrování, rozpoznávání vzorů a trendů); – hromadné zpracování dat, export a import; – databázové aplikace.	14

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– navrhne způsob využití informačního systému k řešení problému ve svém oboru, otestuje ho se skupinou uživatelů a vyhodnotí případné chyby, chybové stavy a jejich příčiny.		
--	--	--

4. ročník – 30 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: – navrhne algoritmy a datové struktury podle specifikace zadání a zapíše je vhodnou formou; – vytvoří jednoduchý spustitelný program, skript, nebo webovou aplikaci; – testuje spustitelný program, skript nebo webovou aplikaci; najde, specifikuje a opraví případnou chybu; – spolupracuje při tvorbě programu s další osobou, popisuje strukturu programu další osobě.	1. Tvorba, testování a provoz softwaru – zápis algoritmu vhodnou formou (např. blokové schéma, přirozené a formální jazyky, skriptovací a programovací jazyk); – využívání hotových komponent; – druhy chyb, chybové hlášky, neočekávané ukončení a zamrznutí; – způsoby a druhy testování softwaru; – spotřeba výpočetních a jiných zdrojů; – verze programu, instalace a aktualizace programu; – hlášení a evidence závad, logování a sledování provozu; – nápověda a licence programu.	14
– vytváří, upravuje a uchovává strukturované textové dokumenty (ovládá typografická pravidla, formátování, práce se šablonami, styly, objekty, hromadnou korespondenci, tvoří tabulky, grafy); – používá běžné základní a aplikační programové vybavení (aplikace dodávané s operačním systémem, dále pracuje zejména s aplikacemi tvořícími tzv. kancelářský SW jako celkem).	2. Práce se standardním aplikačním programovým vybavením – textový procesor; – spolupráce částí balíku kancelářského software (sdílení a výměna dat, import a export dat...); – další aplikační programové vybavení.	16

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

6.14 Tělesná výchova

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Celková hodinová dotace: 8

Platnost od: 1. září 2025

Název předmětu	Tělesná výchova				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	2(2)	2(2)	2(2)	2(2)	8(8)

6.14.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

- *formování kladného postoje žáků k pohybové aktivitě ve smyslu celoživotní orientace na zdravý způsob života;*
- *zprostředkování základních znalostí z oblasti tělesné výchovy, sportu a tělesné kultury;*
- *rozvíjet pohybové schopnosti, prohlubovat pohybové dovednosti, hlavně v souvislosti s budoucím uplatněním při využívání volného času.*

Charakteristika učiva

V tělesné výchově žáci nacházejí prostor k osvojování nových pohybových dovedností, k ovládnutí (využívání) různého sportovního náčiní (nářadí), k seznámení s návody pro pohybovou prevenci, korekci jednostranného zatížení nebo zdravotního oslabení i pro rozvoj zdravotně orientované tělesné zdatnosti a výkonnosti. Učí se využívat pohybové činnosti v různém prostředí a s různými účinky, zvykají si na různé sociální role, které vyžadují spolupráci a odpovědnost za zdraví své i spolužáků. Především však tělesná výchova umožňuje žákům poznávat vlastní pohybové možnosti (předpoklady) i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i jiných a aktivně je využívat a cíleně ovlivňovat.

Obsah učiva je rozdělen do tematických celků, jejichž realizace je podmíněna sportovním prostředím, kde je prováděna. Výuka je zaměřena na rozvoj pohybových dovedností v těchto sportovních oblastech: atletika, sportovní a pohybové hry, gymnastika a rytmická gymnastika, kondiční cvičení, bruslení, kurzy lyžování a snowboardingu a kurz sportů a pobytu v přírodě.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka tělesné výchovy směřuje k tomu, aby žáci:

- *měli důvěru ve vlastní schopnosti a dovednosti;*
- *získali návyky k trvalému a pravidelnému zvyšování své tělesné zdatnosti, jako součásti zdravého životního stylu.*

Pojetí výuky

Tělesná výchova je realizována převážně formou praxe. Za příznivých klimatických podmínek na venkovních sportovištích (hřiště, atletický stadion, volný terén). Jinak v tělocvičnách školy. Praktická část je doplněna kurzy. Část výuky je realizována teoreticky formou přednášek s využitím audiovizuální techniky. Tělesná výchova je povinná pro všechny žáky/žákyně s výjimkou krátkodobých nebo dlouhodobých osvobození (zdravotní TV). Součástí vzdělání je účast žáků/žákyně s nejlepšími výkony v okresních, krajských a celostátních sportovních soutěžích.

6.14.2 Hodnocení výsledků žáků

Vychází z klasifikačního řádu SZŠ.

Podkladem pro hodnocení a klasifikaci žáků jsou:

- *Úroveň všeobecné pohybové výkonnosti (je třeba hodnotit i individuální zlepšení žáků);*
- *Zvládnutí základního učiva (s přihlédnutím k somatickému vývoji žáka);*
- *Osvojení teoretických poznatků;*
- *Postoje žáků k plnění úkolů školní TV, aktivní účast ve výuce;*
- *Reprezentace školy ve sportovních soutěžích.*

6.14.3 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn. že absolventi by měli:

- *mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;*
- *s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), porizovat si poznámky;*
- *využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí.*
- *sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí.*

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn. že absolventi by měli:

- *porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;*
- *spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).*

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- *vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.*

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn. že absolventi by měli:

- *posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;*
- *stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;*

- *reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu a kritiku;*
- *přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;*
- *mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;*
- *přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.*

Občanské kompetence a kulturní podvědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn. že absolventi by měli:

- *jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;*
- *chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;*
- *uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.*

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn. absolventi by měli:

- *předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.*

6.14.4 Aplikace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k aktivitě, ke snaze pomoci druhým; učí se obhajovat svůj názor, respektovat názor a výsledky práce druhých.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k ochraně životního prostředí. K tomu jsou využívány nejen hodiny výuky, ale hlavně sportovní a turistické kurzy

Člověk a svět práce

Výuka tělesné výchovy vede žáky k tomu, aby si uvědomili zodpovědnost za vlastní život, význam tělesného pohybu pro zdravý životní styl.

Člověk a digitální svět

Žáci si osvojí znalosti a dovednosti potřebné k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost při používání digitálních technologií.

6.14.5 Mezipředmětové vztahy

- *Biologie člověka*
- *Ochrana veřejného zdraví*

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

- *První pomoc*
- *Výchova ke zdraví*

6.14.6 Doporučené počty hodin pro jednotlivé tematické celky

Tematický celek	Počet hodin
Teoretické poznatky	16
Pohybové dovednosti – tělesná cvičení	22
Gymnastika	31
Atletika	33
Pohybové hry	122
Úpoly	2
Kondiční cvičení	19
Bruslení	11
Testování tělesné zdatnosti	8
Plavání	
Zdravotní tělesná výchova – počet hodin a obsah určí lékař	
LSVVZ	5 dnů
LSTK	5 dnů

6.14.7 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník – 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
Žák: – volí správnou výzbroj a výstroj dle sportovního prostředí a klimatických podmínek; – výstroj a výzbroj udržuje a správně ošetřuje; – uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách; – užívá a rozumí základnímu názvosloví a smluveným povelům; – dovede o pohybových činnostech diskutovat a hodnotit; – hodnotí, rozhoduje a zapisuje výkony; – dokáže vysvětlit význam pohybových činností pro udržení zdraví jako jeden z možných prostředků nápravy zdravotního stavu; – dovede definovat principy adaptace na tělesnou zátěž;	Tělesná výchova Teoretické poznatky – bezpečnost a hygiena – odborné názvosloví – pohybové testy – měření výkonů – pravidla her, závodů a soutěží	4
– ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i	Pohybové dovednosti Tělesná cvičení	4

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

vzhledem k požadavkům budoucího povolání; – uplatňuje osvojené způsoby relaxace;	– pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj. jako součást všech tematických celků	
– pozná chybně a správně prováděné pohybové činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu; – je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy;	Gymnastika – cvičení s náčiním – cvičení na nářadí (hrazda, kruhy, kládina, švédská bedna, koza, trampolína) – akrobacie – rytmická gymnastika (cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem)	8
– definuje základní metodické postupy pro získání atletických dovedností; – dovede rozvíjet sílu, rychlost, vytrvalost, pohyblivost; – uplatňuje zásady sportovního tréninku;	Atletika – rychlostní a vytrvalostní běh – nízký a polovysoký start – skok do dálky	10
– respektuje pravidla her, závodů a soutěží; – užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka; – sleduje výkony jednotlivců a týmu; – participuje na týmových herních činnostech družstva; – dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního chování; – dokáže stanovit hranice chování diváků při fandění;	Pohybové hry drobné a sportovní volejbal – herní činnosti jednotlivce (útočné a obranné kombinace, hra) basketbal – herní činnosti jednotlivce – herní kombinace – obranné – herní systémy – útočné a obranné – hra se zjednodušenými pravidly florbal, kopaná, sálová kopaná – herní kombinace – herní systémy – pravidla sportovních her netradiční sportovní hry frisbie, ringo, fúsvolejbal, streetball, softball, tenis, stolní tenis	30
– dokáže zjistit ukazatele své tělesné zdatnosti;	Úpoly – přetahy, přetlaky, zvedání a nošení – pády – základní sebeobrana	2
– zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu posilovací cvičení; – usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti;	Kondiční cvičení – dynamické cvičení bez náčiní – základy posilování s náčiním	5
– uplatňuje zásady bezpečnosti při nácviku techniky lyžování; – dokáže zvládnout fyzickou náročnost přípravy;	Lyžování a snowboarding – týdenní LSVVZ – základy sjezdového lyžování – základy běžeckého lyžování	5 dnů

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

	– základy snowboardingu – základní pravidla pobytu na horách a sjezdovkách	
– pozná chybně a správně prováděné činnosti; – dokáže analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti;	Bruslení – základy bruslení na ledě nebo inline	3
– ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy; – dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji;	Testování tělesné zdatnosti – motorické testy	2
– vede k zvládnutí výcviku plavání a zdokonalování plaveckých stylů; – užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka; – sleduje výkony jednotlivců; – dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního chování; – usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti;	Plavání, squash, posilovna <i>(v případě vhodných podmínek je možno tyto sportovní činnosti zařadit místo dříve uvedených sportovních aktivit)</i>	
– zvolí na doporučení lékaře vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví; – je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit;	Zdravotní tělesná výchova <i>(jen na doporučení lékaře)</i> – speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení – pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pobyt v přírodě – kontraindikované pohybové aktivity	

2. ročník – 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: – volí správnou výzbroj a výstroj dle sportovního prostředí a klimatických podmínek; – výstroj a výzbroj udržuje a správně ošetřuje; – uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách; – užívá a rozumí základnímu názvosloví a smluveným povelům; – dovede o pohybových činnostech diskutovat a hodnotit; – hodnotí, rozhoduje a zapisuje výkony;	Tělesná výchova Teoretické poznatky – bezpečnost a hygiena – odborné názvosloví – pohybové testy – měření výkonů – pravidla her, závodů a soutěží	4

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– dokáže vysvětlit význam pohybových činností pro udržení zdraví jako jeden z možných prostředků nápravy zdravotního stavu; – dovede definovat principy adaptace na tělesnou zátěž;		
– ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; – uplatňuje osvojené způsoby relaxace;	Pohybové dovednosti Tělesná cvičení – pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj. <i>jako součást všech tematických celků</i>	4
– pozná chybně a správně prováděné pohybové činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu; – je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy;	Gymnastika – cvičení s náčiním – cvičení na nářadí (hrazda, kruhy, kladina, švédská bedna, koza, trampolínka) – akrobacie – rytmická gymnastika (cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem)	9
– definuje základní metodické postupy pro získání atletických dovedností; – dovede zvyšovat úroveň již osvojených dovedností a tělesné zdatnosti; – uplatňuje zásady sportovního tréninku;	Atletika – rychlostní a vytrvalostní běh – nízký a polovysoký start – skok do výšky	10
– respektuje pravidla her, závodů a soutěží; – užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka; – sleduje výkony jednotlivců a týmu; – participuje na týmových herních činnostech družstva; – dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního chování; – dokáže stanovit hranice chování diváků při fandění;	Pohybové hry drobné a sportovní volejbal – herní činnosti jednotlivce (útočné a obranné kombinace, hra) basketbal – herní činnosti jednotlivce – herní kombinace – obranné – herní systémy – útočné a obranné – hra se zjednodušenými pravidly florbal, kopaná, sálová kopaná – herní kombinace – herní systémy – pravidla sportovních her netradiční sportovní hry frisbie, ringo, fusbalejbal, streetball, softball, tenis, stolní tenis	32
– zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu posilovací cvičení; – usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti;	Kondiční cvičení – dynamické cvičení bez náčiní – základy posilování s náčiním	4

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– zvládá herní činnosti a pravidla her; – dokáže fyzicky zvládnout nároky související s pohybem v přírodě a orientací v neznámém terénu; – je schopen zvládnout pohybové dovednosti nutné k cykloturistice, vodní turistice, inline bruslení a plavání;	Turistika a sporty v přírodě – týdenní LSTK – orientace v terénu, určování světových stran, práce s mapou – turnaje ve sportovních a pohybových hrách – cykloturistika, inline–bruslení, turistika, vodní turistika, plavání, paddleboarding	5 dnů
– pozná chybně a správně prováděné činnosti; – dokáže analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti;	Bruslení – základy bruslení na ledě nebo inline	3
– ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy; – dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji;	Testování tělesné zdatnosti – motorické testy	2
– vede k zvládnutí výcviku plavání a zdokonalování plaveckých stylů; – užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka; – sleduje výkony jednotlivců; – dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního chování; – usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti;	Plavání, squash, posilovna (v případě vhodných podmínek je možno tyto sportovní činnosti zařadit místo dříve uvedených sportovních aktivit)	
– zvolí na doporučení lékaře vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví; – je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit;	Zdravotní tělesná výchova (jen na doporučení lékaře) – speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení – pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pobyt v přírodě – kontraindikované pohybové aktivity	

3. ročník – 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: – volí správnou výzbroj a výstroj dle sportovního prostředí a klimatických podmínek; – výstroj a výzbroj udržuje a správně ošetřuje; – uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách;	Tělesná výchova Teoretické poznatky – bezpečnost a hygiena – odborné názvosloví – pohybové testy – měření výkonů – pravidla her, závodů a soutěží	4

– užívá a rozumí základnímu názvosloví a smluveným povelům; – dovede o pohybových činnostech diskutovat a hodnotit; – hodnotí, rozhoduje a zapisuje výkony; – dokáže vysvětlit význam pohybových činností pro udržení zdraví jako jeden z možných prostředků nápravy zdravotního stavu; – dovede definovat principy adaptace na tělesnou zátěž;		
– ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; – uplatňuje osvojené způsoby relaxace;	Pohybové dovednosti Tělesná cvičení – pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj. <i>jako součást všech tematických celků</i>	8
– pozná chybně a správně prováděné pohybové činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu; – je schopen spojit jednotlivé cviky v jednoduchou gymnastickou sestavu; – je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy;	Gymnastika – cvičení s náčiním – cvičení na nářadí (hrazda, kruhy, kládina, švédská bedna, koza, trampolínka) – akrobacie – rytmická gymnastika (cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem) – aerobik, stepaerobik)	6
– definuje základní metodické postupy pro získání atletických dovedností; – dovede zvyšovat úroveň již osvojených dovedností a tělesné zdatnosti; – uplatňuje zásady sportovního tréninku;	Atletika – rychlostní a vytrvalostní běh – nízký a polovysoký start; – vrh koulí (5 a 3kg)	9
– respektuje pravidla her, závodů a soutěží; – užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka; – sleduje výkony jednotlivců a týmu; – participuje na týmových herních činnostech družstva; – dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního chování; – dokáže stanovit hranice chování diváků při fandění;	Pohybové hry drobné a sportovní volejbal – herní činnosti jednotlivce (útočné a obranné kombinace, hra) basketbal – herní činnosti jednotlivce – herní kombinace – obranné – herní systémy – útočné a obranné – hra se zjednodušenými pravidly florbal, kopaná, sálová kopaná – herní kombinace – herní systémy – pravidla sportovních her netradiční sportovní hry	32

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

	frisbie, ringo, fúsvolejbal, streetball, softball, tenis, stolní tenis	
– zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu posilovací cvičení; – usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti;	Kondiční cvičení – dynamické cvičení bez náčiní – základy posilování s náčiním	4
– pozná chybně a správně prováděné činnosti; – dokáže analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti;	Bruslení – základy bruslení na ledě nebo inline	3
– ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy; – dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji;	Testování tělesné zdatnosti – motorické testy	2
– vede k zvládnutí výcviku plavání a zdokonalování plaveckých stylů; – užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka; – sleduje výkony jednotlivců; – dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního chování; – usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti;	Plavání, squash, posilovna <i>(v případě vhodných podmínek je možno tyto sportovní činnosti zařadit místo dříve uvedených sportovních aktivit)</i>	
– zvolí na doporučení lékaře vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví; – je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit;	Zdravotní tělesná výchova <i>(jen na doporučení lékaře)</i> – speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení – pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pobyt v přírodě – kontraindikované pohybové aktivity	

4. ročník – 60 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: – volí správnou výzbroj a výstroj dle sportovního prostředí a klimatických podmínek; – výstroj a výzbroj udržuje a správně ošetřuje; – uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách; – užívá a rozumí základnímu názvosloví a smluveným povelům;	Tělesná výchova Teoretické poznatky – bezpečnost a hygiena – odborné názvosloví – pohybové testy – měření výkonů – pravidla her, závodů a soutěží	4

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– dovede o pohybových činnostech diskutovat a hodnotit; – hodnotí, rozhoduje a zapisuje výkony; – dokáže vysvětlit význam pohybových činností pro udržení zdraví jako jeden z možných prostředků nápravy zdravotního stavu; – dovede definovat principy adaptace na tělesnou zátěž;		
– ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; – uplatňuje osvojené způsoby relaxace;	Pohybové dovednosti Tělesná cvičení – pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj. <i>jako součást všech tematických celků</i>	6
– pozná chybně a správně prováděné pohybové činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu; – je schopen spojit jednotlivé cviky v jednoduchou gymnastickou sestavu; – je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy; – dovede poskytnout pomoc a ochranu při základech gymnastiky;	Gymnastika – cvičení s náčiním – cvičení na nářadí (hrazda, kruhy, kladina, švédská bedna, koza, trampolínka) – akrobacie – rytmičká gymnastika (cvičení s hudebním a rytmičkým doprovodem) – aerobik, stepaerobik)	8
– definuje základní metodické postupy pro získání atletických dovedností; – dovede zvyšovat úroveň již osvojených dovedností a tělesné zdatnosti; – uplatňuje zásady sportovního tréninku;	Atletika – rychlostní a vytrvalostní běh – nízký a polovysoký start – skok daleký a vysoký – vrh koulí (5 a 3kg)	4
– respektuje pravidla her, závodů a soutěží; – užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka; – sleduje výkony jednotlivců a týmu; – participuje na týmových herních činnostech družstva; – dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního chování; – dokáže stanovit hranice chování diváků při fandění;	Pohybové hry drobné a sportovní volejbal – herní činnosti jednotlivce (útočné a obranné kombinace, hra) basketbal – herní činnosti jednotlivce; – herní kombinace – obranné – herní systémy – útočné a obranné – hra se zjednodušenými pravidly florbal, kopaná, sálová kopaná – herní kombinace – herní systémy – pravidla sportovních her netradiční sportovní hry	28

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

	frisbie, ringo, fúsvolejbal, streetball, softball, tenis, stolní tenis	
– zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu posilovací cvičení; – usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti;	Kondiční cvičení – dynamické cvičení bez náčiní – základy posilování s náčiním	6
– pozná chybně a správně prováděné činnosti; – dokáže analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti;	Bruslení – základy bruslení na ledě nebo inline	2
– ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy; – dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji;	Testování tělesné zdatnosti – motorické testy	2
– vede k zvládnutí výcviku plavání a zdokonalování plaveckých stylů; – užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka; – sleduje výkony jednotlivců; – dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního chování; – usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti;	Plavání, squash, posilovna <i>(v případě vhodných podmínek je možno tyto sportovní činnosti zařadit místo dříve uvedených sportovních aktivit)</i>	
– zvolí na doporučení lékaře vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví; – je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit;	Zdravotní tělesná výchova <i>(jen na doporučení lékaře)</i> – speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení – pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pobyt v přírodě – kontraindikované pohybové aktivity	

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

6.15 Ekonomika

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Celková hodinová dotace: 2

Platnost od: 1. září 2025

Název předmětu	Ekonomika				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	–	–	–	2	2

6.15.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem je poskytnout žákům základní odborné znalosti z oblasti ekonomiky, které jim umožní efektivní jednání a hospodárné chování při jejich uplatnění ve společnosti.

Charakteristika učiva

Obsahový okruh je zaměřen tak, aby si žáci osvojili základní ekonomické pojmy, porozuměli jim a uměli je správně používat v komunikaci i výpočtech. Seznámí se s pracovněprávními vztahy na základě Zákoníku práce. Získají poznatky o službách a činnosti úřadu práce. Získají poznatky o možnostech podnikání, o postupu při zakládání podniku a o povinnostech podnikatele zejména na základě živnostenského zákona. Získávají základní znalosti o hospodaření podniku, o mzdách, daních, pojistném a účetní evidenci.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů hodnot a preferencí

Cílem je, aby žáci nabyli odvahy a schopnosti k samostatnému ekonomickému myšlení a k podnikání. Dále aby získali kladný postoj k regulérnímu podnikání v rámci platných zákonných předpisů a stavěli se negativně ke společenským nešvarům v naší i zahraniční ekonomice.

Pojetí výuky

Výuka je pojata jako soubor vzájemně obsahově navazujících celků. Každý celek má teoretickou část, ale i praktické úkoly, které žáci řeší. Výuka je doplňována aktuálními informacemi a novými používanými formuláři. Žáci získávají názvy webových stránek, kde mohou získat příslušné informace a formuláře a elektronicky je podávat.

6.15.2 Hodnocení výsledků žáků

Zpočátku klademe důraz na správné ekonomické vyjadřování, později na správnost úsudku, výpočty s grafy a samostatné práce (referáty, vytvoření podnikatelského záměru).

6.15.3 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn. že absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;

- *uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;*
- *s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;*
- *využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;*
- *sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí.*

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn. že absolventi by měli:

- *porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;*
- *uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;*
- *volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;*
- *spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).*

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- *vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;*
- *formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;*
- *účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;*
- *zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;*
- *dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;*
- *zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);*
- *vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.*

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn. že absolventi by měli:

- *posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;*
- *stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;*

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická České Budějovice, Husova 3

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

- *reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;*
- *ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;*
- *mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;*
- *adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní;*
- *pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;*
- *přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;*
- *podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaújatě zvažovat návrhy druhých;*
- *přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.*

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn. že absolventi by měli:

- *jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;*
- *dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;*
- *jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;*
- *zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě.*

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, tzn. že absolventi by měli:

- *mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;*
- *mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;*
- *mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;*
- *umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;*
- *vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;*
- *znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;*

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická České Budějovice, Husova 3

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi.

Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn. absolventi by měli:

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;
- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Odborné kompetence

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb, tzn. aby absolventi:

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku;
- dodržovali stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti;
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali požadavky klienta (zákazníka, občana).

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, tzn. aby absolventi:

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodařili s finančními prostředky;
- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

6.15.4 Aplikace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Předmět ekonomika posiluje vědomí žáků, že v demokratické společnosti existují možnosti využití vědomostí, schopností a dovedností formou podnikání ve svůj vlastní prospěch i ve prospěch společnosti.

Člověk a životní prostředí

Předmět ekonomika nerozlučně souvisí s vědomostmi o dopadech na životní prostředí v oblasti využívání přírodních zdrojů, dopadu podnikání na životní prostředí v kapitole hospodářský proces. Vychovává žáky k šetrnému využívání zdrojů a šetrnému hospodaření s ohledem na životní prostředí.

Člověk a svět práce

Jednou z hlavních obsahových náplní předmětu ekonomika je získávání vědomostí o trhu práce, o možnostech podnikání a praktické používání těchto vědomostí, čili zařazení žáka do „světa práce“.

Člověk a digitální svět

V předmětu ekonomika se používá internet k získávání informací, k ukázkám elektronické komunikace s úřady, k ukázkám úspěšných podnikatelských aktivit a využívají se informace z odborného i denního tisku.

V ekonomickém vzdělávání jsou žáci vedeni k tomu, aby využívali vhodné nástroje pro výpočty ekonomických údajů (mzdy, RPSN aj.), pro jejich zobrazování (trendy nabídky a poptávky, podnikatelský záměr, rozpočet apod.) a aby používali dostupné aplikace k ekonomickým či pracovním účelům, např. k daňovým evidenčním povinnostem.

6.15.5 Mezipředmětové vztahy

matematika, občanská nauka, IKT, český jazyk a literatura a ochrana veřejného zdraví

6.15.6 Doporučené počty hodin pro jednotlivé tematické celky

Tematický celek	Počet hodin
Podnikání	20
Finanční vzdělávání	12
Daně	12
Marketing	8
Management	8

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

6.15.7 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

4. ročník – 60 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: - rozlišuje různé formy podnikání a vysvětlí hlavní znaky; - vytvoří jednoduchý podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet; - na příkladu vysvětlí základní povinnosti podnikatele vůči státu; - stanoví cenu jako součást nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období; - rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů; - vypočítá výsledek hospodaření, - vypočítá čistou mzdu; - vysvětlí zásady daňové evidence;	1 Podnikání - podnikání podle živnostenského zákona a zákona o obchodních korporacích - podnikatelský záměr - zakladatelský rozpočet - povinnosti podnikatele - trh, tržní subjekty, nabídka, poptávka, zboží, cena - náklady, výnosy, zisk/ztráta - mzda časová a úkolová, výpočet mzdy - zásady daňové evidence	20
- orientuje se v platebním styku a smění peníze podle kurzovního lístku; - vysvětlí, co jsou kreditní a debetní karty a jejich klady a zápory; - vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN a vyhledá aktuální výši úrokových sazeb na trhu; - orientuje se v produktech pojišťovacího trhu a vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby; - vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže, jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům; - charakterizuje jednotlivé druhy úvěrů a jejich zajištění;	2 Finanční vzdělávání - peníze, hotovostní a bezhotovostní platební styk; - úroková míra, RPSN; - pojištění, pojistné produkty; - inflace - úvěrové produkty	12
- vysvětlí úlohu státního rozpočtu v národním hospodářství; - charakterizuje jednotlivé daně a vysvětlí jejich význam pro stát; - provede jednoduchý výpočet daní; - vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob; - provede jednoduchý výpočet zdravotního a sociálního pojištění; - vyhotoví a zkontroluje daňový doklad;	3 Daně - státní rozpočet - daně a daňová soustava - výpočet daní - přiznání k dani – zdravotní pojištění - sociální pojištění - daňové a účetní doklady	12
- vysvětlí, co je marketingová strategie;	4 Marketing	

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

- zpracuje jednoduchý průzkum trhu; - na příkladu ukáže použití nástrojů marketingu v oboru;	- podstata marketingu - průzkum trhu - produkt, cena, distribuce, propagace	8
- vysvětlí tři úrovně managementu; - popíše základní zásady řízení; - zhodnotí využití motivačních nástrojů v oboru.	5 Management - dělení managementu - funkce managementu – plánování, organizování, vedení, kontrolování	8

6.16 Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Celková hodinová dotace: 1

Platnost od: 1. září 2025

Název předmětu	Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	1	–	–	–	1

6.16.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Vyučovací předmět mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena je součástí teoretického vzdělávání. Obecným cílem předmětu je zprostředkovat žákům vybrané poznatky z mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny potřebné pro to, aby lépe pochopili příčiny infekčních onemocnění a možnosti obrany proti nim, vliv mikroorganismů na zdraví, vztah člověka a prostředí. Předmět je jedním z východisek pro předměty ošetrovatelská a klinická propedeutika, patologie a patofyziologie.

Charakteristika učiva

Předmět Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena je koncipován jako teoretický. Učivo je tvořeno pěti celky. Vychází ze vzdělávací oblasti zdravotnická propedeutika. První celek vymezuje obsah předmětu, další potom podrobně probírají základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie, hygieny.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žáci:

- přemýšleli o podmínkách, které ovlivňují správné fungování lidského organismu;
- si v souvislosti se znalostmi o působení mikroorganismů a dalších faktorů zevního prostředí uvědomili možné ohrožení zdraví či dokonce života člověka;
- uvědomili si důležitost nabytých znalostí z ochrany veřejného zdraví pro svůj další odborný rozvoj a studium.

Pojetí výuky

Předmět se vyučuje v 1. ročníku. Výuka je koncipována tak, aby si žáci osvojili teoretické znalosti a naučili se je samostatně využívat. Výuka probíhá v rovině teoretické, je doplněna používáním audiovizuální techniky. Výkladové metody jsou doplněny samostatnou a skupinovou prací žáků a prací s odbornou literaturou. Při výuce se používá česká a latinská odborná terminologie. Svým obsahem se řadí mezi předměty odborné.

6.16.2 Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení vychází z klasifikačního řádu školy. Při hodnocení výsledků učení se vyučující zaměřuje na hloubku porozumění látce a schopnosti používat odbornou českou i latinskou terminologii. Ke kontrole vědomostí a dovedností slouží písemné testy po probrání určitých tematických celků a průběžné ústní zkoušení. Při celkovém hodnocení žáků se přihlíží k jejich průběžné aktivitě ve vyučování.

6.16.3 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn. že absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), porizovat si poznámky;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn. že absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení a zdůvodnit je, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn. že absolventi by měli:

- *stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;*
- *reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;*
- *ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;*
- *mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledku nezdravého životního stylu a závislosti;*
- *adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní;*
- *přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly.*

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn. absolventi by měli:

- *jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;*
- *uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;*
- *chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;*
- *uvědomit si neustálou variabilitu mikroorganismů a možnosti vzniku nových nebezpečných onemocnění též v souvislosti s chováním člověka (drogová závislost, sexuální promiskuita);*
- *uvědomit si dosažení velkého pokroku ve výzkumu a léčbě infekčních onemocnění během posledního století, ale současně i závažných omezení (např. rezistence mikroorganismů na dříve účinná antibiotika).*

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, tzn. že absolventi by měli:

- *mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;*
- *mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze.*

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn. absolventi by měli:

- *ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívat je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho,*

jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;

- *získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volit efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;*
- *vytvářet, vylepšovat a propojovat digitální obsah v různých formátech; vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků;*
- *vyrovnávat se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;*
- *předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.*

Odborné kompetence

Ovládat vědomosti a dovednosti potřebné pro studium zdravotnických oborů, tzn. aby absolventi:

- *uplatnili teoretické poznatky při aktivní podpoře a ochraně zdraví.*

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn. aby absolventi:

- *znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;*
- *znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce.*

6.16.4 Aplikace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k aktivitě, ke snaze pomoci druhým, ke kritickému myšlení, vzájemné spolupráci a dialogu, respektování druhých.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili význam celoživotního vzdělávání, které je klíčové pro uplatnitelnost ve světě práce a seznámili se i s možnostmi zabezpečení občana v případě nemoci a tíživých sociálních situacích.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby chápali možné negativní dopady působení člověka na přírodu, jeho vliv na zastoupení jednotlivých mikroorganismů a životní prostředí a zpětně pak na zdraví člověka.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby:

- *kriticky posuzovali vývoj technologií a jeho vliv na různé aspekty života člověka (zejména zdraví) společnosti a životního prostředí, zvažovali příležitosti a rizika a snažili se rizika minimalizovat;*

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

- běžně a samozřejmě využívali vhodné digitální technologie a jejich kombinace k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji;
- chránili sebe a ostatní před možným nebezpečím v digitálním prostředí;
- při pohybu v online světě a při používání digitálních technologií předcházeli situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví, přizpůsobovali své digitální i fyzické pracovní prostředí tak, aby bylo v souladu s ergonomií a bezpečnostními zásadami;
- při interakcích v digitálním prostředí respektovali pravidla slušného chování a jednali eticky, respektovali kulturní rozmanitost, aktivně vystupovali proti nepřijatelnému jednání v online světě;
- s daty získanými prostřednictvím různých nástrojů a služeb, v různém digitálním prostředí pracovali s ohledem na dobrou pověst svou i ostatních;
- získaná data a informace z různých zdrojů kriticky hodnotili, posuzovali jejich spolehlivost a úplnost.

6.16.5 Mezipředmětové vztahy

Předmět ochrana veřejného zdraví předpokládá spolupráci s dalšími předměty:

- latinský jazyk – žák se v rámci ochrany veřejného zdraví učí latinské terminologii používané ve zdravotnických oborech;
- ošetrovatelská a klinická propedeutika – znalosti získané v rámci ochrany veřejného zdraví přispívají k poznání etiologie onemocnění, jejich prevence, symptomatologie a diagnostiky;
- patologie a patofyziologie - znalosti získané v rámci ochrany veřejného zdraví přispívají k poznání etiologie onemocnění a jejich prevence
- výchova ke zdraví – žák aplikuje získané poznatky na oblast prevence přenosných a civilizačních onemocnění;
- biologie – v předmětu ochrana veřejného zdraví žák využívá poznatky o stavbě a funkci lidského těla;
- chemie - žák navazuje na získané poznatky nebo je doplňuje.
- ekonomika – v předmětu ochrana veřejného zdraví se žák seznámí s aspekty managementu ve zdravotnictví týkajícími se oblasti veřejného zdraví.

6.16.6 Doporučené počty hodin pro jednotlivé tematické celky

Tematický celek	Počet hodin
Úvod do předmětu	1
Mikrobiologie	7
Imunologie	6
Epidemiologie	17
Základy hygieny	3

6.16.7 Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

1. ročník – 34 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
---------------------	-------	-------------

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

Žák: – vymezí předmět oborů mikrobiologie, imunologie, epidemiologie, hygiena, jejich vzájemné vztahy a přínos o péči o zdraví; - vysvětlí a správně používá základní pojmy	1 Úvod do předmětu – vymezení obsahu a funkce předmětu – vysvětlení základních pojmů	1
- klasifikuje a charakterizuje mikroorganismy; – charakterizuje patogenní mikroorganismy; - popíše mikrobiální osídlení zdravého člověka; – uvede příklady diagnostiky nakažlivých chorob; – vysvětlí mechanismus účinku antibiotik a chemoterapeutik; – popíše příčiny a důsledky rezistence mikroorganismů k antibiotikům; – používá základní odbornou terminologii a rozumí jí;	2 Mikrobiologie – morfologie a fyziologie mikroorganismů – mikrobiální osídlení člověka – patogenita a virulence – možnosti diagnostiky nakažlivých chorob – účinek antibiotik a chemoterapeutik – rezistence mikroorganismů	7
- objasní pojem imunita a fungování imunitních mechanismů; – objasní rozdíl mezi specifickou a nespecifickou imunitou; – vysvětlí význam imunity a imunitních mechanismů; – objasní význam, podstatu a principy očkování, charakterizuje jeho účinky; - uvede příklady pravidelného a doporučeného očkování;	3 Imunologie – pojem infekce, imunita – podstata imunitních mechanismů – specifická a nespecifická imunita – patologie imunity – imunomodulace - očkování, očkovací látky a techniky	6
– vymezí pojmy infekce a infekční onemocnění, způsob přenosu infekčních onemocnění a jejich základní rozdělení; – popíše vznik nákazy, formy výskytu nákaz a proces přenosu; – vysvětlí zásady a základní prostředky prevence infekčních onemocnění; – vyjmenuje projevy nákaz a důsledky jejich šíření; – vysvětlí na příkladech příznak, diagnostiku a průběh vybraných infekčních onemocnění	4 Epidemiologie – infekční proces a onemocnění – prevence infekčního onemocnění – protiepidemická opatření – přehled infekčních chorob podle původu nákazy a cesty přenosu – vybrané etnicky specifické náklady a infekční onemocnění – epidemiologická situace v ČR ve srovnání s jinými zeměmi – nozokomiální náklady – prevence nozokomiálních nákaz	17

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

- uvede příklady specifických a nespecifických preventivních opatření;		
– popíše činnost a funkci orgánů hygienické služby; – vysvětlí za pomoci příkladů, jaké hygienické požadavky se kladou na hygienické prostředí; – vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP; – dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;	5 Základy hygieny – charakteristika oboru – úloha hygieny v primární péči – orgány hygienické služby (ochrany veřejného zdraví) a jejich úkoly - hygiena a bezpečnost práce ve zdravotnických zařízeních – zásady hygieny provozu zdravotnických zařízení	3

6.17 Psychologie a sociální komunikace

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Celková hodinová dotace: 5

Platnost od: 1. září 2025

Název předmětu	Psychologie a sociální komunikace				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	–	2	3(1)	–	5(1)

6.17.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Předmět Psychologie umožňuje žákům získat všeobecný přehled, vědomosti a dovednosti ze základních teoretických i aplikovaných oborů psychologie, z oblasti sociálních vztahů a komunikačních dovedností. Umožňuje využívat vědomosti a dovedností využitelné v osobním a občanském životě. Rozvíjí osobnost žáka, přispívá k sebepoznávání a sebehodnocení, formuje vztah k povolání. Umožňuje rozlišovat a respektovat zvláštnosti jednotlivých vývojových období člověka. Vede k rozvoji týmové práce, využívá základní a specifické komunikační dovednosti. Vede k osvojení zásad duševní hygieny a celoživotní zodpovědnosti za své bio-psycho-sociální zdraví.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu Psychologie vychází z Rámcového vzdělávacího plánu, vzdělávací oblasti Zdravotnická propedeutika. Svým obsahem se řadí mezi předměty odborné.

V předmětu se žáci seznámí se základními pojmy z obecné psychologie, psychologie osobnosti, vývojové, sociální a zdravotnické psychologie a získají základní a specifické komunikační dovednosti. Učivo umožňuje aplikovat získané vědomosti a dovednosti v osobním životě, v mezilidských vztazích a pracovním životě.

V oblasti mezipředmětových vztahů předmět navazuje a využívá poznatky ze společenských věd. Předpokladem výuky předmětu dle níže uvedeného rozpisu učiva jsou poznatky získané v předcházejících odborných předmětech, zejména v biologii v ošetrovatelské a klinické propedeutice a v občanské nauce. Při konkretizaci jednotlivých učebních témat je žádoucí spolupracovat s vyučujícími ostatních předmětů.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- *měli vhodnou míru sebevědomí a byli schopni přiměřeného sebehodnocení*
- *jednali odpovědně a přijímali odpovědnost za svá rozhodnutí a jednání*
- *tvořili si vlastní úsudek*
- *uznávali postoje a hodnoty podstatné pro život v demokratické společnosti*
- *jednali v souladu s morálními principy*
- *respektovali práva člověka*
- *respektovali život v multikulturní společnosti*
- *respektovali změny v bio-psycho-sociální oblasti nemocného*
- *respektovali osobnost nemocného člověka*

- *respektovali zvláštnosti osobnosti člověka v různých vývojových stádiích*
- *byli schopni empatického a evaluačního přístupu*

Pojetí výuky

Výuka předmětu je koncipována jako teoreticko-praktická. Výuka je realizována teoretickou formou, kdy jsou žákům vysvětleny a prezentovány potřebné informace ke zvládnutí daného tematického celku. Při výuce je zapotřebí uplatňovat individuální přístup k žákům, využívat jejich osobních zkušeností a vést je k vyvozování vlastních závěrů. Žáci jsou vedeni k využívání poznatků běžného života. Součástí praktické výuky je simulace problémových a konfliktních situací, žáci provádějí jednoduché analýzy situací a jsou odborně vedeni k jejich řešení. Při výuce se využívá audio a video technika. Frontální výuka je doplňována názorně demonstračními pomůckami (tabule, zpětný projektor, dataprojektor, interaktivní tabule, audiovizuální techniku, internet a jiné). Metody výuky jsou výklad, diskuse, samostatná práce, analýza příkladů, simulace a nácvik problémových a konfliktních situací, brainstorming, sebereflexe, seminární práce, odborné exkurze.

6.17.2 Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení výsledků je třeba se zaměřit na:

- *porozumění učiva*
- *schopnost využití mezipředmětových vztahů*
- *schopnost aplikace poznatků při řešení modelových situací*
- *zpracování a prezentaci zadaných úkolů*
- *aktivní přístup žáka k teoretické i praktické části výuky*
- *vlastní kreativitu žáka*
- *účast v psychologických soutěžích*
- *vypracování a prezentace seminární práce na zadané téma.*

Metody hodnocení

- *písemné testy*
- *ústní zkoušení*
- *sebehodnocení žáka*
- *vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce*

6.17.3 Přínos předmětu k rozvoji klíčových a odborných kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn. že absolventi by měli:

- *mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;*
- *ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;*
- *uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace;*
- *být čtenářsky gramotný;*

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická České Budějovice, Husova 3

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

- *s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořízovat si poznámky;*
- *využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;*
- *sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;*
- *znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.*

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn. že absolventi by měli:

- *porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;*
- *uplatňovat při řešení problémů různé myšlenkové operace;*
- *volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;*
- *spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).*

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- *vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;*
- *formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;*
- *účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;*
- *zpracovávat souvislé texty na odborná témata;*
- *dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;*
- *zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);*
- *vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;*
- *dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě);*

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn. že absolventi by měli:

- *posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;*

- *stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;*
- *reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;*
- *ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;*
- *mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti;*
- *adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální záležitosti ;*
- *pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;*
- *přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;*
- *podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;*
- *přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.*

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn. že absolventi by měli:

- *jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;*
- *dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;*
- *jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;*
- *uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;*
- *zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;*
- *chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;*
- *uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;*
- *uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;*
- *podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.*

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, tzn. že absolventi by měli:

- *mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;*
- *uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;*

- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle.

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn. absolvent:

- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Odborné kompetence

Ovládat vědomosti a dovednosti potřebné pro studium zdravotnických oborů, tzn. aby absolventi:

- získali vhled do základních disciplín studia zdravotnických oborů a představu o obsahu a náročnosti uvažovaného vysokoškolského nebo vyššího odborného studia těchto oborů;
- seznámili se s možnostmi dalšího studia a svého uplatnění ve zdravotnictví;
- ovládali základní metody vědecké práce a řešení odborných problémů, hledali souvislosti mezi jevy a možnosti využití teoretických poznatků v praktických úlohách;
- samostatně zpracovávali a interpretovali data a poznatky získané z odborných pramenů nebo prostřednictvím pozorování, experimentů a jiných badatelských metod;
- vyjadřovali se přesně, odborně a jazykově správně, rozuměli základní odborné terminologii;
- efektivně pracovali s prostředky digitálních technologií a užívali získané dovednosti, spolu s dovednostmi pracovat efektivně s odbornou literaturou, ke studijním účelům a k řešení zadaných úkolů.

6.17.4 Aplikace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti.

Žáci respektují principy demokratické společnosti, respektují osobnost druhého člověka, respektují morální principy multikulturní společnosti, respektují práva, tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů, jiné rasy, etniky. Mají vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku. Žáci si ujasní a prohloubí etické, morální, mravní hodnoty a normy, životní postoje, hodnotovou orientaci, význam pomoci druhým lidem.

Člověk a životní prostředí

Žáci si uvědomují vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti, žáci si uvědomí odpovědnost za své zdraví, osvojí zásady zdravého životního stylu a duševní hygieny.

Člověk a svět práce

Žáci získají vědomosti a dovednosti k úspěšnému uplatnění na trhu práce, uvědomují si zodpovědnost za vlastní život, chápou nutnost a aktivně se účastní kontinuálního vzdělávání v oboru, jsou motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k společensky hodnotné zájmové činnosti.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali pracovat a využívat digitální technologie pro učení, vzdělávání se a zvyšování vlastní kvalifikace, byli schopni efektivně využívat této technologie v osobním i pracovním životě.

Žáci chápou význam digitálních technologií pro sociální začleňování, pro osoby s handicapem, pro kvalitu života, využívají digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji, uplatňují právní normy v digitálním prostředí včetně norem týkajících se ochrany citlivých a osobních údajů, komunikují prostřednictvím různých digitálních technologií a přizpůsobují prostředky komunikace danému kontextu.

6.17.5 Mezipředmětové vztahy

- *Biologie*
- *Občanská nauka*
- *Informační a komunikační technologie*

6.17.6 Doporučené počty hodin pro jednotlivé tematické celky

Tematický celek	Počet hodin
Psychologie jako věda	4
Psychologie osobnosti	18
Obecná psychologie	14
Vývojová psychologie	32
Základy sociální psychologie	50
Psychologie zdraví a nemoci	44

6.17.7 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

2. ročník – 64 hodin (teorie)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet
----------------------------	--------------	--------------

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

		hodin
Žák: – správně používá odbornou psychologickou terminologii, vysvětlí základní psychologické pojmy; – charakterizuje psychologii jako vědu; – vysvětlí psychické jevy (prožívání a chování), vědomí a nevědomí; – vysvětlí psychické procesy, stavy a vlastnosti; – má přehled o základních odvětvích psychologie; – uvede disciplíny psychologie; – má přehled o základních psychologických metodách;	1 Psychologie jako věda – předmět psychologie – psychické jevy – disciplíny psychologie – vztah psychologie k jiným vědním oborům – metody psychologie	4
– vysvětlí biologickou, sociokulturní a spirituální determinaci lidské psychiky; – vysvětlí pojem osobnost; – popíše strukturu osobnosti; – uvědomuje si individualitu lidských vlastností; – charakterizuje základní typologie osobnosti – temperament; (Hippokratovo-Galénova, I. P. Pavlova, H. J. Eysencka, C. G. Junga, E. Kretschmera); – vysvětlí pojmy vloh a schopnosti; – vysvětlí pojem inteligence (IQ vzorec, intelligenční pásma); – vysvětlí pojem charakter, uvede význam charakterových vlastností osobnosti; – uvede význam autoregulačních vlastností osobnosti; – vysvětlí pojem motivace, uvede příklady vnitřních a vnějších motivů; – charakterizuje potřeby, uvede klasifikaci potřeb podle A. H. Maslowa; – vytvoří svoji hierarchii potřeb (Dům potřeb); – objasní význam uspokojování potřeb; – vysvětlí pojmy hodnota, zájem, ambice, cíle na uvedených příkladech;	2 Psychologie osobnosti – biologická, sociokulturní a spirituální determinace osobnosti – charakteristika osobnosti – struktura a vlastnosti osobnosti <i>Psychické vlastnosti</i> – dynamické vlastnosti – výkonové vlastnosti – vztahově postojoyé vlastnosti – aktivačně-motivační vlastnosti	18

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– vysvětlí pojem vůle, volní jednání, volní vlastnosti;		
– vysvětlí pojmy čítí, vnímání v souvislosti s činností jednotlivých analyzátorů; – vymezí pojmy představivost a představy; – objasní pojem paměť a popíše fáze paměti; – charakterizuje proces učení; – uvede souvislost mezi pamětí a učením; – zhodnotí efektivitu svého učení a určí faktory ovlivňující jeho učení; – vymezí pojem myšlení, vyjádří vlastními slovy příklady myšlenkových operací, vysvětlí a uvede příklady základních forem myšlení; – objasní podstatu myšlení a řeči a myšlenkového řešení problému; – vyjmenuje a popíše základní poruchy psychických procesů;	Obecná psychologie <i>Psychické procesy</i> – čítí, vnímání – představivost – paměť a učení – myšlení a řeč – poruchy psychických procesů	10
– vysvětlí pojem pozornost; – uvede činitele ovlivňující pozornost; – vysvětlí pojem emoce; – popíše vlastnosti emoce; – vysvětlí a uvede příklady jednotlivých druhů emocí (nižší emoce, citové reakce, vztahy, stavy, vyšší emoce); – vyjmenuje a popíše základní poruchy psychických stavů;	<i>Psychické stavy</i> – pozornost – emoce – poruchy psychických stavů	4
– vysvětlí zákonitosti duševního vývoje; – vyjmenuje a stručně charakterizuje jednotlivá vývojová období člověka; – objasní životní cyklus člověka, jeho fáze a změny; – charakterizuje tělesný, psychický a sociální vývoj v jednotlivých vývojových obdobích;	3 Vývojová psychologie <i>Charakteristika ontogenetického vývoje psychiky</i> – zákonitosti duševního vývoje – periodizace vývoje psychiky: - prenatální období; - novorozenecké období; - kojenecké období; - batolecí období; - předškolní období; - mladší školní věk; - starší školní věk (pubescence);	28

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

Žáci se zúčastní Psychologické olympiády na zadané téma.	mladistvý věk (adolescence); dospělost; stáří (senium)	
--	--	--

3. ročník – 64 hodin (teorie)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: – charakterizuje sociální psychologii jako vědu, uvede metody sociální psychologie; – charakterizuje proces socializace, fáze socializačního procesu; – uvede druhy socializace; – uvede činitele ovlivňující socializaci a socializační vývoj; – vyjmenuje a stručně charakterizuje formy sociálního učení; – vysvětlí pojem sociální interakce; – vysvětlí pojmy sociální percepce a kognice; – objasní chyby při poznávání a posuzování osobnosti; – vysvětlí pojmy sociální role, pozice, status; – charakterizuje pojem sociální skupina; – uvede charakteristické znaky skupin; – charakterizuje jednotlivé druhy skupin; – doloží konkrétní příklady (ze školního, sportovního, volnočasového prostředí, každodenního života, z knihy, filmu aj.); – vysvětlí postavení minorit v majoritní společnosti; – charakterizuje rodinu z hlediska vývoje a socializace jedince; – vysvětlí funkce rodiny; – vysvětlí význam náhradní rodinné péče;	4 Základy sociální psychologie <i>Sociální psychologie</i> – socializace – formy sociálního učení – sociální interakce – sociální percepce – sociální struktura – sociální skupiny – rodina	12
– vysvětlí pojem náročné životní situace; – uvede taxonomii náročných životních situací – uvede příčiny, příznaky a možné důsledky zátěžových situací;	<i>Náročné životní situace a jejich vliv na člověka</i> – frustrace, deprivace, stres, konflikt – syndrom vyhoření – adaptace a maladaptace na NŽS	10

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– popíše jednotlivé zátěžové situace – frustrace, deprivace, stres, konflikt; – vysvětlí syndrom vyhoření; – uvede způsoby prevence vzniku syndromu vyhoření; – uvede příklady maladaptivních projevů: egocentrismus, kompenzace, negativismus, regrese, somatizace, izolace, rezignace		
– vysvětlí pojem sociální komunikace; – popíše schéma komunikačního procesu; – vysvětlí druhy a formy sociální komunikace; – určí podmínky efektivní komunikace; – vysvětlí verbální komunikaci; – vysvětlí metodu rozhovoru; – vysvětlí a uvede příklady jednotlivých druhů rozhovorů; – vyjmenuje a charakterizuje typy neverbální komunikace; – vysvětlí vztah mezi verbální a neverbální komunikací; – vysvětlí pojmy: asertivita, agresivita, pasivita;	<i>Komunikace</i> – sociální komunikace – komunikační proces – základní druhy a formy komunikace – základní podmínky efektivní komunikace – verbální komunikace – rozhovor – neverbální komunikace – asertivita	8
– objasní pojmy klinická psychologie, zdravotnická psychologie, psychologie zdraví a nemoci; – charakterizuje pojem zdraví a nemoc; – vymezí činitele ovlivňující zdraví; – vysvětlí vztah mezi zdravím a nemocí; – vysvětlí a uvede příklady modifikací potřeb; – popíše vliv nemoci na chování a jednání člověka;	5 Psychologie zdraví a nemoci – klinická psychologie, zdravotnická psychologie, psychologie zdraví a nemoci – zdraví – nemoc – modifikace biopsychosociálních a spirituálních potřeb vlivem nemoci – vliv nemoci na chování a jednání člověka	6
– charakterizuje význam a vliv prostředí zdravotnického zařízení na psychiku pacienta/klienta; – vysvětlí vliv nemocničního prostředí na nemocného;	<i>Psychologie zdravotnického prostředí</i> – psychologie čekárny, ordinace – psychologie nemocničního prostředí	4

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– vysvětlí autoplastický obraz nemoci; – vysvětlí a uvede příklady postojů k nemoci; – objasní pojmy bolest, strach, úzkost; – vysvětlí změny chování nemocného v souvislosti s prožíváním bolesti, strachu a úzkosti; – uvede rozdíl mezi adaptací a maladaptací na nemoc; – uvede příklady maladaptivních projevů;	<i>Psychologie nemocných</i> – autoplastický obraz nemoci – postoj k nemoci – bolest, strach, úzkost – adaptace a maladaptace na nemoc	8
– vyjmenuje předpoklady pro práci zdravotnického pracovníka; – charakterizuje produktivní a neproduktivní přístup; – vysvětlí a uvede příklady profesionální adaptace a deformace; – vysvětlí pojem a důsledky iatropatogenie;	<i>Psychologie osobnosti zdravotnického pracovníka</i> – osobnost zdravotnického pracovníka – produktivní a neproduktivní přístup k nemocnému – profesionální adaptace a deformace – problematika iatropatogenie	8
– charakterizuje aspekty zdravotnické etiky; – dodržuje zásady zdravotnické etiky a společenského chování; – vysvětlí práva pacientů; – vymezí zvláštnosti psychologického přístupu a komunikace k pacientům/klientům/uživatelům různého věkového období; – uvede zvláštnosti komunikace s příbuznými pacienta/ klienta/uživatele Žáci se zúčastní Psychologické olympiády na zadané téma.	<i>Přístup a komunikace k pacientům/klientům/uživatelům na různých úsecích praxe</i> – etické aspekty v práci zdravotnického pracovníka – zvláštnosti práce s pacienty/klienty/uživateli různých věkových období – zvláštnosti komunikace s příbuznými pacienta/ klienta/uživatele	8

3. ročník – 34 hodin (cvičení)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: – vysvětlí rozdíl mezi základními činnostmi jedince – hra, učení, práce; – vysvětlí význam hry pro vývoj osobnosti; – objasní ontogenetický vývoj hry; – zařadí druhy her k jednotlivým věkovým obdobím;	<i>Vývojová psychologie</i> <i>Hra a její význam pro vývoj osobnosti</i> – hra a její význam pro vývoj osobnosti	4

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– charakterizuje hru a hračku; – vyjmenuje hračky vhodné pro jednotlivá věková období;		
– vysvětlí pojem sociální patologie; – uvede příklady sociálně patologických jevů (násilí, šikana, diskriminace, závislosti, nezaměstnanost, sociální chudoba), možnosti řešení; – uvede příklady prevence sociálně patologických jevů; – vysvětlí postavení minorit v majoritní společnosti;	Základy sociální psychologie – sociální patologie – sociální skupiny	6
– vysvětlí některé z technik vyrovnávání se s náročnými životními situacemi (techniky zvládání stresu, relaxace, imaginace, arteterapie, muzikoterapie); – vysvětlí význam psychohygieny v práci zdravotnického pracovníka; – popíše osobní způsob vyrovnávání se s NŽS;	Náročné životní situace, jejich vliv na člověka – techniky využívané v rámci vyrovnávání se s NŽS – psychohygiena	6
– použije komunikační dovednosti; – uvede zásady kulturního řečového projevu; – prezentuje vlastní osobu; – uvede chyby při komunikaci a možnosti jejich řešení; – řeší modelové situace verbální a neverbální komunikace; – orientuje se v asertivních právech; – vysvětlí a uvede příklady některých technik asertivity; – dokáže řešit modelové situace při jednání se spolupracovníky; – rozliší evalvační a devalvační chování; – vysvětlí pojem empatie; – vyjmenuje zásady komunikace dle ontogenetického vývoje; – popíše vhodný přístup a způsob komunikace s cizinci a příslušníky národnostních menšin;	Komunikace – komunikační dovednosti – osobní prezentace – verbální komunikace – neverbální komunikace – asertivita – komunikace se spolupracovníky – evalvace, devalvace, empatie – komunikace dle ontogenetického vývoje jedince – komunikace s cizinci a příslušníky národnostních menšin	8

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– uveďte faktory ovlivňující psychiku a jednání zdravotnických pracovníků a jejich postoje k pacientům/klientům/uživatelům;	Psychologie zdraví a nemoci <i>Psychologie zdravotnického pracovníka</i> – chování, jednání a postoje zdravotnického pracovníka k nemocnému	2
– dodržuje zásady zdravotnické etiky a společenského chování; – vysvětlí specifická práva pacientů; – vymezí zvláštnosti psychologického přístupu k jedinci se znevýhodněním; – uveďte zásady přístupu k nevyléčitelně nemocným; – vyjmenuje stádia při stanovení nepříznivé diagnózy; – charakterizuje fáze procesu umírání – dle E. Kübler–Rossové; – uveďte zásady psychologického přístupu k jedincům v terminálním stádiu; – uveďte zásady přístupu k pozůstalým.	Přístup a komunikace k pacientům/klientům/uživatelům na různých úsecích praxe – psychologie osob s tělesným, smyslovým a mentálním znevýhodněním – psychologie nevyléčitelně nemocných – psychologie osob v terminálním stádiu nemoci a pozůstalých	8

6.18 První pomoc

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Celková hodinová dotace: 2

Platnost od: 1. září 2025

Název předmětu	První pomoc				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	–	2(1)	–	–	2(1)

6.18.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Cílem předmětu je žáky seznámit s pojetím první pomoci a fungováním jednotného záchranného systému. Žáci budou vedeni k osvojení vědomostí a zvládnutí dovedností potřebných k poskytování předlékařské první pomoci a k osvojení zásad bezpečného chování v situacích obecného ohrožení.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu vychází z oblasti RVP Vzdělávání pro zdraví a Zdraví a klinika nemocí. Žáci se seznámí se zásadami jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí. Naučí se postupy při poskytování předlékařské první pomoci s použitím standardních i improvizovaných pomůcek. Žáci jsou při výuce vedeni k dodržování zásad bezpečnosti při poskytování první pomoci. Osvojí si etické aspekty první pomoci.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů hodnot a preferencí

Výuka První pomoci směřuje k tomu, aby žáci:

- *jednali odpovědně a přijímali odpovědnost za svá rozhodnutí a jednání v souladu s morálními principy;*
- *respektovali práva člověka, život v multikulturní společnosti a změny v bio–psycho–sociální oblasti nemocného;*
- *byli schopni empatického a evaluačního přístupu;*
- *racionálně jednali v situacích osobního a veřejného ohrožení.*

Pojetí výuky

Předmět První pomoc je pojat jako teoreticko-praktický. Při cvičeních se třída dělí na skupiny. Ošetřování jednotlivých poranění je procvičováno v modelových situacích u dětí i dospělých. Výklad je doplněn výukovými filmy. Součástí výuky jsou odborné exkurze.

6.18.2 Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení vychází z klasifikačního řádu.

Ke kontrole vědomostí a dovedností slouží testy z tematického celku, praktické a ústní zkoušení. Při ústním zkoušení musí žák prokázat dovednost samostatně a odborně se vyjadřovat a současně využívat znalosti ze somatologie.

Při celkovém hodnocení žáků se přihlíží i k jejich průběžné aktivitě ve vyučování a domácí přípravě s využíváním informačních zdrojů z odborné literatury a internetu.

6.18.3 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn. že absolventi by měli:

- *mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;*
- *využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;*
- *sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;*
- *znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.*

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn. že absolventi by měli:

- *porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;*
- *uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;*
- *volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;*
- *spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).*

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- *vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;*
- *formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;*
- *účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;*
- *dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;*
- *vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;*

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn. že absolventi by měli:

- *posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;*
- *stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;*

- *reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;*
- *ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;*
- *pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;*
- *přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;*
- *podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;*
- *přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.*

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn. že absolventi by měli:

- *jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;*
- *dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;*
- *jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;*
- *uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;*
- *uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;*

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, tzn. že absolventi by měli:

- *mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;*

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn. absolventi by měli:

- *ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívat je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;*
- *získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volit efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;*

- *vyrovnávat se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;*
- *předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.*

Odborné kompetence

Ovládat vědomosti a dovednosti potřebné pro studium zdravotnických oborů, tzn. aby absolventi:

- *užívali odbornou terminologii zejména v obecné symptomatologii;*

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn. aby absolventi:

- *znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;*
- *byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout.*

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, tzn. aby absolventi

- *nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.*

6.18.4 Aplikace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k aktivitě, ke snaze pomoci druhým; umí přistupovat k identitě druhých lidí (multikulturní soužití) a učí se respektovat práva a osobnost druhých.

Člověk a životní prostředí

Žáci v předmětu První pomoc dbají na ochranu a bezpečnost zdraví při práci. Zabývají se vztahem mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedincem i společností.

Člověk a svět práce

Výuka První pomoci vede žáky k získání znalostí a kompetencí, které mu pomohou optimálně využít osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby:

- *kriticky posuzovali vývoj technologií a jeho vliv na různé aspekty života člověka (zejména zdraví) společnosti a životního prostředí, zvažovali příležitosti a rizika a snažili se rizika minimalizovat;*
- *běžně a samozřejmě využívali vhodné digitální technologie a jejich kombinace k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji;*
- *chránili sebe a ostatní před možným nebezpečím v digitálním prostředí;*
- *při pohybu v online světě a při používání digitálních technologií předcházeli situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví, přizpůsobovali své digitální i fyzické pracovní prostředí tak, aby bylo v souladu s ergonomií a bezpečnostními zásadami;*

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

- při interakcích v digitálním prostředí respektovali pravidla slušného chování a jednali eticky, respektovali kulturní rozmanitost, aktivně vystupovali proti nepřijatelnému jednání v online světě;
- s daty získanými prostřednictvím různých nástrojů a služeb, v různém digitálním prostředí pracovali s ohledem na dobrou pověst svou i ostatních;
- získaná data a informace z různých zdrojů kriticky hodnotili, posuzovali jejich spolehlivost a úplnost.

6.18.5 Mezipředmětové vazby

Předmět První pomoci předpokládá spolupráci s dalšími předměty:

- biologie – odborná terminologie
- chemie – chemické sloučeniny, deriváty
- občanská nauka – etika – mravnost, morálka a svědomí, vztah k člověku a ke společnosti

6.18.6 Doporučené počty hodin pro jednotlivé tematické celky

Tematický celek	Počet hodin
Úvod do předmětu	9
Polohování a transport zraněných	4
Stavy ohrožující život	16
Rány	3
Poranění kostí a kloubů	10
Poranění důležitých tělesných oblastí	10
Akutní stavy vyvolané fyzikálními a chemickými příčinami	6
Specifická poranění	3
Akutní stavy v gynekologii a porodnictví	1
Akutní otravy	2
Neúrazové stavy	2
Ochrana při mimořádných událostech	2

6.18.7 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

2. ročník – 34 hodin

Výsledky vzdělání	Učivo	Počet hodin
Žák: – definuje základní pojmy – popíše své postavení a povinnosti v záchranném řetězci; – vyjmenuje složky IZS a linky tísňového volání; – popíše základní vybavení domácí lékárny a autolékárny; – ví, kde se nachází školní lékárna;	1 Úvod do předmětu – definice základních pojmů – význam první pomoci – integrovaný záchranný systém – vybavení lékárny v domácnost a na pracovišti, autolekárna – jednotný postup při poskytování první pomoci	4

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– uvede pravidla třídění raněných; – charakterizuje postup vyšetření zraněných;	– orientace na místě nehody, posouzení závažnosti situace, třídění raněných,	
– vyjmenuje pravidla pro vyprošťování a přenášení postižených; – vyjmenuje základní polohy pro vyšetření, ošetření, transport při jednotlivých druzích poranění	2 Polohování a transport zraněných – základní pravidla a způsoby vyprošťování zraněných, manipulace s raněným – základní polohy při ošetřování raněných	2
– vysvětlí základní pojmy; – vyjmenuje příčiny stavů ohrožujících život – vyjmenuje pomůcky pro rozšířenou resuscitaci, – definuje pojmy spojené s rozšířenou resuscitaci, – popíše příčiny šoku; – vysvětlí nebezpečí rozvoje šokového stavu; – pojmenuje příznaky šoku; – vyjmenuje vhodná protišoková opatření – rozliší typy krvácení; – vysvětlí nebezpečí velké ztráty krve pro člověka;	3 Stavy ohrožující život Bezvědomí, kolaps, křečové stavy – definice, příčiny bezvědomí – vyšetření stavu vědomí – ošetření zraněného – první pomoc při kolapsu a. křečových stavech Neodkladná resuscitace, – etické aspekty neodkladné resuscitace – příčiny zástavy dýchání a srdeční činnosti, dělení resuscitace – vyšetření a ošetření postiženého, abeceda resuscitace – poruchy průchodnosti dých.cest, – zajištění umělé plicní ventilace – srdeční masáž – rozšířená resuscitace – způsoby, pomůcky Šok – druhy – příčiny a příznaky šoku – preventivní protišoková opatření – první pomoc u šokových stavů Krvácení – druhy krvácení – první pomoc při krvácení všech typů	5
– rozliší a popíše jednotlivé druhy ran;	4 Rány	2

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

	– druhy ran: – dělení ran – cizí těleso v ráně – poranění zvířaty, bodnutí hmyzem – zásady ošetřování jednotlivých typů ran	
– popíše příznaky a komplikace poranění kostí a kloubů a jejich ošetření; – vysvětlí rizika spojená s nevhodným způsobem ošetření;	5 Poranění kostí a kloubů – rozdělení podle charakteru poranění (zlomeniny, vymknutí, podvrtnutí) – příčiny poranění – rozdělení zlomenin – ošetření vymknutí, podvrtnutí, zlomeniny	4
– popíše nejčastější příčiny, příznaky a komplikace spojené s poraněním hlavy a CNS; – vysvětlí význam ochrany hlavy a CNS v různých situacích; – popíše nejčastější příčiny, příznaky a komplikace spojené s poraněním páteře a míchy; – určí postup při poskytování první pomoci u těchto poranění a komplikace spojené s nevhodným postupem při ošetřování; – vysvětlí význam prevence těchto úrazů; – popíše nejčastější příčiny, druhy a příznaky poranění hrudníku; – vysvětlí rizika spojená s nevhodným postupem poskytnutí první pomoci – objasní příčiny a příznaky poranění břicha a pánve; – vysvětlí komplikace spojené s poraněním břicha a pánve; – objasní pojmy – Crush syndrom, Blast syndrom, polytrauma; – popíše postupy ošetření u Crush syndromu, Blast syndromu, polytraumatu;	6 Poranění důležitých tělesných oblastí Poranění hlavy a CNS Poranění páteře a míchy Poranění hrudníku Poranění břicha a pánve Tlaková poranění Polytrauma – mechanismy vzniku poranění – rozdělení poranění – příznaky, nejčastější komplikace – zásady poskytování první pomoci při poranění	5
– rozliší druh, stupeň a závažnost poranění; – popíše komplikace spojené s jednotlivými druhy poranění; – vysvětlí význam dodržování zásad BOZP při poskytování první pomoci;	7 Akutní stavy vyvolané fyzikálními a chemickými příčinami – popáleniny, úpal, úžeh, opařeniny, poleptání, podchlazení, omrzliny, sněžná slepota, úrazy elektrickým proudem, zasažení bleskem – příznaky a stanovení rozsahu poškození	3

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

	– první pomoc – bezpečnost a ochrana zdraví při poskytování první pomoci při úrazu elektrickým proudem a zasažení bleskem	
– popíše postupy ošetřování jednotlivých úrazů a postižení; – vybere správný postup ošetřování a provede první pomoc;	8 Specifická poranění Tonutí Oběšení Uštknutí hadem – klinické projevy jednotlivých poranění – zásady poskytování první pomoci – částečná nebo úplná amputace končetin a prstů	2
– objasní příznaky a komplikace při akutních stavech v těhotenství a v gynekologii; – vysvětlí vhodné prostředky pro ošetření rodičky a novorozence;	9 Akutní stavy v gynekologii a porodnictví – krvácení – neočekávaný nebo překotný porod – ošetření novorozence	1
– podle příznaků dokáže rozlišit běžné druhy otrav; – dokáže zvolit vhodný postup poskytování první pomoci u postižených při vědomí i v bezvědomí; – uvědomuje si nebezpečí návykových látek; – vysvětlí význam prevence akutních otrav;	10 Akutní otravy – nejčastější druhy otrav – první pomoc při akutních otravách	2
- dokáže rozlišit příznaky neúrazových stavů; - vybere správný postup ošetřování a provede první pomoc;	11 Neúrazové stavy - infarkt myokardu - cévní mozková příhoda - astmatický záchvat - stavy spojené s cukrovkou	2
– vysvětlí obecné zásady pro případ ohrožení; – rozliší varovné signály; – objasní, jak se chovat při vyhlášení evakuace; – popíše vybavení pohotovostního zavazadla; – umí používat improvizované prostředky individuální ochrany osob;	11 Ochrana při mimořádných událostech – chování při vzniku mimořádné události – tísňové volání a varování – evakuace, evakuační zavazadlo – povodeň, ochrana majetku při povodních a po povodních – požár a zásady opuštění budovy při požáru	2

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– uvědomuje si rizika spojená s mimořádnými událostmi.	– teroristické akce	
--	---------------------	--

2. ročník – 34 hodin (cvičení)

Výsledky vzdělání	Učivo	Počet hodin
Žák: – určí jednotlivé druhy obvazového materiálu; – zvládá přiložit různé typy obvazů; – vysvětlí rizika spojená s nesprávným přiložením obvazu	1 Obvazový materiál, obvazová technika – druhy obvazového materiálu – obvazová technika – zhotovování obvazů šátkových, prakových, náplastových, obinadlových a obvazů z pružných úpletů	5
– dokáže uložit zraněného do správné polohy pro vyšetření, ošetření, transport;	2 Polohování a transport zraněných – základní pravidla a způsoby vyprošťování zraněných, manipulace s raněným – základní polohy při ošetřování raněných	2
– poskytne první pomoc při bezvědomí, kolapsu a křečových stavech; – provede KPR u dětí i dospělých; – provede ošetření jednotlivých typů krvácení; – ošetří postiženého v šoku	3 Stavy ohrožující život Bezvědomí, kolaps, křečové stavy – definice, příčiny bezvědomí – vyšetření stavu vědomí – ošetření zraněného – první pomoc při kolapsu a. křečových stavech Neodkladná resuscitace, – etické aspekty neodkladné resuscitace – příčiny zástavy dýchání a srdeční činnosti, dělení resuscitace – vyšetření a ošetření postiženého, abeceda resuscitace – poruchy průchodnosti dých.cest, – zajištění umělé plicní ventilace – srdeční masáž – rozšířená resuscitace – způsoby, pomůcky Šok – druhy – příčiny a příznaky šoku – preventivní protišoková opatření – první pomoc u šokových stavů Krvácení	11

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

	– druhy krvácení – první pomoc při krvácení všech typů	
– provede ošetření podle druhu rány;	4 Rány – druhy ran: – dělení ran – cizí těleso v ráně – poranění zvířaty, bodnutí hmyzem – zásady ošetřování jednotlivých typů ran	1
– vybere vhodné prostředky k ošetření; – provede ošetření dle druhu poranění; – vysvětlí rizika spojená s nevhodným způsobem ošetření;	5 Poranění kostí a kloubů – rozdělení podle charakteru poranění (zlomeniny, vymknutí, podvrtnutí) – příčiny poranění – rozdělení zlomenin – ošetření vymknutí, podvrtnutí, zlomeniny	6
– vybere vhodné prostředky pro poskytnutí první pomoci; – provede ošetření dle druhu poranění;	6 Poranění důležitých tělesných oblastí Poranění hlavy a CNS Poranění páteře a míchy Poranění hrudníku Poranění břicha a pánve Tlaková poranění Polytrauma – mechanismy vzniku poranění – rozdělení poranění – příznaky, nejčastější komplikace – zásady poskytování první pomoci při poranění	5
– vybere vhodné prostředky pro poskytnutí první pomoci – provede ošetření jednotlivých úrazů a postižení;	7 Akutní stavy vyvolané fyzikálními a chemickými příčinami – popáleniny, úpal, úžeh, opařeniny, poleptání, podchlazení, omrzliny, sněžná slepota, úrazy elektrickým proudem, zasažení bleskem – příznaky a stanovení rozsahu poškození – první pomoc – bezpečnost a ochrana zdraví při poskytování první pomoci při úrazu elektrickým proudem a zasažení bleskem	3
– provede ošetření jednotlivých úrazů a postižení;	8 Specifická poranění Tonutí Oběšení	1

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– vybere správný postup ošetřování a provede první pomoc;	Uštknutí hadem – klinické projevy jednotlivých poranění – zásady poskytování první pomoci – částečná nebo úplná amputace končetin a prstů	
--	---	--

6.19 Úvod do ošetrovatelství

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Celková hodinová dotace: 4

Platnost od: 1. září 2025

Název předmětu	Úvod do ošetrovatelství				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	–	–	2	–	2

6.19.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Vyučovací předmět Úvod do ošetrovatelství je součástí teoretického odborného vzdělávání. Obecným cílem předmětu je zprostředkovat žákům vybrané poznatky z ošetrovatelské propedeutiky v souvislosti s holistickým přístupem k nemocnému, poskytnout základy koncepce moderního ošetrovatelství, historie ošetrovatelství a medicíny, seznámit žáky z odbornými pojmy z oblasti ošetrovatelství. Předmět je zaměřen tak, aby posílil zájem žáků o další studium zdravotnických a lékařských oborů. Učivo tohoto předmětu navazuje na učivo předmětu psychologie, latinský jazyk, výchova ke zdraví, ochrana veřejného zdraví.

Charakteristika učiva

Předmět Úvod do ošetrovatelství je koncipován jako teoretický. Vychází ze vzdělávacích oblastí RVP Zdravotnická propedeutika. Žáci se seznámí s postavením ošetrovatelské péče v systému poskytování zdravotní péče, s historií medicíny a ošetrovatelství, se základními principy poskytování ošetrovatelské péče, se vzděláváním zdravotnických pracovníků, se základy ošetrovatelského výzkumu.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žáci:

- přemýšleli o lidském organismu holistickým způsobem;
- si v souvislosti se znalostmi etických norem ve zdravotnictví uvědomili morální aspekty ošetrovatelské péče;
- byli motivováni k dodržování zdravého životního stylu a ochraně životního prostředí;
- uvědomili si důležitost nabytých znalostí z ošetrovatelské a klinické propedeutiky pro svůj další odborný rozvoj a studium.

Pojetí výuky

Předmět se vyučuje ve třetím ročníku. Výuka probíhá v rovině teoretické. Je koncipována tak, aby si žáci osvojili teoretické znalosti a naučili se je samostatně využívat. Je doplněna o prvky praktické výuky, kdy se provádí simulace problémových situací, které žáci jednoduchými metodami analyzují a jsou odborně vedeni k jejich řešení. Výuka je doplněna používáním audiovizuální techniky. Výkladové metody jsou doplněny samostatnou a skupinovou prací žáků a prací s odbornou literaturou a zpracováním jednoduché odborné práce na zadané téma. Při výuce se používá česká a latinská odborná terminologie.

6.19.2 Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení vychází z klasifikačního řádu školy. Při hodnocení výsledků učení se vyučující zaměřuje na hloubku porozumění látce a schopnosti používat odbornou českou i latinskou terminologii. Ke kontrole vědomostí a dovedností slouží písemné testy po probrání určitých tematických celků a průběžné ústní zkoušení. Při celkovém hodnocení žáků se přihlíží k jejich průběžné aktivitě ve vyučování, vlastní kreativě a schopnosti aplikovat poznatky při řešení modelových situací. Hodnotí se zpracování a prezentace zadaných úkolů a seminární práce na zadané téma.

6.19.3 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn. že absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn. že absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení a zdůvodnit je, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;

- *dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii z ošetrovatelské a klinické propedeutiky;*
- *zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)*
- *vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.*

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn. že absolventi by měli:

- *stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;*
- *být připraveni pracovat v týmu, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení konfliktů;*
- *reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;*
- *ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;*
- *mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledku nezdravého životního stylu a závislostí;*
- *přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly.*

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn. absolventi by měli:

- *jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu v souladu s morálními principy a respektováním práv člověka;*
- *respektovat život v multikulturní společnosti, tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů;*
- *uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;*
- *uvědomit si dosažení velkého pokroku ve výzkumu a léčbě nemocí během posledního století.*

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, tzn. že absolventi by měli:

- *mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;*
- *mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze.*

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn. absolventi by měli:

- *ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívat je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;*
- *získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volit efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;*
- *vytvářet, vylepšovat a propojovat digitální obsah v různých formátech; vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků;*
- *vyrovnávat se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;*
- *předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.*

Odborné kompetence

Ovládat vědomosti a dovednosti potřebné pro studium zdravotnických oborů, tzn. aby absolventi:

- *uplatnili teoretické poznatky při aktivní podpoře a ochraně zdraví a orientovali se v systému péče o zdraví;*
- *užívali odbornou terminologii, zejména v obecné symptomatologii;*

6.19.4 Aplikace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k aktivitě, ke snaze pomoci druhým, ke kritickému myšlení, vzájemné spolupráci a dialogu, respektování druhých v rámci multikulturní společnosti. Jsou vedeni i k ujasnění a prohloubení etických a mravních hodnot a norem, životních postojů, hodnotové orientace a k pomoci druhým lidem.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili význam celoživotního vzdělávání, které je klíčové pro uplatnitelnost ve světě práce.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti a aby si uvědomili zodpovědnost za své zdraví a osvojili si zásady zdravého životního stylu a duševní hygieny.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby:

- *kriticky posuzovali vývoj technologií a jeho vliv na různé aspekty života člověka (zejména zdraví) společnosti a životního prostředí, zvažovali příležitosti a rizika a snažili se rizika minimalizovat;*
- *běžně a samozřejmě využívali vhodné digitální technologie a jejich kombinace k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji;*
- *chránili sebe a ostatní před možným nebezpečím v digitálním prostředí;*
- *při pohybu v online světě a při používání digitálních technologií předcházeli situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví, přizpůsobovali své digitální i fyzické pracovní prostředí tak, aby bylo v souladu s ergonomií a bezpečnostními zásadami;*
- *při interakcích v digitálním prostředí respektovali pravidla slušného chování a jednali eticky, respektovali kulturní rozmanitost, aktivně vystupovali proti nepřijatelnému jednání v online světě;*
- *s daty získanými prostřednictvím různých nástrojů a služeb, v různém digitálním prostředí pracovali s ohledem na dobrou pověst svou i ostatních;*
- *získaná data a informace z různých zdrojů kriticky hodnotili, posuzovali jejich spolehlivost a úplnost.*

6.19.5 Mezipředmětové vztahy

Předmět ošetrovatelská a klinická propedeutika předpokládá spolupráci s dalšími předměty:

- *latinský jazyk – žák se v rámci předmětu ošetrovatelská a klinická propedeutika učí latinské terminologii používané ve zdravotnických oborech;*
- *patologie a patofyziologie – znalosti získané v rámci patologie a patofyziologie přispívají k poznání etiologie onemocnění, jejich prevence, symptomatologie a diagnostiky;*
- *ochrana a podpora zdraví - znalosti získané v rámci předmětu ošetrovatelská a klinická propedeutika přispívají k poznání etiologie onemocnění a jejich prevence;*
- *výchova ke zdraví – žák aplikuje získané poznatky na oblast prevence onemocnění;*
- *biologie – v předmětu ošetrovatelská a klinická propedeutika žák využívá poznatky o stavbě a funkci lidského těla;*
- *fyzika – žák navazuje na získané poznatky z fyziky, zejména v oblasti diagnostiky nemocí a onkoterapie;*
- *psychologie – žák navazuje na poznatky získané v psychologii v rámci holistického pojetí osobnosti, klasifikace potřeb a uplatňování etických norem ve zdravotnictví a využívá je při výuce tématu pedagogika v ošetrovatelství;*
- *občanská nauka – žák navazuje na poznatky získané v občanské nauce při výuce etických a právních norem ve zdravotnictví a výuce problematiky multikulturního ošetrovatelství;*
- *chemie - žák navazuje na získané poznatky nebo je doplňuje.*

6.19.6 Doporučené počty hodin pro jednotlivé tematické celky

Tematický celek	Počet hodin
Pojetí ošetrovatelství	10
Historie medicíny a ošetrovatelství	20
Výzkum v ošetrovatelství	15
Etické principy poskytování zdravotní péče	19

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

6.19.7 Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

3. ročník – 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: – definuje obor ošetrovatelství; - objasní význam a postavení ošetrovatelské péče v systému poskytování zdravotní péče - charakterizuje současné trendy v poskytování ošetrovatelské péče; - vymezí pojem ošetrovatelský proces, jeho cíle, metody a principy; - chápe význam holistického pojetí osobnosti; - popíše jednotlivé formy ošetrovatelské péče; - má přehled o ošetrovatelské dokumentaci; - popíše složení zdravotnického a ošetrovatelského týmu; - popíše požadavky na kvalifikaci jednotlivých členů ošetrovatelského týmu; - dokáže vysvětlit pojem kompetence; - umí vyhledat v legislativě odborné kompetence příslušící k jednotlivým zdravotnickým profesím; - zná rizika spojená s výkonem zdravotnické profese;	1 Pojetí ošetrovatelství - charakteristika oboru a základní rysy moderního ošetrovatelství s - ošetrovatelství jako vědní obor - holistické pojetí osobnosti v ošetrovatelství - zdravotnický tým, ošetrovatelský tým - formy ošetrovatelské péče - ošetrovatelský proces - zdravotnická a ošetrovatelská dokumentace - kompetence jednotlivých členů ošetrovatelského týmu - systém vzdělávání sester, možnosti kariérního růstu	10
- popíše jednotlivé fáze vývoje medicíny a ošetrovatelství v českých zemích i ve světě; - popíše hlavní mezníky vývoje ošetrovatelství ve světě a u nás; - uvede významné osobnosti světového i českého ošetrovatelství; - objasní význam a funkci Červeného kříže, působení neziskových organizací a dobrovolníků ve zdravotnictví, doloží příklady;	2 Historie medicíny a ošetrovatelství - historický vývoj medicíny - historický vývoj ošetrovatelství - Červený kříž, dobrovolnictví a neziskový sektor ve zdravotnictví	20
- vysvětlí přínos a zaměření ošetrovatelského výzkumu; – vysvětlí základní pojmy;	3 Výzkum v ošetrovatelství - výzkum v ošetrovatelství – priority výzkumu v ošetrovatelství	15

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– popíše jednotlivé fáze výzkumu; – popíše metodiku výzkumu; – dokáže aplikovat vhodné výzkumné metody při tvorbě projektu; – interpretuje výsledky výzkumu a získané údaje; – orientuje se v zásadách psaní výzkumné práce;	– fáze výzkumu – výzkumné metody: dotazník, rozhovor, pozorování, kasuistika – zásady psaní výzkumné práce	
– vysvětlí pojem etika, morálka etický kodex; - uvede základní etické principy poskytování zdravotní péče a diskutuje o jejich naplňování - pracuje s právními a jinými zdroji informací - uvede příklady aktuálních etických problémů a dokáže diskutovat o těchto etických problémech; – vymezí pojem multikulturní ošetřovatelství a chápe morální aspekty ošetřovatelské péče v rozdílných kulturách.	4 Etické principy v poskytování zdravotní péče – etika, etické kodexy a normy v medicíně a ošetřovatelství - právní dokumenty související s etikou v medicíně a ošetřovatelství (Práva pacientů, Listina základních práv a svobod) – aktuální etické problémy v ošetřovatelství a v medicíně – morální aspekty v rozdílných kulturách – multikulturní ošetřovatelství	19

6.20 Ochrana a podpora zdraví

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Celková hodinová dotace: 2

Platnost od: 1. září 2025

Název předmětu	Ochrana a podpora zdraví				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	–	–	2	–	2

6.20.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Obecným cílem předmětu je seznámit žáky se systémem poskytování zdravotní péče, podstatu veřejného zdravotního pojištění a jeho principy, programy zdraví. Dále vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a tak rozvinout a podpořit jejich chování a postoje ke zdravému způsobu života a celoživotní odpovědnosti za své zdraví, dále seznámit s trendy v poskytování zdravotní péče, systémem zdravotního a sociálního pojištění, kategoriemi zdravotnických pracovníků. Vede žáky k tomu, aby znali potřeby svého těla v jeho biopsychosociální jednotě a rozuměli tomu, jak působí výživa, životní prostředí, dodržování hygieny, pohybové aktivity, pozitivní emoce, překonávání negativních emocí a stavů, jednostranné činnosti, mezilidské vztahy a jiné vlivy na zdraví. Důraz se klade na výchovu proti závislostem, proti médií vnucovanému ideálu tělesné krásy mladých lidí a na výchovu k odpovědnému přístupu sexu.

Charakteristika učiva

Předmět Ochrana a podpora zdraví je zařazen ve vyučovacím procesu 2 hodiny týdně a vychází z obsahových okruhů RVP Vzdělávání pro zdraví a Zdravotnická propedeutika. Žáci se ve výuce seznamují s programy na podporu zdraví, s možnostmi prevence vzniku onemocnění, zabývají se problematikou zdraví a jeho determinant, s organizací zdravotní péče, s kategoriemi zdravotnických pracovníků.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka VKZ směřuje k tomu, aby žáci:

- si vážili zdraví jako jedné z prvořadých hodnot potřebné ke kvalitnímu prožívání života a cílevědomě ho chránili; rozpoznali, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví;
- chápali, jak vlivy životního prostředí působí na zdraví člověka;
- měli vhodnou míru sebevědomí a byli schopni přiměřeného sebehodnocení;
- posoudit důsledky komerčního vlivu médií na zdraví
- si tvořili vlastní úsudek;
- respektovali osobnost nemocného člověka;
- respektovali práva člověka;
- jednali v souladu s morálními principy;
- jednali odpovědně a měli odpovědnost za svá rozhodnutí a jednání;
- respektovali život v multikulturní společnosti.

Pojetí výuky

Předmět Ochrana a podpora zdraví je teoreticko-praktický předmět. Výuka je realizována výkladem a diskusí. Pro výuku je vhodné některá témata řešit formou práce ve skupinách, do výuky jsou zařazeny exkurze a besedy. Charakter učiva ve cvičeních poskytuje vhodné podmínky pro projektové vyučování, samostatnou práci žáků a tvorbu edukačních programů. Učivo probírané v teoretických hodinách se prolíná s učivem ve cvičeních.

6.20.2 Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souvislosti s platným klasifikačním řádem školy, ve kterém je kladen důraz na teoretické vědomosti a dovednosti pracovat se získanými informacemi, komunikačními dovednostmi a aktivitou ve vyučovacích hodinách. Hodnocení je ústní a různé formy písemného zkoušení, hodnotí se také prezentace a projekty na zadaná témata. Slovní hodnocení, sebehodnocení a kolektivní hodnocení se zařazuje při práci v týmu a při řízené diskusi.

6.20.3 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn. že absolventi by měli:

- *mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;*
- *s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;*
- *využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí.*

Kompetence k řešení problémů

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimo-pracovní problémy, tzn. že absolventi by měli:

- *porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;*
- *uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace.*

Komunikativní kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebnicích, životních i pracovních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- *vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených a psaných a vhodně se prezentovat;*
- *vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.*

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn. že absolvent by měl:

- *chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;*
- *uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.*

Personální a sociální kompetence

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická České Budějovice, Husova 3

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovit si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn. že absolventi by měli:

- *přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly.*

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn. absolventi by měli:

- *ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívat je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;*
- *získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volit efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;*
- *vytvářet, vylepšovat a propojovat digitální obsah v různých formátech; vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků;*
- *vyrovnávat se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;*
- *předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.*

Odborné kompetence

Ovládat vědomosti a dovednosti potřebné pro studium zdravotnických oborů, tzn. aby absolventi:

- *získali vhled do problematiky oborů nacházejících uplatnění ve zdravotnictví, měli reálnou představu o obsahu a náročnosti vysokoškolského a vyššího odborného studia zaměřeného na výkon jednotlivých zdravotnických povolání*
- *užívali odbornou terminologii zejména v obecné symptomatologii;*
- *efektivně pracovali s prostředky informačních a komunikačních technologií a užívali získané dovednosti, spolu s informacemi vyhledávanými v odborné literatuře, zejména k aplikacím v oblasti zdravotnictví;*
- *uplatnili teoretické poznatky při aktivní podpoře a ochraně zdraví a orientovali se v systému péče o zdraví*

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, tzn. aby absolventi:

- *nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.*

6.20.4 Aplikace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby, měli zdravé sebevědomí, sebehodnocení a sebeúctu, dokázali jednat s lidmi a diskutovat o citlivých a kontroverzních otázkách a hledat kompromisní řešení, byli ochotni angažovat se pro své i veřejné zájmy, byli připraveni klást si existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení, byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci, vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se jej zachovat i pro budoucí generace.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby chápali postavení člověka v přírodě a vliv prostředí na zdraví jednotlivce a skupiny, pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, získali přehled o způsobech ochrany přírody, samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, pochopili vlastní odpovědnost za své jednání, osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání, osvojili si zásady zdravého životního stylu.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby si osvojili míru odpovědnosti za své zdraví, vlastní život, vzdělání a sebevzdělávání, posuzovali informace o profesních možnostech a uměli se v nich orientovat, vyhledávali informace o dalším možném vzdělávání a uměli je posuzovat z hlediska svých předpokladů a profesních cílů.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby:

- *kriticky posuzovali vývoj technologií a jeho vliv na různé aspekty života člověka (zejména zdraví) společnosti a životního prostředí, zvažovali příležitosti a rizika a snažili se rizika minimalizovat;*
- *běžně a samozřejmě využívali vhodné digitální technologie a jejich kombinace k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji;*
- *chránili sebe a ostatní před možným nebezpečím v digitálním prostředí;*
- *při pohybu v online světě a při používání digitálních technologií předcházeli situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví, přizpůsobovali své digitální i fyzické pracovní prostředí tak, aby bylo v souladu s ergonomií a bezpečnostními zásadami;*
- *při interakcích v digitálním prostředí respektovali pravidla slušného chování a jednali eticky, respektovali kulturní rozmanitost, aktivně vystupovali proti nepřijatelnému jednání v online světě;*
- *s daty získanými prostřednictvím různých nástrojů a služeb, v různém digitálním prostředí pracovali s ohledem na dobrou pověst svou i ostatních;*
- *získaná data a informace z různých zdrojů kriticky hodnotili, posuzovali jejich spolehlivost a úplnost.*

6.20.5 Mezipředmětové vztahy

Občanská nauka, biologie, informační a komunikační technologie.

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

6.20.6 Doporučené počty hodin pro jednotlivé tematické celky

Tematický celek	Počet hodin
Péče o zdraví	50
Ochrana a podpora veřejného zdraví a zdravotní výchova	18

6.20.7 Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

3. ročník – 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - popíše současné trendy v poskytování zdravotní péče a služeb podpory zdraví a prevence onemocnění; uvede příklady preventivních opatření a dalších nástrojů na podporu zdraví nabízené pojišťovnami, neziskovými organizacemi, jinými resorty – např. ozdravné pobyty pro děti, seniory a jiné vybrané kategorie občanů); - charakterizujete funkci programu Zdraví pro všechny v 21. století a uvede příklady opatření přijatých pro zlepšení veřejného zdraví obyvatelstva; - uvede funkci a hlavní směry činnosti WHO; - diskutuje o vybraných právních a ekonomických problémech zdravotní péče, opírá se o informační zdroje; - popíše systém poskytování zdravotní péče v ČR, jeho řízení a financování; - vysvětlí, k čemu slouží veřejné zdravotní pojištění a jaké jsou jeho principy; - objasní rozdíl mezi veřejným a soukromým zdravotním pojištěním; - charakterizuje funkci a činnosti orgánů ochrany veřejného zdraví; - objasní postavení nemocného v oblasti zdravotních služeb, jeho práva a povinnosti; - uvede, jak postupovat v případě nespokojenosti s poskytovanou zdravotní péčí;	1.Ochrana a podpora veřejného zdraví – WHO a organizace zabývající se zdravím – program Zdraví 21 – veřejné a soukromé zdravotní pojištění – nespokojenost s poskytovanou zdravotní péčí – systém poskytování zdravotní péče – způsob financování a řízení zdravotní péče – veřejné zdravotní pojištění – orgány ochrany veřejného zdraví – etické a právní principy poskytování zdravotní péče – kategorie zdravotnických pracovníků	18

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

Žák: - uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku; - na příkladech vysvětlí různé metody a prostředky zdravotní výchovy; - popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí; - zdůvodní význam zdravého životního stylu; - dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky; - dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností; - popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus; - orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech; - dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací; - objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví; - diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu; - kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu; - dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu; - navrhuje a realizuje projekty nebo jinou formu výchovně osvětové aktivity.	2. Péče o zdraví - zdraví a nemoc – definice - odpovědnost za zdraví své i druhých, péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci, práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu - metody a prostředky výchovy ke zdraví - činitelé ovlivňující zdraví: životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování aj. - duševní zdraví a rozvoj osobnosti; sociální dovednosti; rizikové faktory poškozující zdraví - partnerské vztahy; lidská sexualita - prevence úrazů a nemocí - mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama	50
---	---	-----------

6.21 Patologie

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Celková hodinová dotace: 2

Platnost od: 1. září 2025

Název předmětu	Patologie				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	–	–	2	–	2

6.21.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Vyučovací předmět patologie je součástí teoretického odborného vzdělávání. Obecným cílem předmětu je zprostředkovat žákům vybrané poznatky obecné a speciální patologie a patofyziologie, naučit žáka používat medicínské termíny v návaznosti na poznatky získané v biologii. Patologie a patofyziologie je jedním z východisek pro předmět ošetrovatelská a klinická propedeutika. Navazuje na předměty výchova ke zdraví, ochrana veřejného zdraví a biologie.

Charakteristika učiva

Předmět patologie je koncipován jako teoretický. Učivo je tvořeno patnácti celky. Vychází ze vzdělávací oblasti RVP zdravotnická propedeutika. První dva celky seznamují žáky s obsahem předmětu a obecnou etiologií nemocí, další čtyři celky se zabývají obecnou patologií, následující celky v logické struktuře probírají poruchy funkce a nemoci jednotlivých orgánových systémů.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žáci:

- přemýšleli o podmínkách, které ovlivňují fyziologické či patologické fungování lidského organismu;
- si v souvislosti se znalostmi o zevních a vnitřních příčinách chorob uvědomili možné ohrožení zdraví či dokonce života člověka;
- byli motivováni k dodržování zdravého životního stylu a ochraně životního prostředí;
- uvědomili si důležitost nabytých znalostí z patologie a patofyziologie pro svůj další odborný rozvoj a studium.

Pojetí výuky

Předmět se vyučuje ve třetím ročníku. Výuka je koncipována tak, aby si žáci osvojili teoretické znalosti a naučili se je samostatně využívat. Výuka probíhá v rovině teoretické, je doplněna používáním audiovizuální techniky. Výkladové metody jsou doplněny samostatnou a skupinovou prací žáků a prací s odbornou literaturou. Při výuce se používá česká a latinská odborná terminologie.

6.21.2 Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení vychází z klasifikačního řádu školy. Při hodnocení výsledků učení se vyučující zaměřuje na hloubku porozumění látce a schopnosti používat odbornou českou i latinskou termi-

nologii. Ke kontrole vědomostí a dovedností slouží písemné testy po probrání určitých tematických celků a průběžné ústní zkoušení. Při celkovém hodnocení žáků se přihlíží k jejich průběžné aktivitě ve vyučování.

6.21.3 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn. že absolventi by měli:

- *mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;*
- *s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;*
- *ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;*
- *využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;*
- *sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;*
- *znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.*

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn. že absolventi by měli:

- *porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení a zdůvodnit je, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;*
- *uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;*
- *volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;*
- *spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).*

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- *vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;*
- *formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;*
- *účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;*
- *dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;*
- *zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)*
- *vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.*

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn. že absolventi by měli:

- *stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;*
- *reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;*
- *ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;*
- *mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledku nezdravého životního stylu a závislosti;*
- *přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly.*

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn. absolventi by měli:

- *jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;*
- *uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;*
- *chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;*
- *uvědomit si neustálou variabilitu patogenních faktorů a možnosti vzniku nových nebezpečných onemocnění též v souvislosti s chováním člověka (drogová závislost, sexuální promiskuita);*
- *uvědomit si dosažení velkého pokroku ve výzkumu a léčbě nemocí během posledního století.*

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, tzn. že absolventi by měli:

- *mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;*
- *mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze.*

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn. absolventi by měli:

- *ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívat je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;*
- *získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volit efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;*
- *vytvářet, vylepšovat a propojovat digitální obsah v různých formátech; vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků;*
- *vyrovnávat se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;*
- *předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.*

Odborné kompetence

Ovládat vědomosti a dovednosti potřebné pro studium zdravotnických oborů, tzn. aby absolventi:

- *uplatnili teoretické poznatky při aktivní podpoře a ochraně zdraví;*
- *užívali odbornou terminologii, zejména v obecné symptomatologii;*
- *získali vhled do problematiky oboru patologie a patofyziologie a jejím uplatnění ve zdravotnictví.*

6.21.4 Aplikace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k aktivitě, ke snaze pomoci druhým, ke kritickému myšlení, vzájemné spolupráci a dialogu, respektování druhých.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili význam celoživotního vzdělávání, které je klíčové pro uplatnitelnost ve světě práce.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby chápali možné negativní dopady působení člověka na přírodu a jeho vliv na vznik patogenních faktorů.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby:

- *kriticky posuzovali vývoj technologií a jeho vliv na různé aspekty života člověka (zejména zdraví) společnosti a životního prostředí, zvažovali příležitosti a rizika a snažili se rizika minimalizovat;*
- *běžně a samozřejmě využívali vhodné digitální technologie a jejich kombinace k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji;*
- *chránili sebe a ostatní před možným nebezpečím v digitálním prostředí;*

- při pohybu v online světě a při používání digitálních technologií předcházeli situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví, přizpůsobovali své digitální i fyzické pracovní prostředí tak, aby bylo v souladu s ergonomií a bezpečnostními zásadami;
- při interakcích v digitálním prostředí respektovali pravidla slušného chování a jednali eticky, respektovali kulturní rozmanitost, aktivně vystupovali proti nepřijatelnému jednání v online světě;
- s daty získanými prostřednictvím různých nástrojů a služeb, v různém digitálním prostředí pracovali s ohledem na dobrou pověst svou i ostatních;
- získaná data a informace z různých zdrojů kriticky hodnotili, posuzovali jejich spolehlivost a úplnost.

6.21.5 Mezipředmětové vztahy

Předmět patologie a patofyziologie předpokládá spolupráci s dalšími předměty:

- latinský jazyk – žák se v rámci patologie a patofyziologie učí latinské terminologii používané ve zdravotnických oborech;
- ošetrovatelská a klinická propedeutika – znalosti získané v rámci patologie a patofyziologie přispívají k poznání etiologie onemocnění, jejich prevence, symptomatologie a diagnostiky;
- ochrana veřejného zdraví - znalosti získané v rámci patologie a patofyziologie přispívají k poznání etiologie onemocnění a jejich prevence
- výchova ke zdraví – žák aplikuje získané poznatky na oblast prevence onemocnění;
- biologie – v předmětu patologie a patofyziologie žák využívá poznatky o stavbě a funkci lidského těla;
- chemie – žák navazuje na získané poznatky nebo je doplňuje.

6.21.6 Doporučené počty hodin pro jednotlivé tematické celky

Tematický celek	Počet hodin
Úvod do předmětu	2
Nemoc a příčiny nemocí	6
Regresivní a metabolické změny	9
Zánět	5
Nádory	6
Progresivní změny	3
Poruchy oběhu krve a lymfy	8
Poruchy imunity	3
Poruchy dýchacího systému	4
Poruchy trávicího systému	6
Poruchy tvorby a vylučování moči, choroby ledvin a vývodných cest močových	5
Poruchy endokrinního systému	3
Poruchy ženského a mužského pohlavního systému	3
Poruchy pohybového systému	2
Poruchy nervového systému	3

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

6.21.7 Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

3. ročník – 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: – vysvětlí význam pojmů; – zná základní úkoly patologie v léčebně preventivní péči; – definuje klinickou a biologickou smrt; – určí možnost resuscitace; – popíše známky smrti a posmrtné změny a vysvětlí jejich podstatu;	1 Úvod do předmětu – vymezení obsahu a funkce předmětu – vysvětlení základních pojmů – zánik organismu	2
– definuje nemoc a základní příznaky nemoci; – klasifikuje základní příčiny nemoci; – popíše zevní a vnitřní příčiny nemoci a uvede příklady;	2 Nemoc a příčiny nemocí – definice nemoci – zevní příčiny nemocí: fyzikální, chemické, biologické, vlivy výživy a prostředí – vnitřní příčiny nemocí: genetické a imunologické	6
– umí definovat nekrózu, vysvětlit příčiny vzniku a další vývoj; – popíše jednotlivé typy gangrén a uvede příklady; – vysvětlí příčiny vzniku dekubitů a uvede příklady; – umí definovat atrofii, vysvětlí příčiny vzniku; – definuje steatózu, vysvětlí příčiny vzniku a uvede příklady; – určí podstatu vzniku diabetes mellitus, rozliší jednotlivé typy, popíše komplikace a princip terapie; – umí popsat příčiny vzniku konkrémentů, vysvětlí komplikace a význam; – klasifikuje základní typy pigmentací a příčiny vzniku; – umí definovat ikterus, vysvětlí příčiny vzniku, rozliší jednotlivé typy, vyjmenuje nejdůležitější onemocnění vedoucí k ikteru;	3 Regresivní a metabolické změny – nekróza: definice, druhy, příklady, příčiny vzniku a další vývoj – gangréna: definice, druhy, příklady, význam – dekubitus – atrofie: definice, základní druhy podle příčin vzniku – poruchy metabolismu: bílkovin, tuků, sacharidů a minerálních látek – steatóza – diabetes mellitus – poruchy metabolismu vápníku – konkrémenty – pigmentace exogenní, endogenní – ikterus	9
– umí popsat a vysvětlit podstatu, průběh, projevy a příčiny vzniku zánětu;	4 Zánět	5

– klasifikuje jednotlivé typy, orientuje se v názvosloví; – charakterizuje jednotlivé formy nespecifických zánětů a definuje specifické záněty;	– definice, příčiny vzniku, projevy místní a celkové, imunitní reakce, klasifikace, názvosloví	
– definuje a určí obecné vlastnosti nádorů a jejich biologické chování; – určí význam nádorů, zásady diagnostiky a terapie; – určí příčiny nádorového růstu a stanoví zásady prevence, prekancerózy; – provede histologickou a biologickou klasifikaci nádorů; – charakterizuje nepravé nádory, jejich význam; – definuje cysty, pseudocysty, zánětlivý tumor, hematom;	5 Nádory – obecné vlastnosti, biologické chování – vznik nádorů, prevence, prekancerózy – systematický přehled nádorů, nepravé nádory	6
– rozliší pojmy: regenerace, reparace, hojení ran a kostních zlomenin; – vysvětlí pojmy hypertrofie, hyperplazie, metaplazie, transplantace;	6 Progresivní změny – regenerace, reparace – transplantace – hypertrofie, hyperplazie, metaplazie	3
– vysvětlí příčiny vzniku a popíše projevy selhání oběhového systému; – rozliší základní typy srdečního selhání, umí vysvětlit příčiny vzniku a projevy; – popíše projevy a následky nejčastějších kardiovaskulárních chorob; – stanoví zásady prevence; – označí změny v objemu a složení krve;	7 Poruchy oběhu krve a lymfy – selhání oběhového systému – projevy a příčiny vzniku – srdeční selhání, ICHS, ateroskleróza, hypertenze, hypotenze – trombóza, embolie, hyperémie, ischemie a infarkt, hemoragie, edémy, metastázy – změny ve složení a objemu krve	8
– určí jednotlivé defekty imunity; – charakterizuje alergie a vyjmenuje typy přecitlivělosti; – definuje autoimunitu a choroby z autoimunity;	8 Poruchy imunity – imunodeficience – alergie – autoimunní choroby	3
– popíše a vysvětlí základní příčiny a projevy selhání dýchacího systému; – popíše zánětlivé procesy dýchacích cest a plic;	9 Poruchy dýchacího systému – selhání dýchacího systému – poruchy ventilace, difúze, perfúze – záněty dýchacích cest a plic – poruchy vzdušnosti plic	4

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– definuje poruchy vzdušnosti plic, vysvětlí příčiny vzniku a projevy; – vyjmenuje příčiny vzniku karcinomu plic, projevy, komplikace a stanoví prevenci;	– nádory plic	
– definuje základní projevy poruch trávicího traktu a jejich následky; – popíše příčiny vzniku, vysvětlí projevy a případné komplikace základních onemocnění trávicího traktu; – stanoví zásady prevence nádorových onemocnění střev;	10 Poruchy trávicího systému – projevy poruch – poruchy motility, sekrece trávicích šťáv, trávení a vstřebávání – nejčastější onemocnění dutiny ústní, jícnu, žaludku a střev – nejčastější onemocnění jater, žlučníku a žlučových cest a pankreatu	6
– popíše a vysvětlí základní příčiny a projevy selhání ledvin; – vysvětlí rozdíl mezi akutním a chronickým onemocněním ledvin a močových cest; – popíše urémii; – klasifikuje nádory ledvin;	11 Poruchy tvorby a vylučování moči, choroby ledvin a vývodných cest močových – selhání ledvin akutní a chronické, urémie – urolitiáza, zánětlivá a nádorová onemocnění ledvin a vývodných cest močových	5
– vysvětlí a popíše základní příčiny vzniku a projevy hyperfunkčních a hypofunkčních syndromů endokrinních žláz;	12 Poruchy endokrinního systému – hyperfunkční a hypofunkční syndromy endokrinních žláz a jejich příčiny	3
– vysvětlí a popíše základní příčiny a projevy chorob vnitřních a zevních pohlavních orgánů ženy; – objasní základní patologické procesy mléčné žlázy; – vysvětlí a popíše základní příčiny a projevy chorob vnitřních a zevních pohlavních orgánů muže;	13 Poruchy ženského a mužského pohlavního systému – zánětlivá a nádorová onemocnění vnitřních a zevních pohlavních orgánů ženy – mastopatie, zánětlivá a nádorová onemocnění mléčné žlázy – zánětlivá a nádorová onemocnění vnitřních a zevních pohlavních orgánů muže	3
– vysvětlí a popíše rozdíl mezi zánětlivými a degenerativními onemocněními kostí a kloubů; – definuje nejčastější onemocnění kostí a kloubů, vysvětlí příčiny jejich vzniku a projevy;	14 Poruchy pohybového systému – zánětlivá onemocnění kostí a kloubů – degenerativní onemocnění kostí a kloubů	2
– vysvětlí a popíše základní příčiny poruch nervového systému;	15 Poruchy nervového systému – zánětlivá onemocnění mozku a míchy – cévní mozkové příhody	3

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– popíše zánětlivé procesy centrálního nervového systému; – vyjmenuje příčiny vzniku cévních mozkových příhod, jejich projevy a stanoví jejich prevenci; – definuje nejčastější demyelinizační poruchy.	– demyelinizační onemocnění	
---	---	--

6.22 Ekonomika

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Celková hodinová dotace: 2

Platnost od: 1. září 2025

Název předmětu	Ekonomika				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	–	–	–	2	2

6.22.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem je poskytnout žákům základní odborné znalosti z oblasti ekonomiky, které jim umožní efektivní jednání a hospodárné chování při jejich uplatnění ve společnosti.

Charakteristika učiva

Obsahový okruh je zaměřen tak, aby si žáci osvojili základní ekonomické pojmy, porozuměli jim a uměli je správně používat v komunikaci i výpočtech. Seznámí se s pracovněprávními vztahy na základě Zákoníku práce. Získají poznatky o službách a činnosti úřadu práce. Získají poznatky o možnostech podnikání, o postupu při zakládání podniku a o povinnostech podnikatele zejména na základě živnostenského zákona. Získávají základní znalosti o hospodaření podniku, o mzdách, daních, pojistném a účetní evidenci.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů hodnot a preferencí

Cílem je, aby žáci nabyli odvahy a schopnosti k samostatnému ekonomickému myšlení a k podnikání. Dále aby získali kladný postoj k regulérnímu podnikání v rámci platných zákonných předpisů a stavěli se negativně ke společenským nešvarům v naší i zahraniční ekonomice.

Pojetí výuky

Výuka je pojata jako soubor vzájemně obsahově navazujících celků. Každý celek má teoretickou část, ale i praktické úkoly, které žáci řeší. Výuka je doplňována aktuálními informacemi a novými používanými formuláři. Žáci získávají názvy webových stránek, kde mohou získat příslušné informace a formuláře a elektronicky je podávat.

6.22.2 Hodnocení výsledků žáků

Zpočátku klademe důraz na správné ekonomické vyjadřování, později na správnost úsudku, výpočty s grafy a samostatné práce (referáty, vytvoření podnikatelského záměru).

6.22.3 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn. že absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;

- *uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;*
- *s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;*
- *využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;*
- *sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí.*

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn. že absolventi by měli:

- *porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;*
- *uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;*
- *volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;*
- *spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).*

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- *vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;*
- *formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;*
- *účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;*
- *zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;*
- *dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;*
- *zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);*
- *vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.*

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn. že absolventi by měli:

- *posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;*
- *stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;*

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická České Budějovice, Husova 3

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

- *reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;*
- *ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;*
- *mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;*
- *adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní;*
- *pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;*
- *přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;*
- *podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaújatě zvažovat návrhy druhých;*
- *přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.*

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn. že absolventi by měli:

- *jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;*
- *dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;*
- *jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;*
- *zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě.*

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, tzn. že absolventi by měli:

- *mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;*
- *mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;*
- *mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;*
- *umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;*
- *vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;*
- *znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;*

- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi.

Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn. absolventi by měli:

– .

Odborné kompetence

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb, tzn. aby absolventi:

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku;
- dodržovali stanovené normy (standards) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti;
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali požadavky klienta (zákazníka, občana).

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, tzn. aby absolventi:

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodařili s finančními prostředky;
- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

6.22.4 Aplikace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Předmět ekonomika posiluje vědomí žáků, že v demokratické společnosti existují možnosti využití vědomostí, schopností a dovedností formou podnikání ve svůj vlastní prospěch i ve prospěch společnosti.

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

Člověk a životní prostředí

Předmět ekonomika nerozlučně souvisí s vědomostmi o dopadech na životní prostředí v oblasti využívání přírodních zdrojů, dopadu podnikání na životní prostředí v kapitole hospodářský proces. Vychovává žáky k šetrnému využívání zdrojů a šetrnému hospodaření s ohledem na životní prostředí.

Člověk a svět práce

Jednou z hlavních obsahových náplní předmětu ekonomika je získávání vědomostí o trhu práce, o možnostech podnikání a praktické používání těchto vědomostí, čili zařazení žáka do „světa práce“.

Člověk a digitální svět

V předmětu ekonomika se používá internet k získávání informací, k ukázkám elektronické komunikace s úřady, k ukázkám úspěšných podnikatelských aktivit a využívají se informace z odborného i denního tisku.

6.22.5 Mezipředmětové vztahy

matematika, občanská nauka, IKT, český jazyk a literatura a ochrana veřejného zdraví

6.22.6 Doporučené počty hodin pro jednotlivé tematické celky

Tematický celek	Počet hodin
Základní ekonomické pojmy	8
Podnikání	12
Podnik, majetek podniku a hospodaření podniku se zaměřením na zdravotnictví	12
Mzdy, zákonné odvody	10
Daňová soustava a finanční trh	8
Národní hospodářství a EU	10

6.22.7 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

4. ročník – 60 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Student: – definuje a aplikuje základní ekonomické pojmy; – charakterizuje základní ekonomické systémy; – definuje základní ekonomické otázky; – na příkladu popíše fungování tržního mechanismu; – stanoví formou grafu rovnovážnou cenu;	1 Základní ekonomické pojmy – potřeby, statky, služby, spotřeba, peníze, zboží, cena, životní úroveň, výroba, výrobní faktory, hospodářský proces, trh, tržní subjekty, nabídka, poptávka	8
– vnímá existenci ziskových a neziskových organizací a popíše jejich činnost a druhy;	2 Podnikání – druhy organizací – podnikání dle zákona – podnikatelský záměr	12

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– orientuje se v právních formách podnikání a dovede charakterizovat jejich základní znaky; – posoudí vhodné formy podnikání pro obor; – orientuje se ve formálních úkonech spojených se zahájením podnikání; – dokáže sestavit podnikatelský záměr; – popíše základní povinnosti podnikatele vůči státu; – uvědomuje si důležitost dodržování zákonných a etických norem při podnikání;	– právní formy podnikání – podniky jednotlivců – obchodní společnosti – sdružení, příspěvkové organizace – podnikání v rámci EU	
– rozlišuje jednotlivé druhy majetku; – orientuje se v účetní evidenci majetku; – rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů; – řeší jednoduché výpočty výsledku hospodaření a kalkulace ceny; – orientuje se v úhradách zdr. Péče; – na příkladech vysvětlí a vzájemně porovná druhy odpovědnosti za škody ze strany zaměstnance a zaměstnavatele; – na příkladu ukáže použití nástrojů marketingu v oboru; – charakterizuje části procesu řízení a jejich funkci;	3 Podnik, majetek podniku a hospodaření podniku se zaměřením na zdravotnictví – struktura majetku, dlouhodobý a oběžný majetek – náklady, výnosy, výsledek hospodaření, financování zdravotnictví – druhy škod a možnosti předcházení škodám, odpovědnost zaměstnance a zaměstnavatele – marketing, management	12
– zná význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční a spol. ohodnocení, orientuje se v zákonné úpravě mezd a provádí mzdové výpočty včetně zákonných odvodů na sociální a zdravotní pojištění;	4 Mzdy, zákonné odvody – mzdové předpisy, mzdová soustava, složky mzdy – daň z příjmů – systém sociálního a zdravotního zabezpečení, zdravotní pojišťovny	10
– orientuje se v soustavě daní, v registraci k daním; – dovede vyplnit jednoduché přiznání k dani; – rozliší princip přímých a nepřímých daní; – charakterizuje finanční trh a jeho jednotlivé subjekty; – charakterizuje peníze a jednotlivé cenné papíry; – používá nejběžnější platební nástroje;	5 Daňová soustava a finanční trh – přímé a nepřímé daně, daňová evidence, peníze, platební styk, finanční trh, cenné papíry	8
– vysvětlí význam ukazatelů vývoje NH ve vztahu k oboru; – chápe úlohu státu na trhu práce;	6 Národní hospodářství a EU – struktura NH – činitelé ovlivňující úroveň NH – hrubý domácí produkt	10

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– objasní příčiny a druhy nezaměstnanosti; – vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže, jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům; – na příkladech vysvětlí příjmy a výdaje státního rozpočtu; – chápe důležitost evropské integrace; – zhodnotí ekonomický dopad členství v EU.	– zákon o zaměstnanosti – služby úřadů práce, nezaměstnanost, inflace – platební bilance – státní rozpočet – Evropská unie	
---	--	--

6.23 Klinická propedeutika

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Celková hodinová dotace: 2

Platnost od: 1. září 2025

Název předmětu	Klinická propedeutika				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	–	–		2	2

6.23.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Vyučovací předmět klinická propedeutika je součástí teoretického odborného vzdělávání. Obecným cílem předmětu je zprostředkovat žákům vybrané poznatky z klinické propedeutiky, naučit žáka používat medicínské termíny v návaznosti na poznatky získané v patologii a patofyziologii, získat přehled o projevech nemocí, jejich diagnostice a principech léčby. Předmět je zaměřen tak, aby posílil zájem žáků o další studium zdravotnických a lékařských oborů. Obsahový okruh se opírá o učivo vzdělávacích oblastí Přírodovědné vzdělávání a Vzdělávání pro zdraví.

Charakteristika učiva

Předmět klinická propedeutika je koncipován jako teoretický. Vychází z oblasti RVP Zdravotnická propedeutika. Žáci si osvojí základní poznatky z klinické propedeutiky, které jim poskytnou přehled o základních oblastech klinické propedeutiky a mají je motivovat pro další studium. Žáci získají poznatky o základních pojmech klinické propedeutiky, o druzích, způsobu provedení a významu diagnostických metod, o subjektivních a objektivních příznacích vybraných druhů nemocí, o léčebných postupech a o funkci a zásadách farmakologické léčby. Naučí se měřit a hodnotit základní fyziologické funkce.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání vede k tomu, aby žáci:

- přemýšleli o lidském organismu holistickým způsobem;
- si v souvislosti se znalostmi etických norem ve zdravotnictví uvědomili morální aspekty ošetrovatelské péče;
- byli motivováni k dodržování zdravého životního stylu a ochraně životního prostředí;
- uvědomili si důležitost nabytých znalostí z ošetrovatelské a klinické propedeutiky pro svůj další odborný rozvoj a studium.

Pojetí výuky

Předmět se vyučuje ve 4. ročníku. Výuka probíhá v rovině teoretické a teoreticko- praktické. Je koncipována tak, aby si žáci osvojili teoretické znalosti a naučili se je samostatně využívat. Výuka je doplněna používáním audiovizuální techniky. Výkladové metody jsou doplněny samostatnou a skupinovou prací žáků a prací s odbornou literaturou a zpracováním jednoduché odborné práce na zadané téma. Při výuce se používá česká a latinská odborná terminologie.

6.23.2 Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení vychází z klasifikačního řádu školy. Při hodnocení výsledků učení se vyučující zaměřuje na hloubku porozumění látce a schopnosti používat odbornou českou i latinskou terminologii. Ke kontrole vědomostí a dovedností slouží písemné testy po probrání určitých tematických celků a průběžné ústní zkoušení. Při celkovém hodnocení žáků se přihlíží k jejich průběžné aktivitě ve vyučování, vlastní kreativitě a schopnosti aplikovat poznatky při řešení modelových situací. Hodnotí se zpracování a prezentace zadaných úkolů a seminární práce na zadané téma.

6.23.3 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn. že absolventi by měli:

- *mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;*
- *s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;*
- *ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;*
- *využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;*
- *sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;*
- *znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.*

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn. že absolventi by měli:

- *porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení a zdůvodnit je, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;*
- *uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, empirické) a myšlenkové operace;*
- *volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;*
- *spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).*

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- *vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;*
- *formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;*
- *účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;*

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická České Budějovice, Husova 3

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

- *dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii z ošetrovatelské a klinické propedeutiky;*
- *zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)*
- *vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.*

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn. že absolventi by měli:

- *stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;*
- *být připraveni pracovat v týmu, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení konfliktů;*
- *reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;*
- *ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;*
- *mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledku nezdravého životního stylu a závislosti;*
- *přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly.*

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn. absolventi by měli:

- *jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu v souladu s morálními principy a respektováním práv člověka;*
- *respektovat život v multikulturní společnosti, tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů;*
- *uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;*
- *uvědomit si dosažení velkého pokroku ve výzkumu a léčbě nemocí během posledního století.*

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, tzn. že absolventi by měli:

- *mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;*
- *mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze.*

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn. absolventi by měli:

- *ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívat je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;*
- *získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volit efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;*
- *vytvářet, vylepšovat a propojovat digitální obsah v různých formátech; vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků;*
- *vyrovnávat se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;*
- *předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.*

Odborné kompetence

Ovládat vědomosti a dovednosti potřebné pro studium zdravotnických oborů, tzn. aby absolventi:

- *uplatnili teoretické poznatky při aktivní podpoře a ochraně zdraví a orientovali se v systému péče o zdraví;*
- *užívali odbornou terminologii, zejména v obecné symptomatologii;*

6.23.4 Aplikace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k aktivitě, ke snaze pomoci druhým, ke kritickému myšlení, vzájemné spolupráci a dialogu, respektování druhých v rámci multikulturní společnosti. Jsou vedeni i k ujasnění a prohloubení etických a mravních hodnot a norem, životních postojů, hodnotové orientace a k pomoci druhým lidem.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili význam celoživotního vzdělávání, které je klíčové pro uplatnitelnost ve světě práce.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti a aby si uvědomili zodpovědnost za své zdraví a osvojili si zásady zdravého životního stylu a duševní hygieny.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby:

- *kriticky posuzovali vývoj technologií a jeho vliv na různé aspekty života člověka (zejména zdraví) společnosti a životního prostředí, zvažovali příležitosti a rizika a snažili se rizika minimalizovat;*
- *běžně a samozřejmě využívali vhodné digitální technologie a jejich kombinace k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji;*
- *chránili sebe a ostatní před možným nebezpečím v digitálním prostředí;*
- *při pohybu v online světě a při používání digitálních technologií předcházeli situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví, přizpůsobovali své digitální i fyzické pracovní prostředí tak, aby bylo v souladu s ergonomií a bezpečnostními zásadami;*
- *při interakcích v digitálním prostředí respektovali pravidla slušného chování a jednali eticky, respektovali kulturní rozmanitost, aktivně vystupovali proti nepřijatelnému jednání v online světě;*
- *s daty získanými prostřednictvím různých nástrojů a služeb, v různém digitálním prostředí pracovali s ohledem na dobrou pověst svou i ostatních;*
- *získaná data a informace z různých zdrojů kriticky hodnotili, posuzovali jejich spolehlivost a úplnost.*

6.23.5 Mezipředmětové vztahy

Předmět ošetrovatelská a klinická propedeutika předpokládá spolupráci s dalšími předměty:

- *latinský jazyk – žák se v rámci předmětu ošetrovatelská a klinická propedeutika učí latinské terminologii používané ve zdravotnických oborech;*
- *patologie a patofyziologie – znalosti získané v rámci patologie a patofyziologie přispívají k poznání etiologie onemocnění, jejich prevence, symptomatologie a diagnostiky;*
- *ochrana a podpora zdraví- znalosti získané v rámci předmětu ošetrovatelská a klinická propedeutika přispívají k poznání etiologie onemocnění a jejich prevence;*
- *výchova ke zdraví – žák aplikuje získané poznatky na oblast prevence onemocnění;*
- *biologie – v předmětu ošetrovatelská a klinická propedeutika žák využívá poznatky o stavbě a funkci lidského těla;*
- *fyzika – žák navazuje na získané poznatky z fyziky, zejména v oblasti diagnostiky nemocí a onkologické léčby*
- *psychologie – žák navazuje na poznatky získané v psychologii v rámci holistického pojetí osobnosti, klasifikace potřeb a uplatňování etických norem ve zdravotnictví a využívá je při výuce tématu pedagogika v ošetrovatelství;*
- *občanská nauka – žák navazuje na poznatky získané v občanské nauce při výuce etických a právních norem ve zdravotnictví a výuce problematiky multikulturního ošetrovatelství;*
- *chemie – žák navazuje na získané poznatky nebo je doplňuje.*

6.23.6 Doporučené počty hodin pro jednotlivé tematické celky

Tematický celek	Počet hodin
Úvod do klinické propedeutiky	4
Základní vyšetřovací a diagnostické metody	20
Léčebné postupy a farmakologie	16
Subjektivní a objektivní příznaky a léčba vybraných druhů nemocí	20

6.23.7 Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

4. ročník – 60 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: – vysvětlí pojem klinická propedeutika; – vysvětlí pojem diagnóza, prognóza a terapie; – používá odbornou terminologii; – zdůvodní význam prevence nemoci a objasní, jak se může každý chránit před nemocí nebo úrazem; – vysvětlí rozdíl mezi lékařskou a ošetrovatelskou anamnézou; – orientuje se v lékařské anamnéze;	1 Úvod do předmětu – vymezení pojmu klinická propedeutika a její postavení v kontextu lékařských oborů – diagnóza, prognóza, anamnéza terapie – diagnóza lékařská a ošetrovatelská – anamnéza osobní, rodinná, sociální, pracovní	4
– orientuje se na lidském těle, zná projekci orgánů na hrudní a břišní stěnu; – objasní postupy při fyzikálním vyšetření; – rozumí odborné lékařské terminologii užívané při fyzikálním vyšetření; - vyjmenuje a stručně charakterizuje základní životní funkce; - objasní proč a jak se sledují základní fyziologické funkce; - provede jednoduché měření základních fyziologických funkcí a vysvětlí naměřené hodnoty - správně používá zkratky TT, P, D, TK - vyjmenuje základní druhy vyšetřovacích metod; - popíše podstatu jednotlivých vyšetřovacích metod; – dokáže rozdělit vyšetřovací metody na invazivní a neinvazivní; – objasní důvody indikace vyšetřovacích metod; – u vybraných vyšetřovacích metod popíše přípravu pacienta před vyšetřením a péči po vyšetření; -uvede příklady inovativních metod diagnostického zobrazování a terapie vedené zobrazovacími metodami, vysvětlí jejich použití a přínos;	2 Základní vyšetřovací a diagnostické metody - fyzikální vyšetření pohled, poklep, poslech, pohmat, per rectum - základní fyziologické funkce - vyšetřovací metody-laboratorní, zobrazovací, endoskopické, elektrografické, funkční, diagnostické	20

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

- vysvětlí podstatu, druhy, podmínky a zásady standardních léčebných postupů - uvede příklady inovativních léčebných metod a jejich použití; - zdůvodní význam úpravy stravy a dodržování zásad dietního režimu; - zná podstatu fyzioterapie, její přínos v léčbě; - vysvětlí principy lázeňské léčby; - objasní funkci a zásady farmakol. léčby; - objasní principy onkologické terapie; - orientuje se v obecné a speciální farmakologii; - rozdělí léčiva do zákl. lékových skupin; - klasifikuje léky podle formy a účinku;	3 Léčebné postupy a farmakoterapie - konzervativní terapie; - operativní terapie; - dietetika; - fyzioterapie; - onkologické léčba; - lázeňská péče - inovativní léčebné metody; - obecná a speciální farmakologie	16
- vysvětlí pojmy subjektivní a objektivní příznaky; - popíše subjektivní a objektivní příznaky u vybraných onemocnění; - nastíní možnosti léčby u těchto onemocnění.	4 Subjektivní a objektivní příznaky u vybraných druhů nemocí - z vnitřního lékařství - z chirurgie, - z ortopedie a traumatologie - z neurologie - z pediatrie	20

6.24 Biologický seminář

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Celková hodinová dotace: 2

Platnost od: 1. září 2025

Název předmětu	Biologický seminář				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	–	–	–	2	2

6.24.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu:

Předmět seminář z biologie navazuje na předmět biologie. Jeho cílem je zopakovat a rozšířit znalosti žáků získané předchozím studiem a tím je připravit k dalšímu studiu na vysoké škole.

Charakteristika učiva:

Vyučovací předmět seminář z biologie poskytuje žákům poznatky ze všech oblastí biologie. Důraz je kladen především na vysvětlení biologických jevů v širších souvislostech a na novinky biologického výzkumu (např. v molekulární biologii, genetice a ekologii).

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů hodnot a preferencí:

Výuka biologie směřuje k tomu, aby žáci:

- *měli úctu k sobě samým a ke všem ostatním formám života*
- *uvědomovali si závislost člověka na živých organizmech a neživé přírodě*
- *měli pozitivní vztah k přírodnímu prostředí a svým postojem a chováním ovlivňovali okolí*
- *uvědomovali si přínos biologických věd pro vědecko-technický rozvoj i pro běžný život, pro rozvoj medicíny a pro péči o zdraví*

Pojetí výuky

Předmět seminář z biologie se vyučuje ve čtvrtém ročníku. Při probírání nového učiva je obvykle volena metoda výkladu nebo řízeného rozhovoru spojená s názorným vyučováním pomocí didaktické techniky. V hodinách biologického semináře je vyžadováno aktivní zapojení žáků do výuky např. zpracováváním referátů, diskuzí o vybraných biologických problémech apod. Výuka počítá také s využitím odborné literatury a internetových zdrojů. Teoretické znalosti jsou rovněž prohlubovány prováděním jednoduchých biologických experimentů v laboratoři.

6.24.2 Hodnocení výsledků žáků

Kritéria hodnocení odpovídají Klasifikačnímu řádu SZŠ a VOŠZ České Budějovice. Jednotlivá hodnocení se provádějí klasifikačními stupni 1 – 5. Při hodnocení výsledků žáků se bude při písemném i ústním zkoušení klást důraz nejen na teoretické znalosti, ale i na schopnosti aplikovat teorii na příkladu. Při celkovém hodnocení žáků se přihlíží i k jejich průběžné aktivitě ve vyučování, dovednosti pracovat s odbornými informacemi a ke kvalitě zpracování samostatných prací.

6.24.3 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn. že absolventi by měli:

- *mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;*
- *s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), porizovat si poznámky;*
- *uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;*
- *znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.*

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn. že absolventi by měli:

- *porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;*
- *– volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;*

Komunikační kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- *formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;*
- *zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);*
- *vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;*

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn. že absolventi by měli:

- *mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti;*
- *přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;*

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn. že absolventi by měli:

- *chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;*

- *být schopen chránit sebe a postarat se i o ostatní organizmy za mimořádných událostí (povodně, extrémní sucho, epidemie, kontakt s biologickými zbraněmi apod.)*

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, tzn. že absolventi by měli:

- *mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;*
- *uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;*

Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- *správně používat a převádět běžné jednotky;*

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn. absolvent:

- *ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;*
- *získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;*
- *vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;*
- *navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokáže poradit ostatním s běžnými technickými problémy.*

6.24.4 Aplikace průřezových témat

Člověk v demokratické společnosti:

Výuka biologie rozvíjí všeobecný rozhled žáků a vybavuje je základními teoretickými znalostmi nutnými např. pro kritické posouzení medializovaných témat jako je klonování organismů, geneticky modifikované potraviny apod. Získaná schopnost kritického myšlení a nutnost přijímat kompromisy jsou cennými vlastnostmi v každodenním životě jednotlivce i celé společnosti.

Člověk a životní prostředí:

Vztah člověka k životnímu prostředí je přirozenou součástí učiva biologie. Žáci jsou vedeni k respektování zásad péče o životní prostředí a pozitivnímu vztahu k životnímu prostředí.

Člověk a digitální svět:

Vzhledem k obrovskému rozvoji biologie v posledních letech a tudíž k rychlému zastarávání informací v tomto oboru je nutné, aby žáci čerpali a ověřovali své znalosti pomocí celosvětové sítě Internet.

V přírodovědném vzdělávání jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby pracovali s digitálními technologiemi při vytváření modelů, při badatelských a experimentálních činnostech a jejich prezentaci, při zpracování a vyhodnocování získaných údajů, při analýze a řešení přírodovědných problémů a při komunikaci, vyhledávání a interpretaci přírodovědných informací.

6.24.5 Mezipředmětové vztahy:

Předpokladem úspěšného zvládnutí učiva biologie je spolupráce především s následujícími předměty:

- *Chemie – chemické složení živých a neživých soustav, chemické rovnice, význam makromolekulárních látek*
- *Matematika a fyzika – převody jednotek, grafy funkcí, zpracování protokolů z laboratorních prací*
- *Mikrobiologie – viry, bakterie*
- *Latinský jazyk – latinská terminologie*
- *Psychologie – ontogeneze člověka*
- *Klinická propedeutika – znalost anatomie a fyziologie člověka umožňuje rozpoznat příznaky onemocnění*
- *IKT – práce s internetem, prezentace*
- *Občanská nauka – dopad ekologických problémů na ekonomii a sociologii*

6.24.6 Doporučené počty hodin pro jednotlivé tematické celky:

Tematický celek	Počet hodin
Somatologie	16
Obecná biologie	6
Základy mikrobiologie	4
Biologie rostlin	10
Biologie hub	4
Biologie prvoků	2
Biologie živočichů	10
Genetika	6
Ekologie	2

6.24.7 Rozpis učiva a výsledky vzdělávání:

4. ročník – 60 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: - vysvětlí obecné znaky živé hmoty;	1 Obecná biologie - obecné vlastnosti a chemické složení živých soustav	6

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

- charakterizuje chemické složení organismů; - objasní stavbu jednotlivých typů buněk a rozdíly mezi nimi; - vysvětlí význam a funkci jednotlivých organel; - popíše buněčný cyklus; - charakterizuje základní typy buněčného dělení; - diskutuje o novinkách a zajímavostech v cytologii; - charakterizuje chemickou a biologickou evoluci biosféry; - diskutuje o novinkách a zajímavostech současného pohledu na evoluci;	- stavba buňky - buněčná fyziologie - buněčný cyklus, typy buněčného dělení - novinky a zajímavosti v cytologii - evoluce biosféry - novinky a zajímavosti v pohledu na evoluci	
- klasifikuje a charakterizuje jednotlivé tkáně, orgány a orgánové soustavy; - popíše základní fyziologické pochody orgánů a orgánových soustav člověka; - uvede příklady nemocí orgánů a orgánových soustav člověka a možnosti prevence jejich vzniku; - diskutuje o novinkách a zajímavostech v medicíně;	2 Somatologie - charakteristika tkání, orgánů a orgánových soustav - fyziologie orgánů a orgánových soustav - nemoci orgánů a orgánových soustav - novinky a zajímavosti v medicíně	16
- klasifikuje a charakterizuje mikroorganismy; - vyjmenuje a popíše viry, bakterie a sinice kladně i záporně významné pro člověka; - uvede příklady virů, bakterií a sinic, kteří mají důležitou roli v ekosystémech; - diskutuje o novinkách a zajímavostech v mikrobiologii;	3 Základy mikrobiologie - charakteristika a systematické rozdělení mikroorganismů - viry, bakterie a sinice významné pro člověka - úloha virů, bakterií a sinic v ekosystému - novinky a zajímavosti v mikrobiologii	4
- klasifikuje a charakterizuje taxony hub; - vyjmenuje a popíše houby a lišejníky kladně i záporně významné pro člověka; - uvede příklady hub a lišejníků, kteří mají důležitou roli v ekosystémech; - diskutuje o novinkách a zajímavostech v mykologii;	4 Biologie hub - charakteristika a systematické rozdělení hub - houby významné pro člověka - úloha hub a lišejníků v ekosystému - novinky a zajímavosti v mykologii	4

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

- klasifikuje a charakterizuje rostlinné taxony; - vyjmenuje a popíše rostliny kladně i záporně významné pro člověka; - uvede příklady rostlin, kteří mají důležitou roli v ekosystémech; - diskutuje o novinkách a zajímavostech v botanice;	5 Biologie rostlin - charakteristika a systematické rozdělení rostlin - rostliny významné pro člověka - úloha rostlin v ekosystému - novinky a zajímavosti v botanice	10
- klasifikuje a charakterizuje taxony prvoků; - vyjmenuje a popíše prvoky kladně i záporně významné pro člověka; - uvede příklady prvoků, kteří mají důležitou roli v ekosystémech; - diskutuje o novinkách a zajímavostech v protozoologii;	6 Biologie prvoků - charakteristika a systematické rozdělení prvoků - prvoci významní pro člověka - úloha prvoků v ekosystému - novinky a zajímavosti v protozoologii	2
- klasifikuje a charakterizuje živočišné taxony; - vyjmenuje a popíše živočichy kladně i záporně významné pro člověka; - uvede příklady živočichů, kteří mají důležitou roli v ekosystémech; - diskutuje o novinkách a zajímavostech v zoologii;	7 Biologie živočichů - charakteristika a systematické rozdělení živočichů - živočichové významní pro člověka - úloha živočichů v ekosystému - novinky a zajímavosti v zoologii	10
- vyjmenuje a charakterizuje současné metody genetického výzkumu; - zhodnotí přínos a možná rizika genetického výzkumu a genového inženýrství; - diskutuje o etických aspektech genetického výzkumu;	8 Genetika - současné metody genetiky - úspěchy a problémy genetického výzkumu a jeho přínos pro praxi - etické aspekty genetického výzkumu	6
- diskutuje věcně o aktuálních ekologických problémech na lokální a globální úrovni - navrhne některá nápravná řešení.	9 Ekologie - aktuální ekologické problémy a možnosti jejich řešení	2

6.25 Matematický seminář

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Celková hodinová dotace: 2

Platnost od: 1. září 2025

Název předmětu	Matematický seminář				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	–	–	–	2	2

6.25.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obsahový cíl vyučovacího předmětu

Předmět matematický seminář je součástí všeobecného vzdělávání. Jeho cílem je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematické poznatky a postupy v různých životních situacích (v odborném vzdělávání, dalším studiu, v budoucím povolání, v každodenním životě apod.)

Charakteristika učiva

Předmět matematický seminář navazuje na předmět matematika, a tak se prolíná celým vzděláváním a již svou podstatou:

- *rozvíjí logické, abstraktní a kritické myšlení*
- *vede k myšlenkové samostatnosti*
- *přispívá k intelektuálnímu rozvoji žáka*

Žáci si osvojují dovednosti matematizovat jednoduché reálné situace, užívat matematický model a vyhodnotit výsledek řešení vzhledem k realitě.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů hodnot a preferencí

Výuka matematiky směřuje k tomu, aby žáci:

- *získali důvěru ve vlastní schopnosti a dovednosti*
- *zkoumali a hodnotili relevantnost a pravdivost získaných informací*
- *rozvíjeli vlastnosti jako např. přesnost, houževnatost, důslednost, komunikativnost apod.*

Pojetí výuky

Matematický seminář se vyučuje ve 4. ročníku po 2 hodinách týdně.

Je používána metoda výkladu (při probírání nového učiva, vysvětlování nových pojmů a symbolů). Metoda názorně demonstrační (při probírání nového učiva, aby žák snáze pochopil praktické úlohy) a metoda praktická (nacvičování nových dovedností a procvičování učiva na zadávaných příkladech). Žáci jsou vedeni k samostatné práci.

6.25.2 Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení vychází z klasifikačního řádu SZŠ.

Ke kontrole vědomostí a dovedností žáků slouží:

- *písemné zkoušení: čtvrtletní písemné práce (shrnutí učiva za uplynulé čtvrtletí), tematické písemné práce (po probrání daného tématu), malé písemné práce;*
- *ústní zkoušení a hodnocení náročnějších domácích úloh*

Důležitým faktorem je také zohlednění aktivity žáka v hodinách a plnění zadaných úkolů.

6.25.3 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání. To znamená, že absolventi by měli:

- *ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;*
- *uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;*
- *s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), porizovat si poznámky.*

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy. To znamená, že absolventi by měli:

- *porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;*
- *uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace.*

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích. To znamená, že absolventi by měli:

- *vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;*
- *formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně.*

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů. To znamená, že absolventi by měli:

- *přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly.*

Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích. To znamená, že absolventi by měli:

- *správně používat a převádět běžné jednotky;*
- *používat pojmy kvantifikujícího charakteru;*
- *provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;*
- *nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení;*

- *číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);*
- *aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;*
- *efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.*

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn. absolventi by měli:

- *ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;*
- *získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;*
- *vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;*
- *navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokáže poradit ostatním s běžnými technickými problémy.*

6.25.4 Aplikace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Výuka matematiky posiluje sebevědomí, odpovědnost za sebe i své okolí, učí žáky přijímat kompromisy, kritiku od ostatních lidí a kriticky hodnotit své studijní a pracovní výsledky.

Člověk a svět práce

Výuka matematiky vede k posílení důvěry ve vlastní schopnosti, posiluje vlastnosti, jako jsou především důslednost, důkladnost, přesnost a odpovědnost.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali respektovat život jako nejvyšší hodnotu, uvědomit si odpovědnost člověka za uchování životního prostředí, kriticky vyhodnocovat informace z médií, zpracovávat statistické údaje, uplatňovat získané poznatky v každodenním životě a přijímat odpovědnost za vlastní rozhodnutí.

Člověk a digitální svět

Matematické vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci pracovali s digitálními technologiemi při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu, při práci s matematickým modelem a při vyhodnocování a interpretaci výsledku řešení vzhledem k realitě, při řešení problémů, včetně diskuse a prezentace výsledků těchto řešení.

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

6.25.5 Mezipředmětové vztahy

Vědomosti a dovednosti získané v matematickém semináři je možné využít ve fyzice, chemii, biologii, IKT a některých odborných předmětech.

6.25.6 Doporučené počty hodin pro jednotlivé tematické celky

Tematický celek	Počet hodin
Komplexní čísla	20
Matice	10
Diferenciální počet	10
Integrální počet	10
Souhrnné opakování	10

6.25.7 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

4. ročník – 60 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: – provádí základní matematické operace s komplexními čísly (sčítání, násobení a dělení v oboru komplexních čísel); – rozumí a využívá pojmy komplexní čísla sdružená, absolutní hodnota komplexního čísla; – rozlišuje a dokáže vyjádřit komplexní číslo v algebraickém i goniometrickém tvaru; – ovládá Moivreovu větu; – řeší kvadratické rovnice v $\mathbb{C}$;	1 Komplexní čísla – pojem a vlastnosti komplexního čísla – algebraický, goniometrický a exponenciální tvar komplexního čísla – operace s komplexními čísly – Moivreova věta – kvadratické rovnice v $\mathbb{C}$	20
– ovládá operace s maticemi; – řeší soustavy lineárních rovnic;	2 Matice – matice, operace s maticemi; – hodnota matice; – soustavy lineárních rovnic	10
– vypočte derivaci základních funkcí; – umí použít pravidla pro derivování; – vysvětlí význam derivace;	3 Diferenciální počet – pojem derivace funkce – pravidla pro derivování – derivace základních funkcí – geometrický význam derivace	10
– vypočte neurčitý integrál; – vypočte určitý integrál; – umí aplikovat integrální počet při výpočtu plochy.	4 Integrální počet – pojem neurčitého integrálu – integrace základních funkcí – pojem určitého integrálu – užití určitého integrálu pro výpočet obsahu plochy	10
– ovládá základní pojmy veškeré látky střední školy	5 Souhrnné opakování – shrnutí učiva SŠ	10

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– umí řešit základní typy úloh všech maturitních okruhů.		
--	--	--

6.26 Společenskovědní seminář

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Celková hodinová dotace: 2

Platnost od: 1. září 2025

Název předmětu	Společenskovědní seminář				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	–	–	–	2	2

6.26.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět společenskovědní seminář (SVS) je součástí všeobecného vzdělávání. Cílem předmětu je naučit žáky přemýšlet o životě, o sobě, o jiných lidech a o dění kolem nich i ve světě ve všech oblastech společenskovědního života. Žáci dané znalosti mohou využít jak v běžném životě, tak v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání. Žáci využívají své schopnosti efektivně pracovat s informacemi a komunikačními prostředky, rozvíjí si schopnost správně se orientovat při řešení problémů v mezilidských vztazích, při ekonomických a právnických problémech, učí se správně komunikovat, získají povědomí o politické situaci u nás i ve světě. Obecným cílem je, aby se pro žáka staly společenskovědní záležitosti běžnou součástí života, které jim budou pomáhat při řešení úkolů souvisejících se studiem předmětů libovolného zaměření i v samotné budoucí praxi a v životě.

Vyučovací předmět společenskovědní seminář se vyučuje ve čtvrtém ročníku, kde navazuje na předmět občanská nauka a rozvíjí znalosti žáků z tohoto předmětu, proto svou podstatou zásadně:

- rozvíjí kritické myšlení
- vede k myšlenkové samostatnosti
- přispívá k intelektuálnímu rozvoji
- formuje volní a charakterové rysy osobnosti
- řeší problémové úlohy a situace z běžného života
- rozvíjí mezilidské vztahy
- rozvíjí schopnost obhájit a prosadit svůj názor
- přispívá k rozvoji komunikačních dovedností

Charakteristika učiva

Učivo předmětu je tvořeno dvěma celky společenskovědních disciplín (etika a problematika soudobého světa – globální problémy). Základem v každém celku je seznámit žáka se základními pojmy z jednotlivých vědních oborů. U každé disciplíny je žák seznámen s tématy, které se týkají běžného lidského života a učí žáka orientovat se v dění kolem něj. Celky jsou rozděleny do 4. ročníku tak, aby výuka probíhala od jednodušších témat ke složitějším.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka SVS směřuje k tomu, aby žáci:

- měli důvěru ve vlastní schopnosti a dovednosti
- uměli si obhájit svůj názor

- *zkoumali, hodnotili a kriticky nahlíželi na získané informace*
- *měli povědomí o mezilidských vztazích*
- *získali správné návyky pro chování se ve společnosti*
- *získali návyky k trvalému a pravidelnému zájmu se o dění ve světě i kolem nich*
- *dovedli se orientovat na trhu práce a ve své ekonomické situaci*

Pojetí výuky

Výuka předmětu je koncipována tak, aby vedla žáky k samostatnému uplatňování jejich znalostí a dovedností v běžné výuce i v samostatných cvičeních. Část výuky je realizována teoretickou formou, kdy jsou žákům vysvětleny a prezentovány potřebné informace ke zvládnutí daného tematického celku, zbytek je tvořen samostatnou prací žáků s pracovními materiály; s danými tématy a tvorbou referátů a prezentací k daným tématům. Při výuce jsou využívány dokumenty, praktické ukázky, besedy, moderní technologie a literatura související s tématem. Výuka probíhá pro všechny žáky třídy najednou.

6.26.2 Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení vychází z klasifikačního řádu SZŠ.

Ke kontrole vědomostí a dovedností slouží testy, samostatná práce během hodin a praktické práce, kdy žáci sami zpracovávají zadané téma. Celkové hodnocení za pololetí je výsledkem nejen získaných známek, ale i pozornosti a aktivity v hodinách semináře, práce s pracovními listy, povědomí o politickém, společenském, kulturním a ekonomickém životě a zapojení se do diskuzí nad danými tématy. Součástí hodnocení žáků jsou tedy znalosti a schopnosti pracovat s novými informacemi.

6.26.3 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn. že absolventi by měli:

- *mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;*
- *ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;*
- *uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;*
- *s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), porizovat si poznámky;*
- *využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;*

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn. že absolventi by měli:

- *porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;*
- *volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;*

- *spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).*

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- *vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;*
- *formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;*
- *účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;*
- *dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;*
- *zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);*
- *vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;*

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn. že absolventi by měli:

- *posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;*
- *ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;*
- *adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní;*
- *pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;*
- *přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;*
- *podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;*
- *přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.*

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn. že absolventi by měli:

- *jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;*
- *dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;*
- *jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;*
- *uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;*

- *zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;*
- *chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;*
- *uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;*
- *uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;*
- *podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.*

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, tzn. že absolventi by měli:

- *mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;*
- *mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;*
- *umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;*
- *znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;*

Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- *číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);*

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn. absolventi by měli:

- *ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;*
- *získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;*
- *vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;*

- *předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.*

6.26.4 Aplikace průřezových témat

Člověk v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k aktivitě, ke snaze pomoci druhým; učí se obhajovat svůj názor, respektovat názor a výsledky práce druhých.

Člověk a životní prostředí

Žáci využívají údaje různých statistických výzkumů vztahujících se k životnímu prostředí, řeší úlohy, které se zabývají problematikou životního prostředí (vliv dopravy na životní prostředí, třídění odpadu apod.), získávají teoretické znalosti o problémech životního prostředí.

Člověk a svět práce

Výuka OBN a SVS vede žáky k tomu, aby si uvědomili zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělání; aby se orientovali ve světě práce; aby se naučili vyhledávat a posuzovat informace o profesních záležitostech, vzdělávacích možnostech.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali užívat nové informační technologie k získávání informací a ke kritickému přístupu k získaným informacím.

6.26.5 Mezipředmětové vztahy

Předmět SVS předpokládá spolupráci s dalšími předměty:

- *občanská nauka – seminář navazuje na hodiny občanské nauky. Žáci při něm využívají znalosti z ObN*
- *český jazyk – aplikace znalostí z literatury na filosofii, kritické zkoumání textu*
- *dějepis – znalost historie a její aplikace na politologii, ekonomii, filosofii a náboženství*
- *matematika a informační a komunikační technologie – čtení grafů, tabulek, jejich tvorba, vyhledávání si informací*
- *psychologie – propojení se základními znalostmi*
- *ekonomika – aplikace získaných znalostí na učivo ekonomie v OBN*
- *právo – aplikace získaných znalostí na učivo práva v OBN*
- *zeměpis – znalost situace v jednotlivých státech či částech světa, propojení s politologií, ekonomikou a ekologií*
- *biologie a ekologie – propojení poznatků z biologie a ekologie s globálními problémy a ekonomickou situací ve světě i u nás*

6.26.6 Doporučené počty hodin pro jednotlivé tematické celky

Tematický celek	Počet hodin
Člověk a svět	30
Soudobý svět	30

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

6.26.7 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

4. ročník – 60 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence	Obsah vzdělávání	Počet hodin
Žák: – vysvětlí, jaké otázky řeší etika; – dovede používat vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva; – dovede pracovat s jemu obsahově a formálně dostupnými texty; – debatuje o praktických etických otázkách (ze života kolem sebe, z kauz známých z médií, z krásné literatury a jiných druhů umění); – vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědni jiným lidem;	Člověk a svět (praktická filozofie) – co řeší etika a filozofická etika – význam etiky v životě člověka, jejich smysl pro řešení životních situací – etika a její předmět, základní pojmy etiky; morálka, mravní hodnoty a normy, mravní rozhodování a odpovědnost – životní postoje a hodnotová orientace, člověk mezi touhou po vlastním štěstí a angažováním se pro obecné dobro a pro pomoc jiným lidem	30
– popíše rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a civilizace, charakterizuje základní světová náboženství; – vysvětlí, s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět, jak jsou řešeny, debatuje o jejich možných perspektivách; – uvede příklady projevů globalizace a debatuje o jejích důsledcích.	Soudobý svět – rozmanitost soudobého světa: civilizační sféry a kultury; nejvýznamnější světová náboženství; velmoci, vyspělé státy, rozvojové země a jejich problémy; konflikty v soudobém světě – globální problémy, globalizace	30

6.27 Fyzikální seminář

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Celková hodinová dotace: 2

Platnost od: 1. září 2025

Název předmětu	Fyzikální seminář				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	–	–	–	2	2

6.27.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle předmětu

Předmět se zabývá naukou o nejobecnějších zákonitostech přírody, které platí pro všechna tělesa kolem nás. Vysvětluje řadu jevů známých z každodenního života a má velký význam pro rozvoj dalších věd, zejména přírodních a technických.

Předmět učí žáky:

- *využívat získané fyzikální poznatky v praktickém životě;*
- *logicky uvažovat a řešit jednoduché fyzikální problémy (provádět výpočty, používat základní fyzikální jednotky);*
- *vyhledávat a interpretovat informace z fyziky, zaujímat k nim stanovisko, využívat získané informace ve svém oboru;*
- *lépe porozumět základním ekologickým souvislostem a postavení člověka v přírodě;*
- *pochopit základní přírodní jevy a zákony a aplikovat získané poznatky do praxe i běžného života*

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka fyzikálního semináře směřuje k rozvoji přírodovědného a technického myšlení, vytváří předpoklady pro získávání odborných vědomostí a dovedností, které se dají využít v ostatních odborných předmětech i ve studiu na vysoké škole. Je rozvíjena také přesnost, houževnatost, důslednost a komunikativnost.

Metody a formy výuky

Je používána forma referátu, řízeného rozhovoru, skupinové diskuse a vyvození poznatků.

Žáci jsou vedeni k samostatné práci, především při zpracovávání referátů na zadané téma.

6.27.2 Hodnocení výsledků žáků

Ústní zkoušení, písemné zkoušení v různém časovém rozsahu. Důležitým faktorem je také zohlednění schopnosti žáka zpracovat formou referátu zadané téma.

6.27.3 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, absolventi by měli:

- *ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky; uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace;*
- *s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;*
- *využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;*
- *sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí.*

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, absolventi by měli:

- *porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;*
- *uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;*
- *volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve.*

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, absolventi by měli:

- *vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;*
- *formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně.*

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, absolventi by měli:

- *ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;*
- *přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly.*

Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, absolventi by měli:

- *správně používat a převádět běžné jednotky;*
- *používat pojmy kvantifikujícího charakteru;*
- *provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;*
- *nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení;*
- *číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);*

- *efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.*

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn. absolvent:

- *ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;*
- *získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;*
- *vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;*
- *navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokáže poradit ostatním s běžnými technickými problémy.*

6.27.4 Aplikace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali:

- *pracovat ve skupině více osob a dokázali s nimi jednat a posoudit jejich názory, přijmout je nebo hledat kompromisní řešení;*
- *obhájit a prosadit své názory kultivovanou formou;*
- *mít vhodnou míru sebevědomí a odpovědnosti;*
- *mít úctu k materiálním a duchovním hodnotám, dobrému životnímu prostředí a snaže se je chránit a zachovat pro budoucí generace.*

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali:

- *respektovat život jako nejvyšší hodnotu;*
- *uvědomit si odpovědnost člověka za uchování životního prostředí;*
- *rozvíjet získané poznatky a přijímat odpovědnost za vlastní rozhodnutí;*
- *zorientovat se v přílivu informací a kriticky je zhodnotit;*
- *jednat hospodárně i ekologicky v občanském životě;*
- *efektivně pracovat s informacemi;*
- *dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví svého i spolupracovníků.*

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali:

- *užívat nové informační technologie k získávání informací o rozvoji fyziky a nových poznatcích.*

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali:

- nést odpovědnost za vlastní život;
- chápat význam vzdělání pro život;
- formulovat vhodně svá očekávání a své priority.

6.27.5 Mezipředmětové vztahy:

Vědomosti a dovednosti získané ve fyzikálním semináři je možné využít v chemii, biologii, matematice a některých odborných předmětech.

6.27.6 Doporučené počty hodin pro jednotlivé tematické celky

Tematický celek	Počet hodin
Speciální teorie relativity	12
Výpočty	22
Pokusy a měření	8
Fyzika a já	18

6.27.7 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

4. ročník – 60 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: – vysvětlí základní principy speciální teorie relativity a jejich důsledky	1 Speciální teorie relativity – základní principy speciální teorie relativity – relativnost současnosti, dilatace času, kontrakce délek, relativistické skládání rychlostí – základní pojmy relativistické dynamiky	12
– řeší úlohy z jednotlivých tematických celků	2 Výpočty	22
– provádí vybrané pokusy z jednotlivých tematických celků	3 Pokusy a měření	8
	4 Fyzika a já – shrnutí učiva	18

6.28 Chemický seminář

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Celková hodinová dotace: 2

Platnost od: 1. září 2025

Název předmětu	Chemický seminář				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	–	–	–	2	2

6.28.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Vyučovací předmět seminář chemie je jedním z předmětů přírodovědného vzdělávání, navazuje na znalosti získané v předmětu chemie během předcházejících ročníků a přispívá k zopakování probraného učiva, k rozšíření učiva chemie a především k získání zručnosti při práci v laboratoři. Neslouží tedy pouze k přípravě na maturitní zkoušku.

Charakteristika učiva

Učivo semináře chemie navazuje na znalosti získané v hodinách chemie 1., 2., 3., 4., ročníku, prohlubuje je a zaměřuje se na tematické celky, kterým byl věnován menší počet hodin, a to formou teoretického výkladu, zadanými referáty, procvičováním, ale také praktickými úlohami v laboratoři. Protože je určen pro žáky, kteří mají o chemii zájem nebo zájem o studium na školách se zdravotnickým zaměřením, učivo se zaměří i na rozvoj těchto znalostí.

Cíle vzdělávání

Vedou k tomu, aby si žák:

- zopakoval vybrané pojmy, zákonitosti, terminologii a chemické názvosloví;
- zopakoval práci s chemickými rovnicemi, veličinami a jednotkami a dovedl uplatnit tyto znalosti při řešení úloh;
- zopakoval přehled o systému chemických prvků a sloučenin;
- zopakoval základní charakteristiky chemického děje;
- zopakoval a znal vlastnosti a využití běžných chemických látek v odborné praxi i v běžném životě a jejich vliv na zdraví člověka a životní prostředí;
- aktivně zvládl základní pravidla bezpečné práce a uměl poskytnout nejnutnější první pomoc v chemické laboratoři;
- uměl aplikovat získané chemické poznatky v odborné složce vzdělávání i v běžném životě.

Strategie výuky

Předmět se vyučuje ve 4. ročníku ve dvouhodinovém bloku. V teoretických hodinách jsou zařazovány referáty žáků k prohloubení učiva. Důraz musí být kladen především na osobní aktivitu a samostatnost při získávání poznatků a také na samostatnou práci v laboratoři (podle pokynů vyučujícího)

6.28.2 Hodnocení výsledků žáků

Hlavním kritériem hodnocení žáků budou písemné prověrky a osobní aktivita, samostatná práce v laboratoři. Důraz bude kladen především na porozumění učivu, na schopnost žáka spojovat získané poznatky s ostatními přírodovědnými znalostmi a na jeho dovednosti tyto poznatky použít při řešení nových úkolů.

6.28.3 Přínos vyučování k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn. že absolventi by měli:

- *mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;*
- *uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;*
- *s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;*
- *využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí.*

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn. že absolventi by měli:

- *porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;*
- *uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;*
- *volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve.*

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- *vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat.*

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn. že absolventi by měli:

- *chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje.*

Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- *správně používat a převádět běžné jednotky;*

- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy.

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn. absolventi by měli:

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;
- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokáže poradit ostatním s běžnými technickými problémy.

6.28.4 Aplikace průřezových témat

Člověk a svět práce

Žák získá znalosti a kompetence k úspěšnému uplatnění se na trhu práce, žák je veden k uvědomění si zodpovědnosti za vlastní život, žák se orientuje v možnostech kontinuálního vzdělávání v oboru, žák je motivován k aktivnímu pracovnímu životu.

Člověk a životní prostředí

Žák má odpovědný vztah ke svému zdraví, svým životním stylem se snaží být příkladem ostatním, dodržuje zásady ochrany ŽP.

Člověk a digitální svět

V přírodovědném vzdělávání jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby pracovali s digitálními technologiemi při vytváření modelů, při badatelských a experimentálních činnostech a jejich prezentaci, při zpracování a vyhodnocování získaných údajů, při analýze a řešení přírodovědných problémů a při komunikaci, vyhledávání a interpretaci přírodovědných informací.

6.28.5 Mezipředmětové vztahy

Pro předmět chemický seminář se nejvíce uplatňují mezipředmětové vztahy s chemií, biologií, matematikou a fyzikou.

6.28.6 Tabulka tematických celků

Tematický celek	Počet hodin
Obecná chemie	10
Anorganická chemie	15
Analytická chemie	15
Organická chemie	10

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

Biochemie	10
-----------	----

6.28.7 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

4. ročník – 60 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: – rozlišuje pojmy těleso a chemická látka; – popíše metody oddělování složek ze směsí a uvede příklady využití těchto metod v praxi – popíše metody oddělování složek ze směsí a uvede příklady využití těchto metod v praxi; – rozlišuje pojmy prvek, sloučenina; – zná názvy a značky vybraných chemických prvků; – dokáže zapsat vzorec a český nebo latinský název jednoduché sloučeniny, umí využívat oxidační číslo;	1 Obecná chemie – pakování základních pojmů a zákonitostí obecné chemie a termochemie; – zaměří se na aplikaci těchto znalostí v chemické laboratoři – separační metody v laboratoři – sedimentace – filtrace – krystalizace – odstředování – extrakce – destilace	10
– vysvětlí obecně platné zákonitosti vyplývající z periodické soustavy prvků; – vysvětlí vlastnosti anorganických látek; – tvoří chemické vzorce a názvy anorganických sloučenin; – tvoří a čte latinské názvy vybraných anorganických sloučenin, které se uplatňují ve zdravotnictví; – charakterizuje jednotlivé prvky a jejich anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, – posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí;	2 Anorganická chemie – rozbor PS – rozdělení prvků, jejich sloučeniny – příprava některých prvků v laboratoři (vodík, kyslík) – příprava některých chemických sloučenin v laboratoři – katalytické reakce	15
– vysvětlí pojem analytická chemie; – využití ACH; – vysvětlí pojmy kvalitativní a kvantitativní ACH; – popíše rozbor suchou cestou; – dokáže podle návodu prakticky určit a zařadit do tříd některé kationty;	3 Analytická chemie – seznámení s ACH – kvalitativní ACH – rozbor suchou cestou – rozbor mokrou cestou – důkaz některých kationtů – kvantitativní ACH – volumetrie – neutralizační titrace	15

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– charakterizuje skupiny uhlovodíků a jejich deriváty a tvoří jejich chemické vzorce a názvy; – uvede významné zástupce organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí; – charakterizuje typy reakcí organických sloučenin;	4 Organická chemie – opakování organického názvosloví – opakování reakcí organických sloučenin – důkaz násobné vazby (v laboratoři) – příprava ethenu a ethanu – deriváty uhlovodíků – deriváty karboxylových kyselin	10
– uvede složení, výskyt a funkce nejdůležitějších přírodních látek; – dokáže provést důkazy těchto látek;	5 Biochemie – lipidy – výroba mýdla – sacharidy – důkaz redukujících a neredukujících cukrů – bílkoviny – nukleové kyseliny – enzymy – vitamíny	10

6.29 Psychologický seminář

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Celková hodinová dotace: 2

Platnost od: 1. září 2025

Název předmětu	Psychologický seminář				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	–	–	–	2	2

6.29.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Seminář k maturitní profilové zkoušce je koncipován jako volitelný předmět. Navazuje na vědomosti a dovednosti žáků, které získali v základním vzdělání předmětu, především jejich znalosti prohlubuje a doplňuje. Žáci se učí využívat své vědomosti a dovednosti při řešení modelových situacích, řešení problémů v pracovním životě, při svém osobním rozhodování, hodnocení a jednání.

Do výuky jsou zařazeny tematické celky, které rozvíjí základní znalosti jednotlivých oborů psychologie.

Charakteristika učiva

V předmětu se žáci seznámí se základními pojmy z obecné psychologie, psychologie osobnosti, vývojové, sociální a zdravotnické psychologie a získají základní a specifické komunikační dovednosti. Učivo umožňuje aplikovat získané vědomosti a dovednosti v osobním životě, v mezilidských vztazích a pracovním životě.

V oblasti mezipředmětových vztahů předmět navazuje a využívá poznatky ze společenských věd. Předpokladem výuky předmětu dle níže uvedeného rozpisu učiva jsou poznatky získané v předcházejících odborných předmětech, zejména v biologii, v ošetrovatelské a klinické propedeutice a v občanské nauce. Při konkretizaci jednotlivých učebních témat je žádoucí spolupracovat s vyučujícími ostatních předmětů.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- měli vhodnou míru sebevědomí a byli schopni přiměřeného sebehodnocení
- jednali odpovědně a přijímali odpovědnost za svá rozhodnutí a jednání
- tvořili si vlastní úsudek
- uznávali postoje a hodnoty podstatné pro život v demokratické společnosti
- jednali v souladu s morálními principy
- respektovali práva člověka
- respektovali život v multikulturní společnosti
- respektovali změny v bio-psycho-sociální oblasti nemocného
- respektovali osobnost nemocného člověka
- respektovali zvláštnosti osobnosti člověka v různých vývojových stádiích
- byli schopni empatického a evaluačního přístupu

Pojetí výuky

Výuka předmětu je koncipována jako teoreticko-praktická. Výuka je realizována teoretickou formou, kdy jsou žákům vysvětleny a prezentovány potřebné informace ke zvládnutí daného tematického celku. Při výuce je zapotřebí uplatňovat individuální přístup k žákům, využívat jejich osobních zkušeností a vést je k vyvozování vlastních závěrů. Žáci jsou vedeni k využívání poznatků běžného života. Součástí praktické výuky je simulace problémových a konfliktních situací, žáci provádějí jednoduché analýzy situací a jsou odborně vedeni k jejich řešení. Při výuce se využívá audio a video technika. Frontální výuka je doplňována názorně demonstračními pomůckami (tabule, zpětný projektor, dataprojektor, interaktivní tabule, audiovizuální techniku, internet a jiné). Metody výuky jsou výklad, diskuse, samostatná práce, analýza příkladů, simulace a nácvik problémových a konfliktních situací, brainstorming, sebereflexe, seminární práce, odborné exkurze.

6.29.2 Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení výsledků je třeba se zaměřit na:

- *porozumění učiva*
- *schopnost využití mezipředmětových vztahů*
- *schopnost aplikace poznatků při řešení modelových situací*
- *zpracování a prezentaci zadaných úkolů*
- *aktivní přístup žáka k teoretické i praktické části výuky*
- *vlastní kreativitu žáka*
- *účast v psychologických soutěžích*
- *vypracování a prezentace seminární práce na zadané téma.*

Metody hodnocení

- *písemné testy*
- *ústní zkoušení*
- *sebehodnocení žáka*
- *vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce*

6.29.3 Přínos předmětu k rozvoji klíčových a odborných kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn. že absolventi by měli:

- *mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;*
- *ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;*
- *uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace;*
- *být čtenářsky gramotný;*
- *s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;*

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická České Budějovice, Husova 3

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

- *využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;*
- *sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;*
- *znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.*

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn. že absolventi by měli:

- *porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;*
- *uplatňovat při řešení problémů různé myšlenkové operace;*
- *volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;*
- *spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).*

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- *vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;*
- *formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;*
- *účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;*
- *zpracovávat souvislé texty na odborná témata;*
- *dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;*
- *zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);*
- *vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;*
- *dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě);*

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn. že absolventi by měli:

- *posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;*
- *stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;*

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická České Budějovice, Husova 3

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

- *reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;*
- *ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;*
- *mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti;*
- *adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální záležitosti ;*
- *pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;*
- *přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;*
- *podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;*
- *přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.*

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn. že absolventi by měli:

- *jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;*
- *dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;*
- *jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;*
- *uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;*
- *zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;*
- *chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;*
- *uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;*
- *uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;*
- *podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.*

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, tzn. že absolventi by měli:

- *mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;*
- *uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;*

- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle.

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn. absolvent:

- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

6.29.4 Aplikace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti.

Žáci respektují principy demokratické společnosti, respektují osobnost druhého člověka, respektují morální principy multikulturní společnosti, respektují práva, tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů, jiné rasy, etniky. Mají vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku. Žáci si ujasní a prohloubí etické, morální, mravní hodnoty a normy, životní postoje, hodnotovou orientaci, význam pomoci druhým lidem

Člověk a životní prostředí

Žáci si uvědomují vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti, žáci si uvědomí odpovědnost za své zdraví, osvojí zásady zdravého životního stylu a duševní hygieny

Člověk a svět práce

Žáci získají vědomosti a dovednosti k úspěšnému uplatnění na trhu práce, uvědomují si zodpovědnost za vlastní život, chápou nutnost a aktivně se účastní kontinuálního vzdělávání v oboru, jsou motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k společensky hodnotné zájmové činnosti

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali pracovat a využívat digitální technologie pro učení, vzdělávání se a zvyšování vlastní kvalifikace, byli schopni efektivně využívat této technologie v osobním i pracovním životě.

Žáci chápou význam digitálních technologií pro sociální začleňování, pro osoby s handicapem, pro kvalitu života, využívají digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji, uplatňují právní normy v digitálním prostředí včetně norem týkajících se ochrany citlivých a osobních údajů, komunikují prostřednictvím různých digitálních technologií a přizpůsobují prostředky komunikace danému kontextu.

6.29.5 Mezipředmětové vztahy

- *Biologie*
- *Občanská nauka*
- *Psychologie a sociální komunikace*
- *Informační a komunikační technologie*

6.29.6 Doporučené počty hodin pro jednotlivé tematické celky

Tematický celek	Počet hodin
Psychologie jako věda	4
Psychologie osobnosti	10
Obecná psychologie	4
Vývojová psychologie	16
Základy sociální psychologie	18
Psychologie zdraví a nemoci	8

6.29.7 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

4. ročník – 60 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: – charakterizuje názory na vývoj psychiky z hlediska historie; – má přehled o názorech myslitelů starověku a novověku na vývoj psychiky; – vysvětlí význam založení I. psychologické laboratoře;	Psychologie jako věda – historický pohled na vývoj psychiky – starověk a novověk (antika, středověk, senzualismus, empirismus, racionalismus) – vznik vědecké psychologie	4
– charakterizuje základní teorie osobnosti (behavioristická, hlubinná, celostní, humanistická, kognitivní koncepce); – uvede významné představitele jednotlivých teorií osobnosti; – vysvětlí metody psychologie osobnosti; – uvede koncepci tzv. Velké pětky – Big five	Psychologie osobnosti – přehled teorií osobnosti – metody psychologie osobnosti – pohled na rysy osobnosti – temperament – výkonové vlastnosti – vztahově-postojové	10

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– vysvětlí typologie dle W. H. Sheldona, E. Sprangera – uvede dvoufaktorové teorie schopností (intelligence) CH. E.Spearman, R. B. Cattell, – uvede teorii sedmera inteligencí podle H. Gardnera; – vysvětlí pojem emoční inteligenci, EQ, teorii D. Golemana; – uvede koncepci sebepojetí – C. R. Rogers; – vysvětlí teorii potřeb dle A. Maslowa; – vytvoří svoji hierarchii potřeb (Dům potřeb); – uvede význam hodnotového systému pro osobní i profesní život;	– aktivačně-motivační vlastnosti	
– osvojí si základní metody psychologie; – osvojí si vybrané techniky pro sebereflexi a poznávání vlastní osobnosti; – vysvětlí pojem tvořivost, uvede metody kreativity;	Obecná psychologie <i>Psychické procesy a stavy</i>	4
– vysvětlí základní úrovně vývoje (zrání, učení, socializace, edukace, sebeutváření); – charakterizuje základní teorie vývoje jedince (S. Erikson, J. Piaget); – charakterizuje složky výchovy; – připraví a demonstuje řízenou výchovnou činnost; – vysvětlí základní pedagogické pojmy (výchova, vzdělání, vzdělávání, vyučování) – charakterizuje přínos J. A. Komenského – charakterizuje výchovně vzdělávací systém současnosti v ČR; – charakterizuje alternativní školství v ČR; – charakterizuje předmět speciální pedagogiky; – vyjmenuje a stručně charakterizuje obory speciální pedagogiky;	Vývojová psychologie – základní úrovně vývoje – teorie vývoje jedince – hra a její význam pro vývoj osobnosti – řízená výchovná činnost dle složek výchovy – řízená výchovná činnost dle věku jedince – loutka a její význam pro vývoj dítěte – základy pedagogiky – výchovně vzdělávací systém současnosti ČR – alternativní školství v ČR – základy speciální pedagogiky – vzdělávání jedinců se speciálními vzdělávacími potřebami	16

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

– charakterizuje vzdělávání jedinců se speciálními vzdělávacími potřebami; – vyjmenuje specifika přístupu k jedincům s PAS (poruchy autistického spektra)		
– vysvětlí pojem sociální útvary; – uvede druhy útvarů; – vysvětlí význam mezilidských vztahů pro jedince;	Základy sociální psychologie – sociální útvary – mezilidské vztahy	2
– vysvětlí pojem edukace; – připraví a demonstruje individuální edukační programy v prevenci NŽS; – popíše osobní způsob vyrovnávání se s NŽS;	Náročné životní situace a jejich vliv na psychiku člověka – edukace – edukační programy – psychohygiena	8
– využívá neverbální a verbální komunikaci; – vytvoří modelové situace s využitím technik asertivity; – řeší konflikty v modelových situacích; – vyjmenuje zásady komunikace s nemocným dítětem, dospělým a rodinnými příslušníky; – řeší modelové situace při jednání s pacienty/klienty/uživateli různého věku; – řeší modelové situace s příbuznými;	Komunikace – neverbální komunikace – verbální komunikace – asertivita – konfliktní situace – komunikace v nemoci	8
– vytvoří návrh čekárny a ordinace; – vysvětlí vliv barev na psychiku jedince; – charakterizuje zdravotně-sociální zařízení (Dps, hospic, azylové domy, jeslová zařízení);	Psychologie zdraví a nemoci Psychologie zdravotnického prostředí – psychologie čekárny, ordinace – psychologie nemocničního prostředí – zdravotně-sociální zařízení	6
– umí uplatnit dosavadní znalosti z obecné psychologie a psychologie osobnosti v rámci sebereflexe; – vysvětlí význam psychologie pro svůj osobní život, popř. profesní život; – vytvoří myšlenkové mapy.	Profesní rozvoj osobnosti	2

6.30 Odborná praxe

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Celková hodinová dotace: 70

Platnost od: 1. září 2025

Název předmětu	Ošetřování nemocných				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	–	–	35	35	70
Počet týdnů	–	–	1	1	2

6.30.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Obecným cílem předmětu je získání motivace pro další studium zdravotnických oborů na lékařských, farmaceutických, zdravotně sociálních a jiných fakultách vysokých škol a vyšších odborných škol.

Charakteristika učiva

Předmět odborná praxe je koncipována jako praktický. Vychází z obsahového okruhu RVP Vzdělávání pro zdraví, Zdraví a klinika nemoci a Propedeutika. Žáci získají motivaci pro další studium zdravotnických oborů na lékařských, farmaceutických, zdravotně sociálních a jiných fakultách vysokých škol a vyšších odborných škol.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Odborná praxe je motivací pro další studium žáků.

Pojetí výuky

Odborná praxe je organizovaná ve 3. ročníku 35 hodin týdně, a 4. ročníku 35 hodin týdně formou exkurzí a stáží ve zdravotnických a sociálních zařízeních.

Obsahem odborné praxe je samostatná praktická činnost žáků. Odborná praxe formou stáží se uskutečňuje na smluvním základě mezi školou a pracovištěm. Praxe může probíhat skupinově nebo individuálně. Žáci pracují pod vedením odpovědného pracovníka uvedeného ve Smlouvě o zabezpečení odborné praxe.

6.30.2 Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků bude prováděno učitelkou řídící praktické vyučování a odbornou praxi na základě zpracovaných záznamů.

6.30.3 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn. že absolventi by měli:

- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn. že absolventi by měli:

vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;

- *formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;*
- *účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;*
- *zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;*
- *dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;*
- *zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);*
- *vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.*

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn. že absolventi by měli:

- *přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;*
- *přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.*

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn. že absolventi by měli:

- *jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;*
- *uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých.*

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, tzn. že absolventi by měli:

- *mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;*
- *mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;*

- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání.

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn. absolventi by měli:

- ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívat je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;
- vyrovnávat se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;
- předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Odborné kompetence

Ovládat vědomosti a dovednosti potřebné pro studium zdravotnických oborů, tzn. aby absolventi:

- získali vhled do problematiky oborů nacházejících uplatnění ve zdravotnictví, měli reálnou představu o obsahu a náročnosti vysokoškolského a vyššího odborného studia zaměřeného na výkon jednotlivých zdravotnických povolání.

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn. aby absolventi:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem;
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik.

6.30.4 Aplikace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti.

Žáci respektují principy demokratické společnosti, respektují osobnost druhého člověka, respektují morální principy multikulturní společnosti, respektují práva, tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů, jiné rasy, etniky. Mají vhodnou míru sebevědomí,

sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku. Žáci si ujasní a prohloubí etické, morální, mravní hodnoty a normy, životní postoje, hodnotovou orientaci, význam pomoci druhým lidem

Člověk a životní prostředí

Žáci si uvědomují vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti, žáci si uvědomí odpovědnost za své zdraví, osvojí zásady zdravého životního stylu a duševní hygieny

Člověk a svět práce

Žáci získají vědomosti a dovednosti k úspěšnému uplatnění na trhu práce, uvědomují si zodpovědnost za vlastní život, chápou nutnost a aktivně se účastní kontinuálního vzdělávání v oboru, jsou motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k společensky hodnotné zájmové činnosti

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby:

- *kriticky posuzovali vývoj technologií a jeho vliv na různé aspekty života člověka (zejména zdraví) společnosti a životního prostředí, zvažovali příležitosti a rizika a snažili se rizika minimalizovat;*
- *běžně a samozřejmě využívali vhodné digitální technologie a jejich kombinace k vlastním vzdělávání a osobnímu rozvoji;*
- *chránili sebe a ostatní před možným nebezpečím v digitálním prostředí*
- *při pohybu v online světě a při používání digitálních technologií předcházeli situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví, přizpůsobovali své digitální i fyzické pracovní prostředí tak, aby bylo v souladu s ergonomií a bezpečnostními zásadami;*
- *při interakcích v digitálním prostředí respektovali pravidla slušného chování a jednali eticky, respektovali kulturní rozmanitost, aktivně vystupovali proti nepřijatelnému jednání v online světě;*
- *s daty získanými prostřednictvím různých nástrojů a služeb, v různém digitálním prostředí pracovali s ohledem na dobrou pověst svou i ostatních;*
- *získaná data a informace z různých zdrojů kriticky hodnotili, posuzovali jejich spolehlivost a úplnost.*

6.30.5 Mezipředmětové vazby

Klinická a ošetrovatelská propedeutika, první pomoc, ochrana veřejného zdraví, výchova ke zdraví, psychologie.

6.30.6 Doporučené počty hodin

3. ročník	35 hodin
4. ročník	35 hodin

6.30.7 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Návrh možných zařízení pro odbornou praxi:

- *Nemocnice České Budějovice a.s.*
- *Speciální školy a školská zařízení pro sluchově postižené České Budějovice*
- *Dps Máj – domov pro seniory České Budějovice*
- *Psychiatrická léčebna Červený Dvůr*

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

- *Dětská psychiatrická léčebna Opařany*
- *Dětský stacionář Světluška*
- *Domov Libníč a centrum sociálních služeb Empatie*
- *Speciální mateřská škola pro zrakově postižené České Budějovice*
- *Jeslová a azylová zařízení České Budějovice*
- *Městská Charita České Budějovice*
- *Hospic Prachatice*
- *Centrum sociálních služeb Staroměstská*
- *Základní škola speciální a Praktická škola jednoletá*

7 Materiální a personální zajištění výuky

7.1 Materiální zajištění výuky

Škola spravuje majetek v objektu, jež se nachází v Husově ulici č. 555/3. Toto vlastnictví je zaprotokolováno v pozemkových knihách. Škola sestává ze dvou budov – původní budova postavená v letech 1909/10 a na ni navazuje přístavba z roku 1980.

V obou budovách se nachází celkem 23 učeben, 1 malá a 1 velká tělocvična, knihovna se studovnou, učebna informačních a komunikačních technologií, zubní a chemické laboratoře, 4 odborné učebny ošetrovatelství, 2 jazykové učebny, 2 učebny fyzikální terapie, učebna psychologie. V areálu školy se nachází zrekonstruovaný sportovní areál s umělým povrchem (tenisové a volejbalové hřiště, r. 2003).

Vybavení učeben je průběžně modernizováno a je na velmi dobré materiální i technické úrovni. Učebny č. 102, 105, 108, 111 (1. patro), č. 207 (2. patro) a č. 12 (přístavba) jsou vybaveny dataprojektory a interaktivními tabulemi a jsou využívány jako multimediální učebny. Učebna č. 207 je budována jako posluchárna pro výuku společenských věd a historie.

7.2 Personální zajištění výuky

Všichni pedagogičtí pracovníci školy jsou vedeni ke splnění kvalifikačních předpokladů pro výkon činnosti pedagogických pracovníků v souladu se zákonem č. 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících i vyhlášky č. 317/2005 Sb. o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků a kariérním systémem.

Všichni pedagogičtí pracovníci splňují odbornou způsobilost.

Pedagogickou způsobilost si doplňují čtyři pedagogové.

Podle potřeby pedagogičtí pracovníci vzdělávají prostřednictvím následujících forem a druhů vzdělávání.

7.2.1 Průběžné vzdělávání vedoucích k prohloubení kvalifikace zaměstnance

Toto vzdělávání je realizováno aktivitami vedoucími k udržování, obnovování a doplnění kvalifikace pedagogického pracovníka:

- *vědecké studium doktorandské*
- *další studium vysokoškolské*

Krátkodobé studium nabízených kurzů a seminářů, odborné konference:

- *e-learningové studium*
- *samostudium*

Vzdělávání vedoucích ke splnění kvalifikace, zvýšení kvalifikace:

- *studium v oblasti pedagogických věd (doplňkové pedagogické studium)*

Vzdělávání vedoucích ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů pro výkon specializovaných a metodických činností:

- *studium pro výchovné poradce*
- *studium pro metodiky prevence negativních jevů mezi mládeží*
- *studium pro koordinátora environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty*
- *studium pro koordinátora v oblasti informačních a komunikačních technologií*

**Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
České Budějovice, Husova 3**

Školní vzdělávací program: Zdravotnické lyceum

Škola usiluje o další vzdělávání pedagogických pracovníků jak v oblasti odborné, tak oblasti pedagogické, v rozvoji jazykového vzdělání, rozvoji vzdělání v ICT, sledování moderních trendů v jednotlivých oblastech vzdělávání i v oblasti pedagogiky a metodiky středoškolského vzdělávání.

8 Charakteristika spolupráce se sociálními partnery

V souladu s § 65 zákona č. 561/2004 Sb. a souvisejících předpisů uzavírá škola smlouvy se svými sociálními partnery. Na základě smluv v zařízeních těchto partnerů probíhá praktická výuka. Vyučuje se zde předmět odborná praxe.

- *Nemocnice České Budějovice a.s.*
- *Speciální školy a školská zařízení pro sluchově postižené České Budějovice*
- *Dps Máj – domov pro seniory České Budějovice*
- *Psychiatrická léčebna Červený Dvůr*
- *Dětská psychiatrická léčebna Opařany*
- *Dětský stacionář Světluška*
- *Domov Libníč a centrum sociálních služeb Empatie*
- *Speciální mateřská škola pro zrakově postižené České Budějovice*
- *Jeslová a azylová zařízení České Budějovice*
- *Městská Charita České Budějovice*
- *Hospic Prachatice*
- *Centrum sociálních služeb Staroměstská*
- *Základní škola speciální a Praktická škola jednoletá*